

Semesterplan for KA 1. semester 2024, Kandidatuddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
MODULBESKRIVELSE AF PROFESSIONSPROGRAMMET AOP – VIDEREGÅENDE ANVENDT PSYKOLOGI (VAP 1).....	4
MODULBESKRIVELSE AF PROFESSIONSPROGRAMMET AOP - VIDEREGÅENDE ANVENDT PSYKOLOGI (VAP 1)	4
C-PPP CLINICAL PSYCHIATRY PSYCHOLOGY AND PSYCHOTHERAPY	18
SEMINARRÆKKE FOR UNIVERSITETSKLINIKKEN	30
SEMINARRÆKKE FOR PSYKIATRI PROGRAMMET.....	37
<i>Seminarrække linjespor PP-VP</i>	<i>40</i>
NEUROPSYCHOLOGY AND NEUROSCIENCE (NEURO) PROGRAMMET	46
KLINIKKERNE FOR UDVIKLINGS- OG REHABILITERINGSPSYKOLOGI (KUR).....	66
KUR-LINJE BØRNESPROGKLINIKKEN (BSPK)	75
KUR-LINJEN KLINIK FOR HANDICAP- OG REHABILITERINGSPSYKOLOGI (KHARE) - HERUNDER CENTER FOR MENNESKE-DYR- PSYKOLOGI (CHAP)	87
CULTURAL PSYCHOLOGY AND EDUCATIONAL PRACTICE (CPEP) PROGRAMMER.....	99
CPEP * FÆLLES FORELÆSNINGER FOR ALLE CP OG EP	102
CPEP * CULTURAL PSYCHOLOGY – SEMINARER OG WORKSHOPS.....	112
FÆLLESMODULERNE	135
DEN PSYKOLOGISKE PROFESSION	135
PSYKOLOGISK TESTNING.....	146
SUPPLERENDE ANVENDT PSYKOLOGI (SAP) - KUN FOR STUDERENDE PÅ ÆLDRE STUDIEORDNINGER (!).....	156

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning for kandidatuddannelsen i psykologi 2024:

<https://studieordninger.aau.dk/2024/47/5110>

Studieordningen er godkendt af dekanen og træder i kraft pr. 1. september 2024. Studieordningen træder i kraft for studerende, der pr. 1. september 2024 påbegynder deres 1. semester.

Studienævnet udbyder eksamen i moduler fra den hidtidige studieordning fra 2021, i det omfang der er studerende, der har brugt prøvforsøg i et modul uden at bestå. Antallet af prøvforsøg følger eksamensbekendtgørelsen.

Semesterets organisering og forløb

1. semester udgøres af fire obligatoriske moduler:

- Videregående anvendt psykologi I, VAP I (15 ECTS-points)
- Den psykologiske profession (5 ECTS-point) (ugeprøve)
- Psykologisk testning (5 ECTS-point) (skriftlig stedprøve)
- Valgmoduler 1. semester kandidat (vælg 1 modul – **bestås ved aktiv deltagelse**)
- Se "Vigtige datoer" på moodle for information om afleveringsfrister, eksamener mv.

Fra 1. til 3. semester har den studerende mulighed for at indgå i et såkaldt struktureret kandidatforløb (professionsprogram og spor på underprogram), jf. modulbeskrivelse for professionsprogrammerne, Videregående Anvendt Psykologi I (VAP I), s. 4 ff. Det indebærer specielt tilrettelagte kursusforløb med tilhørende pensum til modulet "Videregående anvendt psykologi I" (VAP I). Udover det valgte professionsprogram skal den studerende på 7.semester samtidig følge fællesforløbene "Den psykologiske profession" og "Psykologisk testning" samt følge et valgmodul.

VAP I vurderes ved intern, mundtlig eksamen på baggrund af en synopsis, og bedømmes efter 7-trinsskalaen. "Den psykologiske profession" vurderes på baggrund af en bunden 72-timers hjemmeopgave med intern censur (7-trinsskalaen). "Psykologisk testning" vurderes ved en 2-timers, individuel multiple choice-eksamen (7-trinsskalaen), mens valgmodulet bestås ved aktiv deltagelse.

Det er en betingelse for at påbegynde det Psykologiske praktiske forløb på kandidatuddannelsens 2. semester, at prøverne på 1. semester er bestået.

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer:

Rasmus Birk rbirk@ikp.aau.dk

Sekretariatsdækning

Skemalægger: Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Eksamen: Christina Gertsen chge@ikp.aau.dk

Rekvissionsbudget: Lis Kragh lis@ikp.aau.dk

Evaluering: Birgitte Skovsgaard bsk@ikp.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnsssekretær: Andrea Dosenrode ad@ikp.aau.dk

Modulbeskrivelse (en beskrivelse for hvert modul):

Modulbeskrivelse af professionsprogrammet AOP – Videregående Anvendt Psykologi (VAP 1)

Modulbeskrivelse af professionsprogrammet AOP - Videregående Anvendt Psykologi (VAP 1)

Modultitel dansk: Videregående Anvendt Psykologi 1

Modultitel engelsk: Videregående Anvendt Psykologi 1

ECTS: 15 ECT

Placering:

1. semester (Kandidatuddannelsen I Psykologi)

Modulansvarlige:

Thomas Borchmann Borchman@ikp.aau.dk

Bendt Torpegård Pedersen torpe@ikp.aau.dk

Undervisere:

Thomas Borchmann Borchman@ikp.aau.dk

Bendt Torpegård Pedersen torpe@ikp.aau.dk

Tanja Kirkegaard tanjak@ikp.aau.dk

Siri Folsø

Type og sprog:

Professionsprogram – dansk

Mål:

Jfr. studieordning for 1. semester videregående anvendt psykologi

Læringsmål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- og forståelse af disciplinens centrale og aktuelle teorier om anvendt psykologi baseret på højeste internationale forskning indenfor området
- og forståelse af de centrale og aktuelle udrednings- og undersøgelsesmetoder indenfor disciplinen
- og forståelse af sammenhængen med disciplinens psykologiske problemstillinger og de relevante almene teorier
- og forståelse af egne faglige kvalifikationer ift problemfelter i området

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at kunne vurdere og vælge mellem de centrale og aktuelle teorier om praksis
- at kunne anvende relevante metoder og redskaber til undersøgelse
- at kunne formidle den forskningsbaserede viden om disciplinen på en reflekteret og diskuterende vis

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- selvstændigt at kunne identificere problemstillinger som er relevante for området
- at forbinde disciplinens anvendte psykologiske problemstillinger med almenpsykologiske teorier
- at skabe et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for disciplinen med henblik på videre faglig kvalificering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

Det faglige indhold på syvende semester består af modulet VAP I, der omhandler tre overordnede undervisningstemaer. Disse er hhv. *arbejds miljøpsykologi, læring og innovation i organisationer og metoder til udredning, intervention og praksisudvikling.*

Omfang og forventet arbejdsindsats

Aktivitet	Timer
17 forelæsninger/workshops à 2 - 4 timer	54
Evalueringer	2
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	355,5
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 10 x 3 timer + 5 x 4 timer + 2 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Deltagere

Studerende, der er optaget på professionsprogram udbudt af AOP årgang 2024.

Deltagerforudsætninger

Bachelor i psykologi

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

På syvende semester introduceres til tre overordnede undervisningstemaer: *arbejds miljøpsykologi, læring og innovation i organisationer og metoder til udredning, intervention og praksisudvikling.*

I forbindelse med undervisningstemaet *arbejds miljøpsykologi* gives en bred introduktion til betingelser for sundhed, trivsel og værdighed i arbejdet og i almindelighed, samt trusler herimod. Bl.a. temaer, der berøres, er; Arbejds miljøpsykologiens historie og nutidige udfordringer, centrale karakteristika ved moderne arbejder, arbejdsorganiseringer og styringsformer og deres betydning

for menneskers fysiske og psykiske velbefindende, belastninger ved emotionsarbejde, værdighed i arbejdet, samt sundhedsbegreber og ulighed i sundhed.

I forbindelse med temaet *metoder til udredning, intervention og praksisudvikling* afholdes endeligt en række workshops med fokus på optræning af færdigheder i at kunne designe arbejdsmiljøundersøgelser, samt analysere kvalitative og kvantitative arbejdsmiljødata.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
<i>Diverse opstart og afslutning</i>			
<i>Arbejdsmiljøpsykologi</i>			
<i>Metoder til udredning, intervention og praksisudvikling</i>			
0. Forelæsning	2 x 45 min.	Programopstart	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
1. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi I: tradition, arbejdsområde og udfordringer	T. Borchmann, & B. Torpegård
2. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi II; Lovgivning, aktører, aktørperspektiver og allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
3. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi III; Identifikation af belastninger/udfordringer i det moderne arbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
4. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi IV: Håndtering af belastninger på individniveau og kollektivt niveau	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
5. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi V: Værdighed i arbejdet	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
6. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VI: Emotionsarbejde og belastninger ved emotionsarbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
7. Workshop	4 x 45 min.	Metoder til udredning og udredning I: Metoder til identifikation af belastninger og belastningshåndteringsstrategier	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
8. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VII: Moralsk stress	Tanja Kirkegaard

9. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VIII: Teknologi og arbejds påvirkning i kritisk perspektiv	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
10. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi IX: Problematiske tendenser som individualisering og symptombehandling i moderne arbejdsrelateret sundhedspsykologi og alternativer hertil	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
11. Forelæsning	3 x 45 min.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi X: Kapitalfokuserede tilgange til arbejdsmiljø – potentiale og begrænsninger	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
12. Workshop	4 x 45 min.	Metoder til udredning og intervention II: Målinger af arbejdsmiljø/designevaluering	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
13. Workshop	4 x 45 min.	Praktikintroducerende oplæg: Om arbejde i sygedagpengeafsnit, arbejdsmedicinsk klinik, og konsulenthuse, m.v.	9 semester AOP og Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen
14. Workshop	4 x 45 min.	Praktikintroducerende oplæg: Om arbejde i beskæftigelsesindsatsen	Siri Folsø
15. Workshop	4 x 45 min.	Metoder til udredning og udredning III: Multi-perspektivisk organisationsanalyse	T. Borchmann & B. Torpegård Pedersen
Semesteropsamling	2 x 45 min.	Semesteropsamling	Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

Eksamen

En intern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi I (VAP I) på baggrund af synopsis. Prøven er individuel. Den studerende afprøves i det valgte kursus. Prøven er en synopsis prøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin. Synopsis med sidetal: 1-3 sider og normeret prøvetid på 30 minutter. Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives karakter på baggrund af den samlede præstation.

0. Forelæsning: programopstart

2 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

Der er ingen forberedelse til programopstart

1. Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi I: Traditionens meritter og udfordringer

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen introduceres til arbejdsmiljøpsykologi med særlig vægt på traditionens meritter og udfordringer

Forelæsningens pensum:

- Houdmont, J. & Leka, J. (2010). An Introduction to Occupational Health Psychology. I: Occupational Health Psychology. Leka & Houdmont (Eds.). Wiley-Blackwell [30 s.]
- Yuill, C. (2017). New Directions for Corporate Social Responsibility and Health? Chapter 7. I bogen Corporate Social Responsibility (p.119-136) [17 s.]
- Kubicek, B. Matea Paškvan, Johanna Bunner (2017). The Bright and Dark Sides of Job Autonomy i bogen Job Demands in a Changing World of Work. pp 45-63. [18 s.]
- Allvin, M. & Aronsson, G. (2003). The Future of Work Environment Reforms Does the concept of Work Environment Apply within the New Economy? [13 s.]
- Siegrist, J. (2002), "Effort-reward imbalance at work and health", [Perrewe, P.](#) and [Ganster, D.](#) (Ed.) Historical and Current Perspectives on Stress and Health (Research in Occupational Stress and Well Being, Vol. 2), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 261-291. [30 s.]
- Hvid, H. (2009) To be in control – Vejen til et godt psykisk arbejdsmiljø, læring og innovation? Tidsskrift for arbejdsliv 11. årgang 2009. pp 11 – 30. [20 s.]

2. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi II; Lovgivning, aktører, aktørperspektiver og allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen ses nærmere på arbejdsmiljølovgivningens fremkomst, arbejdsmiljøaktører og aktørperspektiver, samt allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde.

Forelæsningens pensum:

- Karlson, Factoids of Working Life. Nordic journal of working life studies Volume 4, Number 4. November 2014 [2 s.]
- Jakobsen, K. (2011) Arbejdsskader og sygdomme – før, nu og i fremtiden. Kap. 25 i *Velfærdens pris*. København: Gads Forlag [24 s.]

- Gordon, D.R.; Jauregui, M & Schnall, P.L. (2017). Stakeholder Perspectives on Work and Stress. I: Schnall, P.T; Dobson, M. & Roskam, E. Unhealthy Work. Cause, consequences, cures. Routledge (173-192). **[19 s.]**
- Ekspertudvalget om udredning af arbejdsmiljøindsatsen (2017) Kortlægning af Arbejdsmiljøproblemer. Beskæftigelsesministeriet **[44 s.]**

3. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi III: Identifikation af belastninger/udfordringer i det moderne arbejde

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen ses nærmere på belastninger/udfordringer i det moderne arbejde

Forelæsningens pensum:

- Kalleberg, Arne L. 2009. "Precarious Work, Insecure Workers: Employment Relations in Transition." *American Sociological Review* 74:1–22. **[20 s.]**
- Prassl, J. (2018) Humans as a service – The promise and Perils of Work in the gig Economy. Kap. 2 og 3 (pp. 31 – 71) **[40 s.]**
- Greg McCarthy, Xianlin Song & Kanishka Jayasuriya (2017) The proletarianisation of academic labour in Australia, *Higher Education Research & Development*, 36:5, 1017-1030, DOI: 10.1080/07294360.2016.1263936 **[12 s.]**
- Allvin, M.; Aronsson, G.; Hagström, T.; Johansson, G. & Lundberg, U. (2011). The new Rules of work: On flexible work and how to manage it, *I Work without Boundaries*. P. 25 – 65 **[35 s.]**
- Christian Korunka (2017). Challenges for Job design. *Job Demands in a Changing World of Work* pp 131-148. **[16 s.]**
- Wilkinson, R. & Kate Pickett. 2019. *The Inner Level: How More Equal Societies Reduce Stress, Restore Sanity and Improve Everyone's Well-being*. p 33 - 110 **[78 s.]**

4. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi IV: Håndtering af belastninger på individ niveau og kollektivt niveau

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen fokuseres på håndtering af belastninger på individ og kollektivt niveau.

Forelæsningens pensum:

- Lysgaard, S. (1985). *Arbejderkollektivet*. Kap. 7. Universitetsforlaget. **[22 s.]**
- Axelsson, Karlsson og Skorstad (2019) *Collective Mobilization in Changing Conditions – Worker Collectivity in a Turbulent Age*. Kap. 2. Pp. 27 490 **[24 s.]**
- Karlsson, Skorstad og Axelsson (2015) *On the Track of the Worker Collectivity: Its Various Adventures Over the Past 60 Years*. *SAGE Open* April-June 2015: 1–13. **[12 s.]**
- Karlsson, J (2012). *Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance*. (P. 153 - 179) Palgrave MacMillan **[27 s.]**

- Wanja Astvik, Marika Melin & Michael Allvin (2014) Survival strategies in social work: a study of how coping strategies affect service quality, professionalism and employee health, *Nordic Social Work Research*, 4:1, 52-66, DOI: 10.1080/2156857X.2013.801879 **[14 s.]**

5. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi V: Værdighed i arbejdet

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen ses nærmere på værdighedsbegrebet og værdighed i arbejde

Forelæsningens pensum:

- Hodson, R (2003) Dignity at work. Kap. 1 Dignity and its challenges og Deflecting Abuse and mismanagement (Kap. 4) Cambridge University Press **[48 s.]**
- Sayer, A (2007) What dignity at work means. I Dimensions of dignity at work. Bolton, S, C. (Eds.) **[12 s.]**
- Crowley, M (2012) Control and Dignity in Professional, Manual and Service-Sector Employment *Organization Studies* 33(10) 1383–1406. **[20 s.]**
- Bal, P. M. & Simon B. de Jong (2017) From Human Resource Management to Human Dignity Development: A Dignity Perspective on HRM and the Role of Workplace Democracy I bogen Dignity and the Organization af Kostera og Pirsson (Eds) **[24 s.]**
- Semmer, N.; Jacobshagen; N. Meier; L.; Elfering; A.; Beehr, T.; Kälin, W. & Tschan; F. (2015). Illegitimate tasks as a source of work stress. *Work and Stress* **[24 s.]**

6. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VI: Emotionsarbejde og belastninger ved emotionsarbejde

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen fokuseres på emotionsarbejde og belastninger ved emotionsarbejde

Forelæsningens pensum:

- Hochschild, A. L (1984) Exploring the Managed Heart. Kap. 1 og Feeling management: From Private to commercial uses. Kap 6 i *The Managed Heart - The commercialization of human feelings* **[70 s.]**
- Ronnie J. Steinberg and Deborah M. Figart (1999), Emotional Labor Since The Managed Heart. *Annals of the American Academy of Political and Social Science* (p. 8-26). **[19 s.]**
- Ogbonna, E., & Harris, L. C. (2004). Work intensification and emotional labour among UK university lecturers: An exploratory study. *Organization Studies*, 25, 1185–1203. **[15 s.]**
- Pugliesi, K (1999) The Consequences of Emotional Labor: Effects on Work Stress, Job Satisfaction, and Well-Being **[30 s.]**

- Bolton, S.C (2005) Introducing a typology of workplace emotions. Kap. 5 (p. 89 – 105) I *Emotion Management in the Workplace*. Macmillian. [16 s.]

7. Workshop: Metoder til udredning og udredning I: Metoder til identifikation af belastninger og belastningshåndteringsstrategier

4 timer v/ Bendt Torpegård Pedersen & Thomas Borchmann

På workshoppen fokuseres på metoder til identifikation af belastninger og belastningshåndteringsstrategier

Workshoppens pensum:

- Der er intet pensum til workshopgangen, men der er forudgående analysearbejde relateret til deltagerfremlæggelse (ca. 5 timers arbejde)

8. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VII: Moralsk stress

3 timer v/ Tanja Kirkegaard

På forelæsningen ses nærmere på moralsk stress, herunder definitioner, udløsende faktorer og håndteringsstrategier

Forelæsningens pensum:

- Jameton, A (1993) *Dilemmas of Moral Distress: Moral Responsibility and Nursing Practice*. https://www.researchgate.net/profile/Andrew-Jameton/publication/14979650_Dilemmas_of_moral_distress_Moral_responsibility_and_nursing_practice/links/601c14b2299bf1cc26a2be7b/Dilemmas-of-moral-distress-Moral-responsibility-and-nursing-practice.pdf?sg%5B0%5D=started_experiment_milestone&origin=journalDetail [10 s.]
- Jameton, A (2017) What Moral Distress in Nursing History Could Suggest about the Future of Health Care. *Ama journal of ethics* [2 s.]
- Oh, Y. & Gastmans C. (2015). Moral distress experienced by nurses: A quantitative literature review. Catholic University of Leuven, Belgium [17 s]
- Deady, R. & McCarthy, J. (2010). A Study of the Situations, Features, and Coping Mechanisms Experienced by Irish Psychiatric Nurses Experiencing Moral Distress. *Perspectives in Psychiatric Care*. [13 s.]
- Forozeiya, D., B. Vanderspank-Wright, F. F. Bourbonnais, D. Moreau, D. K. Wright (2019) Coping with moral distress – The experiences of intensive care nurses: An interpretive descriptive study. *Intensive & Critical Care Nursing* 53 (2019) 23–29 [7 s.]
- Austin et al (2005) To Stay or To Go, To Speak or Stay Silent, To Act or Not To Act: Moral Distress as Experienced by Psychologists. *ETHICS & BEHAVIOR*, 15(3), 197–212 [15 s.]

9. forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi VIII: Teknologi og arbejdspåvirkning i kritisk perspektiv

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsning sættes fokus på forholdet mellem teknologi og arbejdsmiljø.

Forelæsningens pensum:

- Marx, K. (1971). Maskiner og storindustri. Kapitalen. Rhodos (p. 545-617) Karl Marx: Kapitalen (marxister.dk)
- Burris, B. (1998). Computerization of the Workplace. Annual Review of Sociology. Vol 24: 141- 157 **[17 s.]**
- Briken et al (2017). Labour Process Theory and the New Digital Workplace. Kap. 1 I Kendra Briken (ed.) The New Digital Workplace: How New Technologies Revolutionise Work (Critical Perspectives on Work and Employment) (P. 1 – 17) **[17 s.]**
- Kremer, M, Went, R & G. Engbertsen (2021) Better Work – The Impact of Automation, Flexibilization and Intensification of Work. Kap. Introduction (p. 1-21. Og kap. 7 p. 143 - 163) **[42 s.]**

10. forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi IX: Problematiske tendenser som individualisering og symptombehandling i moderne arbejdsrelateret sundhedspsykologi og alternativer hertil

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen ses nærmere på problematiske tendenser som individualisering og symptombehandling i moderne arbejdsrelateret sundhedspsykologi og alternativer hertil

Forelæsningens pensum:

- Bambra, C. (2011). Kap. 1 og 7 I Work, worklessness, and the political economy of Health. Oxford University Press. **[44 s.]**
- Crinson and Yuill (2008) What can Alienation Theory contribute to an understanding of social Inequalities in Health? International Journal of Health Services, Volume 38, Number 3, Pages 455–470, 2008. **[15 s.]**
- Cotton, E., Martinez Lucio, M. (2022). Trade Unions, Work and Resilience. In: Goulart, P., Ramos, R., Ferrittu, G. (eds) Global Labour in Distress, Volume I. Palgrave Readers in Economics. Palgrave Macmillan, Cham. **[9.s.]**
- Purser, R (2019) McMindfulness – How Mindfulness became the new Capitalist spirituality. Kap. 1 + 2 (p. 7 – 47). **[40 s.]**
- Gordon, D.R. and Schnall. P.L. (2017). Beyond the Individual: Connecting Work Environment and Health. I: Schnall, P.T; Dobson, M. & Roskam, E. Unhealthy Work. Cause, Consequences, Cures. Routledge. **[15 s.]**

11. forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi X: kapitalfokuserede tilgange til arbejdsmiljø

3 timer v/ Bendt Torpegård Pedersen & Thomas Borchmann

På forelæsningen fokuseres på kapitalfokuserede tilgange til arbejdsmiljø.

Forelæsningens pensum:

- Kristensen, T. S. et al (2008) Virksomhedens sociale kapital – en ny indfaldsvinkel til det psykiske arbejdsmiljø. Tidskrift for Arbejdsliv. [16 s.]
- Hargreaves & Fullan (2012) Professional Capital. Kap. 5 I *Professional Capital – Transforming teaching in every School*. New York: Teacher Colledge Press (P.78 – 101). [23 s.]
- Kawachi, I. (2010) Social Capital and Health. Kap. 2 I *Handbook of Medical Sociology*. Nashville: Vanderbilt University press. [15 s.]
- Fine, B. (2010) Introduction I *Theories of Social Capital – researchers behaving badly*. Londdon: Pluto Press. [11 s.]
- Hasle, P., Sørensen, O. H., Thoft, E., Hvenegaard, H., & Madsen, C. U. (2015). Vidensgrundlag om kerneopgaven i den kommunale sektor. I *Vidensgrundlag om kerneopgaven i den kommunale sektor*. [33 s.]

12. Workshop: Metoder til udredning og udredning II: Målinger af arbejdsmiljø/designevaluering

4 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

Workshoppen baseres på deltageroplæg og omhandler arbejdsmiljøundersøgelser

Workshoppens pensum:

- Der er intet pensum til workshopgangen, men der er forudgående analysearbejde relateret til deltagerfremlæggelse (ca. 5 timers arbejde)

13. Workshop: Praktikintroucerende oplæg I:

4 timer v/ 9 semester AOP

På workshoppen introduceres til arbejde i sygedagpengeafsnit, arbejdsmedicinsk klinik, konsulenthuse og personaleafdelinger, m.v.

Workshoppens pensum:

Der er intet pensum til workshopgangen

14. Workshop: Praktikintroucerende oplæg II:

4 timer v/ Siri Folsø

På workshoppen introduceres til arbejde i beskæftigelsesindsatsen, m.v.

Workshoppens pensum:

Der er intet pensum til workshopgangen

15. Workshop: Metoder til udredning og udredning III: Multiperspektivisk organisationsforståelse og multi-perspektivisk problemdiagnostik

4 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På workshoppen sætter fokus på multiperspektivisk organisationsforståelse og multi-perspektivisk problemdiagnostik. Der introduceres til Morgans otte metaforer.

Forelæsningens pensum:

- Morgan, G (1986) Images of Organization. Sage. P.11 – 345 **[335 s.]**
- Ørtenbladt, Putnam og Treham (2016) Beyond Morgan's eight metaphors: Adding to and developing organization theory. Human Relations, 2016 Vol. 69(4) 875-889). **[14 s.]**

16. Afrunding og evaluering

2 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

Samlet pensumliste

- Allvin, M. & Aronsson, G. (2003). The Future of Work Environment Reforms Does the concept of Work Environment Apply within the New Economy? **[13 s.]**
- Allvin, M.; Aronsson, G.; Hagström, T.; Johansson, G. & Lundberg, U. (2011). The new Rules of work: On flexible work and how to manage it I Work without Boundaries. P. 25 – 65 (35 sider)
- Astvik, W., Melin, M. & Allvin, M. (2014) Survival strategies in social work: a study of how coping strategies affect service quality, professionalism and employee health, Nordic Social Work Research, 4:1, 52-66, DOI: 10.1080/2156857X.2013.801879 (12 sider)
- Austin et al (2005) To Stay or To Go, To Speak or Stay Silent, To Act or Not To Act: Moral Distress as Experienced by Psychologists. ETHICS & BEHAVIOR, 15(3), 197–212 **[15 s.]**
- Axelsson, Karlsson og Skorstad (2019) Collective Mobilization in Changing Conditions – Worker Collectivity in a Turbulent Age. Kap. 2. Pp. 466-490 **[24 s.]**
- Bal, P. M. & Simon B. de Jong (2017) From Human Resource Management to Human Dignity Development: A Dignity Perspective on HRM and the Role of Workplace Democracy I bogen Dignity and the Organization. Kostera & Pirsson (Eds) **[24 s.]**
- Bambra, C. (2011). Kap 1 og 7 I Work, Worklessness, and the political economy of Health. Oxford University Press **[44 s.]**
- Bolton, S.C. (2005) Introducing a typology of workplace emotions. Kap. 5 (p. 89 – 105) I Emotion Management in the Workplace. Macmillian **[16 s.]**
- Briken et all (2017). Labour Process Theory and the New Digital Workplace. Kap. 1 I Kendra Briken (ed.) The New Digital Workplace: How New Technologies Revolutionise Work (Critical Perspectives on Work and Employment) (P. 1 – 17). **[17 s.]**
- Burris, B. (1998). Computerization of the Workplace. Annual Review of Sociology. Vol 24: 141- 157 **[17 s.]**
- Cotton, E., Martinez Lucio, M. (2022). Trade Unions, Work and Resilience. In: Goulart, P., Ramos, R., Ferrittu, G. (eds) Global Labour in Distress, Volume I. Palgrave Readers in Economics. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-89258-6_27. **[9.s.]**
- Crinson & Yuill (2008) What can Alienation Theory contribute to an understanding of social Inequalities in Health? International Journal of Health Services, Volume 38, Number 3, Pages 455–470, 2008 **[15 s.]**

- Crowley, M (2012) Control and Dignity in Professional, Manual and Service-Sector Employment Organization Studies 33(10) 1383–1406 **[20 s.]**
- Deady, R. & McCarthy, J. (2010). A Study of the Situations, Features, and Coping Mechanisms Experienced by Irish Psychiatric Nurses Experiencing Moral Distress. *Perspectives in Psychiatric Care* **[13 s.]**
- Ekspertudvalget om udredning af arbejdsmiljøindsatsen (2017) Kortlægning af Arbejdsmiljøproblemer. Beskæftigelsesministeriet (44 sider)
- Fine, B. (2010) Introduction I Theories of Social Capital – researchers behaving badly. London: Pluto Press. **[11 s.]**
- Forozeiya, D., B. Vanderspank-Wright, F. F. Bourbonnais, D. Moreau, D. K. Wright (2019) Coping with moral distress – The experiences of intensive care nurses: An interpretive descriptive study. *Intensive & Critical Care Nursing* 53 (2019) 23–29 **[7 s.]**
- Gordon, D.R.; Jauregui, M & Schnall, P.L. (2017). Stakeholder Perspectives on Work and Stress. I: Schnall, P.T; Dobson, M. & Roskam, E. Unhealthy Work. Cause, consequences, cures. Routledge (173-192). **[19 s.]**
- Gordon, D.R. and Schnall. P.L. (2017). Beyond the Individual: Connecting Work Environment and Health. I: Schnall, P.T; Dobson, M. & Roskam, E. Unhealthy Work. Cause, Consequences, Cures. Routledge. **[15 s.]**
- Hargreaves & Fullan (2012) Professional Capital. Kap. 5 I Professional Capital – Transforming teaching in every School. New York: Teacher College Press (P.78 – 101). **[23 s.]**
- Hasle, P., Sørensen, O. H., Thoft, E., Hvenegaard, H., & Madsen, C. U. (2015). Vidensgrundlag om kerneopgaven i den kommunale sektor. I *Vidensgrundlag om kerneopgaven i den kommunale sektor*. **[33 s.]**
- Hochschild, A. L (1984) Exploring the Managed Heart. Kap. 1 og Feeling management: From Private to commercial uses. Kap 6 i The Managed Heart - The commercialization of human feelings **[70 s.]**
- Hodson, R (2003) Dignity at work. Kap. 1 Dignity and its challenges og Deflecting Abuse and mismanagement (Kap. 4) Cambridge University Press **[48 s.]**
- Houdmont, J. & Leka, J. (2010). An Introduction to Occupational Health Psychology. I: Occupational Health Psychology. Leka & Houdmont (Eds.). Wiley-Blackwell (30s.)
- Hvid, H. (2009) To be in control – Vejen til et godt psykisk arbejdsmiljø, læring og innovation? Tidsskrift for arbejdsliv 11. årgang 2009. pp 11 – 30 (20 sider)
- Jakobsen, K. (2011) Arbejdsskader og sygdomme – før, nu og i fremtiden. Kap. 25 i Velfærdens pris. København: Gads Forlag (24 sider)
- Jameton, A. (1993) *Dilemmas of Moral Distress: Moral Responsibility and Nursing Practice* **[10 s.]**
- Jameton, A (2017) What Moral Distress in Nursing History Could Suggest about the Future of Health Care. *Ama journal of ethics* **[2 s.]**
- Kalleberg, Arne L. 2009. "Precarious Work, Insecure Workers: Employment Relations in Transition." *American Sociological Review* 74:1–22. (20 sider)
- Karlsson, J (2012). Organizational Misbehavior in the Workplace: Narratives of Dignity and Resistance. (P. 153 - 179) Palgrave MacMillan (27s)
- Karlson, J (2014) Factoids of Working Life. *Nordic journal of working life studies* Volume 4, Number 4. November 2014 (2 sider)
- Karlsson, J., Skorstad og Axelsson (2015) On the Track of the Worker Collectivity: Its Various Adventures Over the Past 60 Years. *SAGE Open* April-June 2015: 1–13 **[12 s.]**

- Kawachi, I. (2010) Social Capital and Health. Kap. 2 I Handbook of Medical Sociology. Nashville: Vanderbilt University press. **[15 s.]**
- Korunka, C. (2017). Challenges for Job design. Job Demands in a Changing World of Work pp 131-148| **[16 s.]**
- Kremer, M, Went, R & G. Engbertsen (2021) Better Work – The Impact of Automation, Flexibilization and Intensification of Work. Kap 1. Introduction (p. 1- 21) og kap.7 (143 – 163) **[42 s.]**
- Kristensen, T. S. et al (2008) Virksomhedens sociale kapital – en ny indfaldsvinkel til det psykiske arbejdsmiljø. Tidsskrift for Arbejdsliv. **[16 s.]**
- Kubicek, B. Matea Paškvan, Johanna Bunner (2017). The Bright and Dark Sides of Job Autonomy i bogen Job Demands in a Changing World of Work. pp 45-63. (18 sider)
- Lysgaard, S. (1985). Arbejderkollektivet. Kap. 7. Universitetsforlaget. **[22 s.]**
- McCarthy, G., Song, X. & Jayasuriya, K. (2017) The proletarianisation of academic labour in Australia, Higher Education Research & Development, 36:5, 1017-1030, DOI: 10.1080/07294360.2016.1263936 (12 sider)
- Morgan, G (1986) Images of Organization. Sage. **[335 s.]**
- Ogbonna, E., & Harris, L. (2004). Work intensification and emotional labour among UK uni-versity lecturers: An exploratory study. Organization Studies, 25, 1185–1203. **[15 s.]**
- Oh, Y. & Gastmans C. (2015). Moral distress experienced by nurses: A quantitative literature review. Catholic University of Leuven, Belgium **[17 s]**
- Prassl, J. (2018) Humans as a service – The promise and Perils of Work in the gig Economy. Kap. 2 og 3 (pp. 31 – 71) (40 sider)
- Pugliesi, K (1999) The Consequences of Emotional Labor: Effects on Work Stress, Job Satisfaction, and Well-Being **[30 s.]**
- Purser, R (2019) McMIndfulness – How Mindfulness became the new Capitalist spirituality. Kap. 1 + 2 (p. 7 – 47). **[40 s.]**
- Ronnie J. Steinberg and Deborah M. Figart (1999), Emotional Labor Since The Managed Heart. Annals of the American Academy of Political and Social Science (p. 8-26). **[19 s.]**
- Sayer, A (2007) What dignity at work means. I Dimensions of dignity at work. Bolton, S, C. (Eds.) **[12 s.]**
- Semmer, N.; Jacobshagen; N. Meier; L.; Elfering; A.; Beehr, T.; Kälin, W. & Tschan; F. (2015). Illegitimate tasks as a source of work stress. Work and Stress. **[24 s.]**
- Siegrist, J. (2002), "Effort-reward imbalance at work and health", Perrewe, P. and Ganster, D. (Eds.) Historical and Current Perspectives on Stress and Health (Research in Occupational Stress and Well Being, Vol. 2), Emerald Group Publishing Limited, Bingley, pp. 261-291 **[30 s.]**
- Steinberg, R. J. and Figart, D. M. (1999), Emotional Labor Since The Managed Heart. Annals of the American Academy of Political and Social Science (18 sider)
- Wanja Astvik, Marika Melin & Michael Allvin (2014) Survival strategies in social work: a study of how coping strategies affect service quality, professionalism and employee health, Nordic Social Work Research, 4:1, 52-66, DOI: 10.1080/2156857X.2013.801879 **[14 s.]**
- Wilkinson, R. & Kate Pickett. 2019. The Inner Level: How More Equal Societies Reduce Stress, Restore Sanity and Improve Everyone's Well-being. p 33 - 110 **[78 s.]**

Yuill, C. (2017). New Directions for Corporate Social Responsibility and Health?
Chapter 7. I bogen Corporate Social Responsibility (p.119-136)

Ørtenbladt, Putnam og Treham (2016) Beyond Morgan's eight metaphors: Adding to
and developing organization theory. Human Relations, 2016 Vol. 69(4) 875-
889). [14 s.]

I alt: 1491 sider

C-PPP Clinical Psychiatry Psychology and Psychotherapy

Modultitel dansk: Program for klinisk psykologi

Modultitel engelsk: Clinical Psychiatry Psychology and Psychotherapy

ECTS: 15 ECTS

Placering:

1. semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig:

Gry Kjærdsdam Telléus (gdkt@ikp.aau.dk)

Undervisere:

Kristine Kahr Nilsson (kkn@ikp.aau.dk)

Gry Kjærdsdam Telléus (gdkt@ikp.aau.dk)

Ole Karkov Østergård (karkov@ikp.aau.dk)

Casper Schmidt (casc@ikp.aau.dk)

Christina Mohr Jensen (christina@ikp.aau.dk)

Ane Søndergaard Thomsen (anest@ikp.aau.dk)

Michelle Kaptain (mianlika@ikp.aau.dk)

Gæsteundervisere:

Michael Schürer (ms@psykologmail.dk)

Sofie Skole Gamborg (sofie.gamborg@rn.dk)

Type og sprog:

Undervisningen er på dansk, litteraturen er fortrinsvis på engelsk.

Mål:

Den studerende skal gennem modulet opnå:

Viden om:

- og forståelse for den kliniske psykologis centrale og aktuelle teorier om anvendt psykologi baseret på højeste internationale forskning inden for området
- og forståelse for de centrale og aktuelle udrednings- og undersøgelsesmetoder inden for disciplinen
- og forståelse for flere forskellige interventionsformer inden for disciplinen
- og forståelse for sammenhængen med disciplinens psykologiske problemstillinger og de relevante almene teorier
- og forståelse for egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for området

Færdigheder:

- at kunne vurdere og vælge mellem de centrale og aktuelle teorier om praksis
- at kunne anvende relevante metoder og redskaber til undersøgelse og udredning

- at kunne formidle den forskningsbaserede viden om disciplinen på en reflekteret og diskuterende vis

Kompetencer:

- selvstændigt at kunne identificere problemstillinger som er relevante for området
- at forbinde disciplinens anvendte psykologiske problemstillinger med almenpsykologiske teorier
- at skabe et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for disciplinen med henblik på videre faglig kvalificering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Dette professionsprogram giver både en bred introduktion til den kliniske psykologis genstandsområde og praksis, men også en specialisering der knytter sig til de tre tilhørende praktikspor: Universitetsklinikken (UK) og Psykiatriprogrammet (PP) (med de to linjespor: PP-Børne-Unge Psykiatri (BUP), og PP-Voksenpsykiatri (VP)).

Undervisningen på 1. semester består af to dele. En del som består af hhv. en forelæsningsrække samt workshops for alle studerende på C-PPP-programmet, og en anden del, som består af parallelle seminarrækker der specifikt knytter sig til praktiksporet (UK samt PP (hhv. PP-BUP og PP-VP) og derfor kun er for studerende optaget på det pågældende praktikspor.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 412,5 timers arbejdsindsats.

Modulet omfatter 6 forelæsninger (4 x 45 min), 10 to-fire-timers workshops (2x45min/4 x 45min), og to seminarrækker med 5-7 seminargange à 2-4 timers varighed (se skema for de respektive spor).

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger à 4 timer	24
10 workshops á 2-4 timer	32
Evalueringer	1
5-7 seminargange à 2-4 timer (se skema)	20
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	Ca 334,5
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger/Workshops: 16

Antal forelæsnings-/workshop-hold: 1

Antal seminartimer: 20

Antal seminarhold: 2 (UK og PP - PP er yderligere opdelt i 2 linjespor)

Deltagere: 1. Semesters studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi – C-PPP

Deltagerforudsætninger:

Studerende på kandidatuddannelsen som har bestået bachelordelen i psykologi samt optaget på professionsprogrammet.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Lyseblå: fælles for alle studerende på det kliniske professionsprogram

Grå: Linjespecifik for UK

Turkis: PP (fælles)

Gul: Linjespecifik for PP(BUP)

Grøn: Linjespecifik for PP(VP)

Undervisningsgang		Type af undervisning og emne	Undervisere
1.	4x45 min	Forelæsning: Velkomst med præsentation af det kliniske hovedprogram	Gry Kjærdsdam Telléus
2.	4x45 min	Forelæsning: Introduktion til udredning (global- og findiagnostik)	Gry Kjærdsdam Telléus
3.	4x45 min	Forelæsning: Psykiatriske diagnoser i praksis	Christina Mohr Jensen
4.	4x45 min	Workshop: Psykiatriske diagnoser i praksis	Christina Mohr Jensen
5.	4x45 min	Forelæsning: Non-verbale kliniske indtryk	Gry Kjærdsdam Telléus
6.	4x45 min	Workshop: Non-verbale kliniske indtryk	Gry Kjærdsdam Telléus
7.	4x45 min	Workshop: Afhængighed og behandling af afhængighed	Casper Schmidt
8.	2x45 min	Workshop: MBT til børn og unge med en spiseforstyrrelse	Sofie Skole
9.	2x45 min	Workshop: CRT til patienter med en spiseforstyrrelse	Gry Kjærdsdam Telléus
10.	2x45 min	Workshop: Behandling af traumer – blandt veteraner og pårørende	Michael Schüer
11.	2x45 min	Workshop: Behandling af traumer – patienter med seksuelle traumer	Michelle Kaptain
12.	4x45 min	Forelæsning: Psykodynamisk terapi:	Ole Karkov Østergård
13.	4x45 min	Workshop: Psykodynamisk terapi	Ole Karkov Østergård
14.	4x45 min	Workshop: Angstlidelser hos børn og unge	Ane Søndergaard Thomsen
15.	4x45 min	Forelæsning: Operationaliseret Psykodynamisk Diagnose (OPD)	Ole Karkov Østergård

16.	4 x45 min	Workshop: Operationaliseret Psykodynamisk Diagnose (OPD)	Ole Karkov Østergård
1.	4x45 min	UK- seminar: Psykodynamiske interview, case-formulering, spørgeskemaer i udredning og vurdering af behandlingsudbytte	Ole Karkov Østergård
2.	4x45 min	UK- seminar: Rammer, holdning, ubevist kommunikation og forandring i psykoanalytisk psykoterapi	Ole Karkov Østergård
3.	4x45 min	UK-seminar: Personlighedsstruktur og forsvarsmekanismer	Ole Karkov Østergård
4.	4x45 min	UK-seminar: Overføring, cirkumpleksmodel, interpersonel teori og psykoterapi	Ole Karkov Østergård
5.	4x45 min	UK-seminar: Information om praktikken: Formål rammer, etik, supervision og journalskrivning	Ole Karkov Østergård
1.	2x45 min	PP(fælles): Introduktion til Psykiatri	Gry Kjærdsdam Telléus
2.	2x45 min	PP(fælles): Introduktion til Praktik i Psykiatrien	Gry Kjærdsdam Telléus
1.	2x45 min	PP(BUP)-seminar: Introduktion til seminarrækken	Christina Mohr Jensen
2.	4x45 min	PP(BUP)-seminar: Problemstillinger i spæd og Småbarneperioden	Christina Mohr Jensen
3.	4x45 min	PP(BUP)-seminar: Problemer i midt barndom	Christina Mohr Jensen
4.	4x45 min	PP(BUP)-seminar: Problemer i ungdommen	Christina Mohr Jensen
5.	2x45 min	PP(BUP)-seminar: Opsummering og synopsis	Christina Mohr Jensen
1.	4x45 min	PP(VP)-seminar: Introduktion til seminarrækkenNyere perspektiver på psykopatologi	Kristine Kahr Nilsson
2.	4x45 min	PP(VP)-seminar: Sygdomsforløb og prognose	Gry Kjærdsdam Telléus
3.	4x45 min	PP(VP)-seminar: Konsekvenser af psykiske lidelser	Kristine Kahr Nilsson
4.	4x45 min	PP(VP)-seminar: Ætiologimodeller	Kristine Kahr Nilsson
5.	4x45 min	PP(VP)-seminar: Udredning og journalnotater	Gry Kjærdsdam Telléus

Eksamen

Synopsis-eksamen (se vigtige datoer på Moodle samt formalia vedr. prøver)

En intern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi I (VAP I) på baggrund af synopsis. Prøven er individuel. Den studerende afprøves i det valgte kursus. Prøven

er en synopsis prøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. Der må ikke anvendes generativ AI (fx ChatGPT) i forbindelse med eksamen. Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin. Synopsis med sidetal: 1-3 sider og normeret prøvetid på 30 minutter. Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Undervisningsgange for hele programmet (både PP og UK)

1. Forelæsning: Velkomst og introduktion

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus, Kristine Kahr, Ole Karkov Østergård og Christina Mohr Jensen

Velkomst med præsentation af det kliniske hovedprogram.

2. Forelæsning: Introduktion til udredning (global- og findiagnostik)

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

I denne forelæsning vil de grundlæggende principper for diagnostik blive gennemgået - herunder de vigtigste udredningsinstrumenter, principperne for global- og findiagnostik, vurdering af sværhedsgrad og den diagnostiske proces. Seminargangen vil introducere til forskellige diagnose- og symptom mål, som kan anvendes til at måle symptomatologi og sværhedsgraden af en psykisk lidelse ved udredning og løbende til monitorering af behandlingsudbytte.

Pensum:

- World Health Organization, 2018: <https://icd.who.int/browse11/l-m/en> hele bogen [**ca 184 s.**]
- K-SADS https://bupnet.dk/wp-content/uploads/2020/03/S0_Screeningsinterview.pdf, hele bogen. [**modsvares 64 s.**]
- <https://kognitioner.dk/wp-content/uploads/2018/11/complete-pse.pdf>, hele bogen [**modsvares 90 s.**]

Supplerende læsning:

- <https://icdcdn.who.int/icd11referenceguide/en/html/index.html#icd11-reference-guide>

3. Forelæsning: Psykiatriske diagnoser i praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

I de sidste årtier er et stigende antal børn, unge og voksne blevet henvist, udredt og har modtaget behandling i psykiatrien.

Denne undervisningsgang vil indledningsvist introducere de studerende til psykiatriens rolle i samfundet, herunder hvilken rolle psykiatrien har i det samlede sundhedsvæsen og for hvordan psykiatriens målgruppe afgrænses. Herefter følger en introduktion og diskussion om psykiatriske diagnoser fordele og ulemper med afsæt i spørgsmål omkring validitet og brugbarhed. Afsluttende introduceres de studerende til basale principper i kognitiv adfærdsterapi (KAT). I workshoppen præsenteres de studerende for en case og arbejder med en række spørgsmål relateret til diagnostik, case formulering og hvordan dette kan oversættes til en foreløbig behandlingsplan med fokus på KAT.

Pensum:

- Angold, A., Costello, J.E., Erkanli, A. (1999) Comorbidity, *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 40(1), pp 57-87. **[31 s.]**
- Bateman et al, 2014, A Quality Manual for MBT: <https://www.mbtnederland.nl/wp-content/uploads/2020/06/A-Quality-Manual-for-MBT-edited-april-23rd-2014.pdf> **[78 s.]**
- Copeland, W.E., Shanahan, L., Costello, J.E., Angold, A. (2010) Which Childhood and Adolescent Psychiatric Disorders predict which Young Adult Disorders? *Archives of General Psychiatry*, 66(7), pp. 764-772 **[9 s.]**
- Bailey, V. (2001). Cognitive-behavioural therapies for children and adolescents. *Advances in Psychiatric Treatment*, 7(3), 224-232. doi:10.1192/apt.7.3.224 **[9 s.]**
- Hansen, A. S., Kjaersdam Telléus, G., Færk, E., Mohr-Jensen, C., & Lauritsen, M. B. (2021). Help-seeking pathways prior to referral to outpatient child and adolescent mental health services. *Clinical child psychology and psychiatry*, 26(2), 569-585. **[17 s.]**
- Jablensky, A. (2016) Psychiatric classifications: validity and utility, *World Psychiatry*, 15(1), pp. 26-31 **[6 s.]**
- Kendell, R., Jablensky, A. (2003) Distinguishing between the validity and utility of psychiatric diagnoses, *The American Journal of Psychiatry*, 160 (1), pp. 4-12 **[9 s.]**
- Robins, E., Guze, S.B. (1970) Establishment of Diagnostic Validity in Psychiatric Illness: Its Application to Schizophrenia, *American Journal of Psychiatry*, 126(7), pp. 107-111 Kan tilgås online på: <https://aaronkrasner.com/wp-content/uploads/2017/10/robins-and-guze.pdf> **[5 s.]**
- Trillingsgaard, A., Elmrose, M. (2010) Case-formulering – I en udviklingspsykologisk referenceramme, *Psyke og Logos*, 31, pp. 399-416. Kan tilgås online på: <https://tidsskrift.dk/psyke/article/download/8467/7024/26970> **[17 s.]**

4. Workshop: Psykiatriske diagnoser i praksis

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Pensum: Samme som ved forelæsningen i samme emne.

5. Forelæsning: non-verbale kliniske indtryk

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Forelæsningen giver en introduktion til det kliniske indtryk der spiller en væsentlig rolle i klinisk praksis. Det kliniske indtryk er i høj grad erfaringsbaseret og bygger således på såvel verbale som nonverbale informationer man som kliniker observerer under interaktionen med en patient. Således spiller det kliniske indtryk en central rolle i klinikken – herunder som et element i den diagnostiske proces. Denne forelæsning og workshop vil gennemgå en række af de grundlæggende kliniske informationer, som man som psykolog indsamler under udredning og behandling af en patient (der vil indgå videomateriale i forelæsningen).

Pensum:

- Videbech, P., Kjølbye, M., Sørensen, T., og Vestergaard, P. (2018). Psykiatri – en lærebog om voksnes psykiske sygdom, Fagl's forlag. 6. udgave. Kapitel 1 og 2 (side 15 – 45), kapitel 12, 13 og 14 (side 229 – 292) samt (side 297 – 304). **[103 s.]**
- Foley, G. N., & Gentile, J. P. (2010). Nonverbal communication in psychotherapy. *Psychiatry (Edgmont (Pa:Township))*, 7(6), 38–44. **[6 s.]**

6. Workshop: Non-verbale kliniske indtryk

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Pensum:

Samme som ved forelæsningen i samme emne

7. Workshop: Afhængighed og behandling af afhængighed

4 timer v/ Casper Schmidt

Workshoppen vil fokusere på forståelsen af forskellige former for afhængighed samt deres behandling.

Pensum:

- Schmidt, C., Skandali, N., Gleesborg, C., Kvamme, T. L., Schmidt, H., Frisch, K., & Voon, V. (2020). The role of dopaminergic and serotonergic transmission in the processing of primary and monetary reward. *Neuropsychopharmacology*, 45(9), 1490-1497. **[7 s.]**
- Schmidt, C., Morris, L. S., Kvamme, T. L., Hall, P., Birchard, T., & Voon, V. (2017). Compulsive sexual behavior: prefrontal and limbic volume and interactions. *Human Brain Mapping*, 38(3), 1182-1190. **[10 s.]**
- Dalley, J. W., Everitt, B. J., & Robbins, T. W. (2011). Impulsivity, compulsivity, and top-down cognitive control. *Neuron*, 69(4), 680-694. **[15 s.]**
- Fineberg, N. A., et al. (2014). New developments in human neurocognition: clinical, genetic, and brain imaging correlates of impulsivity and compulsivity. *CNS Spectrums* 19.1 (2014): 69-89. **[21 s.]**

- Robbins, T. W., Banca, P., & Belin, D. (2024). From compulsivity to compulsion: the neural basis of compulsive disorders. *Nature Reviews Neuroscience*, 1-21. [21 s.]

8. MBT til børn og unge med en spiseforstyrrelse

2 timer v/ Sofie Skole

Denne workshop introducerer til arbejdet med en MBT-tilgang i behandlingen af børn og unge med en spiseforstyrrelse.

Pensum:

- Kjaersdam Telléus et al, 2023, A multifaceted approach to assessment of mentalization: the mentalization profile in patients with eating disorders <https://doi.org/10.1080/08039488.2023.2291177> [6 s.]
- Bateman et al, 2014, A Quality Manual for MBT: <https://www.mbtnederland.nl/wp-content/uploads/2020/06/A-Quality-Manual-for-MBT-edited-april-23rd-2014.pdf> [78 s.]

9. CRT til patienter med en spiseforstyrrelse

2 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne workshop introducerer til cognitive remediation therapy som add-on therapy til TAU i behandlingen af spiseforstyrrelser.

Pensum:

- Giombini et al. 2021. Neuropsychological and clinical findings of Cognitive Remediation Therapy feasibility randomised controlled trial in young people with anorexia nervosa. <https://doi.org/10.1002/erv.2874> [7 s.]
- Tchanturia et al Cognitive Remediation Therapy for Anorexia Nervosa, 2010: <https://img3.reoveme.com/m/243251c42ccb2de4.pdf> [156 s.]

10. Behandling af traumer - blandt veteraner og pårørende

2 timer v/ Michael Schüer

Denne workshop vil introducere til den terapeutiske intervention i arbejdet med veteraner og deres pårørende

Pensum:

Ingen forberedelse

11. Behandling af traumer – patienter med seksuelle traumer

2 timer v/ Michelle Kaptain

Denne workshop vil introducere til den terapeutiske intervention i arbejdet med patienter med seksuelle traumer

Pensum:

Ingen forberedelse

12. Forelæsning: Psykoanalytisk terapi

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

Forelæsningen giver en introduktion til de forskellige traditioner i psykoanalytisk psykoterapi med særlig fokus på teoriernes centrale antagelser og psykoterapeutiske virkningsmekanismer.

Pensum:

- Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (Chap. 2, pp. 28-74). Chichester, England: Wiley. **[46 s.]**
- Luborsky, L. (2007). The core conflictual relationship theme: A basic case formulation method. In T. D. Eells (Ed.), Handbook of psychotherapy case formulation, 2nd ed. (pp. 105-135). New York, NY: Guilford Press. **[34 s.]**

13. Workshop: Psykoanalytisk terapi

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

I workshoppen vil den studerende arbejde med at identificere og rate interpersonel adfærd og overføringen, som denne er operationaliseret i "Core Conflictual Relationship Theme" (CCRT; Luborsky, 2007). Luborsky giver med CCRT et interessant bud på at operationalisere overføringen, således at den bedre kan gøres til genstand for videnskabelig undersøgelse.

14. Workshop: Angstlidelser hos børn og unge

4 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

I workshoppen arbejdes der videre med angstbehandling hos børn og unge, herunder introduceres de studerende til Cool Kids og Chilled-programmerne, der er oversat til dansk på Aarhus Universitet.

Pensum:

- Carr, A (2016). The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 13, Repetition problems Tilgængelig online som e-bog via AUB **[36 s.]**
- Carr, A (2016). The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 12, Fear and anxiety problems Tilgængelig online som e-bog via AUB **[74 s.]**

Supplerende pensum:

- Sundhedsstyrelsen (2016a). National Klinisk Retningslinje for behandling af angst hos børn og unge. Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~-/media/7637E5A2ED0746FBA1E45245F8C1E430.ashx>

- Sundhedsstyrelsen (2016b). National Klinisk Retningslinje for behandling af obsessiv-kompulsiv tilstand (OCD). Kapitel 0-5, 7. Hentes fra <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2016/~//media/6F001FB67C5649FCA4A79EA0F7AF0E1C.ashx>

15. Forelæsning: Operationaliseret Psykodynamisk Diagnose (OPD-3)

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

Til denne forelæsning får den studerende en introduktion til Operationaliseret Psykodynamisk Diagnose (OPD-3), som er et interviewbaseret instrument til at lave personlighedsmæssig udredning og terapiplanlægning. OPD-3 består af fire akser, som gør det muligt nuanceret at beskrive (1) klientens motivation og forudsætning for behandling, (2) interpersonelle mønstre, (3) indre konflikter og (4) personlighedsstruktur. En udredning med OPD gør det muligt at formulere et psykoterapeutisk fokus og vurdere alvorlighedsgraden og karakteren af eventuelle personlighedsmæssige vanskeligheder. Dette har stor betydning for behandlingens tilrettelæggelse og forløb på tværs af de forskellige terapeutiske tilgange.

Pensum:

- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (pp 31-84). Cambridge, MA: Hogrefe. [53 s.]

Supplerende pensum:

- OPD Task Force. (2008). *Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning*. (pp. 105-222). Cambridge, MA: Hogrefe. (OPD-3 er netop kommet på tysk: OPD Task Force. (2023). *OPD-3 - Operationalisierte Psychodynamische Diagnostik. Das Manual für Diagnostik und Therapieplanung*. Bern: Hogrefe. OPD-3 er under oversættelse til engelsk og dansk.)

16. Workshop: Operationaliseret Psykodynamisk Diagnose (OPD-3)

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

I workshoppen arbejdes der videre med emner, som blev præsenteret i forelæsningen, idet vi i grupper og på plenum skal rate en case ud fra OPD-2.

Samlet pensumliste for fælles forelæsninger og workshops (alle studerende):

- Angold, A., Costello, J.E., Erkanli, A. (1999) Comorbidity, *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 40(1), pp 57-87. **[31 s.]**
- Bateman et al, 2014, A Quality Manual for MBT: <https://www.mbt nederland.nl/wp-content/uploads/2020/06/A-Quality-Manual-for-MBT-edited-april-23rd-2014.pdf> **[78 s.]**
- Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 13, Repetition problems Tilgængelig online som e-bog via AUB **[36 s.]**
- Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 12, Fear and anxiety problems Tilgængelig online som e-bog via AUB **[74 s.]**
- Copeland, W.E., Shanahan, L., Costello, J.E., Angold, A. (2010) Which Childhood and Adolescent Psychiatric Disorders predict which Young Adult Disorders? *Archives of General Psychiatry*, 66(7), pp. 764-772 **[9 s.]**
- Bailey, V. (2001). Cognitive-behavioural therapies for children and adolescents. *Advances in Psychiatric Treatment*, 7(3), 224–232. doi:10.1192/apt.7.3.224 **[9 s.]**
- Dalley, J. W., Everitt, B. J., & Robbins, T. W. (2011). Impulsivity, compulsivity, and top-down cognitive control. *Neuron*, 69(4), 680-694. **[15 s.]**
- Fineberg, N. A., et al. (2014). New developments in human neurocognition: clinical, genetic, and brain imaging correlates of impulsivity and compulsivity. *CNS Spectrums* 19.1, 69-89. **[21 s.]**
- Foley, G. N., & Gentile, J. P. (2010). Nonverbal communication in psychotherapy. *Psychiatry (Edgmont (Pa:Township))*, 7(6), 38–44. **[6 s.]**
- Giombini et al. 2021. Neuropsychological and clinical findings of Cognitive Remediation Therapy feasibility randomised controlled trial in young people with anorexia nervosa. <https://doi.org/10.1002/erv.2874> **[7 s.]**
- Hansen, A. S., Kjaersdam Telléus, G., Færk, E., Mohr-Jensen, C., & Lauritsen, M. B. (2021). Help-seeking pathways prior to referral to outpatient child and adolescent mental health services. *Clinical child psychology and psychiatry*, 26(2), 569–585. **[17 s.]**
- Jablensky, A. (2016) Psychiatric classifications: validity and utility, *World Psychiatry*, 15(1), pp. 26-31 **[6 s.]**
- Kendell, R., Jablensky, A. (2003) Distinguishing between the validity and utility of psychiatric diagnoses, *The American Journal of Psychiatry*, 160 (1), pp. 4-12 **[9 s.]**
- Kjaersdam Telléus et al, 2023, A multifaceted approach to assessment of mentalization: the mentalization profile in patients with eating disorders <https://doi.org/10.1080/08039488.2023.2291177> **[6 s.]**
- K-SADS https://bupnet.dk/wp-content/uploads/2020/03/S0_Screeningsinterview.pdf, hele bogen (modsvarer 64 sider)
- Lemma, A. (2016). *Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy*, 2nd ed. (Chap. 2, pp. 28-74). Chichester, England: Wiley. **[46 s.]**

- Luborsky, L. (2007). The core conflictual relationship theme: A basic case formulation method. In T. D. Eells (Ed.), Handbook of psychotherapy case formulation, 2nd ed. (pp. 105-135). New York, NY: Guilford Press. **[34 s.]**
- OPD Task Force. (2008). Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning. (pp 31-84). Cambridge, MA: Hogrefe. **[53 s.]**
- PSE <https://kognitioner.dk/wp-content/uploads/2018/11/complete-pse.pdf>, hele bogen **[modsvarer 90 s.]**
- Robins, E., Guze, S.B. (1970). Establishment of Diagnostic Validity in Psychiatric Illness: Its Application to Schizophrenia, American Journal of Psychiatry, 126(7), pp. 107-111 Kan tilgås online på: <https://aaronkrasner.com/wp-content/uploads/2017/10/robins-and-guze.pdf> **[5 s.]**
- Robbins, T. W., Banca, P., & Belin, D. (2024). From compulsivity to compulsion: the neural basis of compulsive disorders. Nature Reviews Neuroscience, 1-21. **[21 s.]**
- Schmidt, C., Morris, L. S., Kvamme, T. L., Hall, P., Birchard, T., & Voon, V. (2017). Compulsive sexual behavior: prefrontal and limbic volume and interactions. Human Brain Mapping, 38(3), 1182-1190. **[10 s.]**
- Schmidt, C., Skandali, N., Gleesborg, C., Kvamme, T. L., Schmidt, H., Frisch, K., ... & Voon, V. (2020). The role of dopaminergic and serotonergic transmission in the processing of primary and monetary reward. Neuropsychopharmacology, 45(9), 1490-1497. **[7 s.]**
- Tchanturia et al Cognitive Remediation Therapy for Anorexia Nervosa, 2010: <https://img3.reoveme.com/m/243251c42ccb2de4.pdf> **[156 s.]**
- Trillingsgaard, A., Elmrose, M. (2010) Case-formulering – I en udviklingspsykologisk referenceramme, Psyke og Logos, 31, pp. 399-416. **[17 s.]**
- Videbech, V. P., Kjølbye, M., Sørensen, T., og Vestergaard, P. (2018). Psykiatri – en lærebog om voksnes psykiske sygdom, Fadl's forlag. 6. udgave. Kapitel 1 og 2 (side 15 – 45), kapitel 12, 13 og 14 (side 229 – 292) samt (side 297 – 304). **[103 s.]**
- World Health Organization, 2018: <https://icd.who.int/browse11/l-m/en> hele bogen **[ca 184 s.]**

I alt: 1092 sider

Seminarundervisning på C-PPP

Seminarundervisningen af VAP-I vil være linje-specifik. Det vil sige at studerende som skal på praktik på universitetsklinikken (UK) skal følge den dertilhørende UK-seminarrække, studerende der skal i praktik i Børne og Unge Psykiatrien (BUP) og i Voksenpsykiatrien (VP) skal følge PP (fælles) seminarrækken samt hhv. PP-BUP og PP-VP. Disse seminarforløb er adskilte og har forskelligt pensum. Seminarrækken på hver af de tre programmer er beskrevet nedenfor.

Seminarrække for Universitetsklinikken

(Praktikansvarlig: Ole Karkov Østergård)

Formålet med denne seminar er at forberede den studerende til at blive terapeut og have klienter i universitetsklinikken. Først vil vi have fokus på det psykodynamiske interview. Herefter vil vi belyse forskellige måder at konceptualisere, assesse og arbejde med personlighedsstruktur, forsvarsmekanismer og interpersonelle mønstre. Den sidste seminargang vil indeholde mere praktisk information om praktikken, samt forsøge at understøtte, hvordan I kan bruge den gennemgåede teori i jeres praktik, fx når I skal have forsamlinger med klienterne, og udarbejde caseformulering og behandlingsplan. Undervisningsformen vil blive en blanding af oplæg fra underviser og studerende, rollespil, hvor du som studerende deltager aktivt, samt rating og diskussion af videocases. Det primære pensum skal læses. Supplerende pensum er tænkt til inspiration.

1. UK-seminar: Assessment: Det psykodynamiske interview, caseformulering og brug af spørgeskemaer i udredning og vurdering af behandlingsudbytte

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

På denne seminargang vil hovedfokus være på det psykodynamiske interview. McWilliams er den psykodynamiske caseformulerings "grand old mother" og beskriver i de to kapitler på pensum relationen mellem caseformulering og psykoterapi, målet med terapi, samt interviewerens holdning med eksempler på centrale spørgsmål til klienten. Hougaard, Valbak og Sommerlund (1999) beskriver, hvorledes klientens symptombelastning kan måles ved terapistart og afslutning, således at klientens symptomniveau kan sammenlignes med andre klienter og normalbefolkningen og ændring i symptomer kan måles løbende i terapien og efter afslutningen. Det psykodynamiske interview og spørgeskemaer udgør to meget forskellige assessmentmetoder, som vi begge vil bruge i Universitetsklinikken. Efter den teoretiske fremlæggelse vil vi rollespille et interview i mindre grupper, så alle kommer til at prøve det i praksis. Det kan derfor være vigtigt at overveje inden denne seminargang, om du vil spille dig selv eller en anden karakter (fx en tidligere klient (hvis du har haft klienter), en opdigtet person eller en filmrolle).

Pensum (103 sider):

- McWilliams, N. (1999) *Psychanalytic case formulation*. (kap. 1 og 2, p. 9 – 47). New York, Guildford Press. **[38 s.]**
- Kernberg, O. (1984). *The structural interview*. In Kernberg, O. F. (1984) *Severe personality disorders. Psychotherapeutic strategies* (chap. 2, pp. 27-51). New Haven and London: Yale University Press. **[25 s.]**

- Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (Chap. 5, pp. 128-168). Chichester, England: Wiley. **[40 s.]**

Supplerende pensum:

- Mace, C. & Binyon, S. (2005). Teaching psychodynamic formulation to psychiatric trainees. Part 1: Basics of formulation. *Advances in Psychiatric Treatment*, 11, 416-423. **[8 s.]**
- Jacobsen, C. H., & Mortensen, V. M. (2013): Psykoterapeutisk praksis. På psykodynamisk grundlag (kap. 2, s. 71-92). Hans Reitzels Forlag. **[22 s.]**
- Ogden, T.H. (1994). The Analytic Third: Working with Intersubjective Clinical Facts. *The International Journal of Psychoanalysis*, 75, 3-19. **[17 s.]**

2. UK-seminar: Rammer, holdning, ubevidst kommunikation og forandring i psykoanalytisk psykoterapi

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

På denne seminargang vil vi fokusere på de grundlæggende forudsætninger for en psykoanalytisk praksis. Vi vil desuden diskutere psykoterapeutiske interventioner som spejling, klarifikation, konfrontation og tolkning. Slutteligt vil vi diskutere hvilken forandringsteori, der ligger bag, samt relatere det til alempsykologiske begreber om hukommelse og emotioner. En eller flere videocases vil indgå i diskussionen.

Pensum (149 sider):

- Gullestad, S.E. & Killingmo, B. (2013). Underteksten – psykoanalytisk terapi i praksis (2. udg., kap. 11, s. 175-201). Oslo: Universitetsforlaget. **[26 s.]**
- Jacobsen, C. H., & Mortensen, V. M. (2013): Psykoterapeutisk praksis på psykodynamisk grundlag (kap. 6 og 7, s. 158-205). På psykodynamisk grundlag. Hans Reitzels Forlag. **[47 s.]**
- Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (Chap. 3, 4 og 6 pp. 75-127 og 169-193. Chichester, England: Wiley. **[76 s.]**

Supplerende pensum:

- Belin, S. (2010). Relation før metode. Akademisk Forlag. (Kap.1, 2 og 3. s. 15 – 36) **[21 s.]**
- Gullestad, S.E. & Killingmo, B. (2013). Underteksten – psykoanalytisk terapi i praksis (2. udg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Jacobsen, C. H., & Mortensen, V. M. (2013): Psykoterapeutisk praksis på psykodynamisk grundlag. Hans Reitzels Forlag

3. UK-seminar: Personlighedsstruktur og forsvarsmekanismer

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

Denne seminargang fokuserer på forsvarsmekanismer og personlighedsstruktur. Kernberg er "the grand old man" inden for en psykoanalytisk eller objektrelational forståelse af personlighedsstruktur. Han forsøger i kapitlet fra 2005 at redegøre for en psykoanalytisk udviklingsteori, der (kontroversielt) kan belyse årsagen til udvikling

af en personlighedsforstyrrelse, og han præsenterer en forståelse af centrale psykodynamikker i personligheden, som kan være organiseret på tre niveauer: Neurotisk, borderline og psykotisk. Desuden skitserer han, hvilke psykoterapeutiske interventioner, der følger af denne forståelse. Bemærk at fokus for denne seminargang primær er på Kernbergs konceptualisering af personlighedsstruktur (og mindre på interventionerne som følger af denne forståelse). Som en del af undervisningen vil vi ses video af Kernberg, hvor han forklarer sin teoretiske model og har en patient i terapi.

Pensum (79 sider):

- Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (Chap. 7, pp. 194-218. Chichester, England: Wiley. **[24 s.]**
- Kernberg, O.F. & Caligor, E. (2005). A psychoanalytic theory of personality disorders. I: M. Lezenweger & J.F. Clarkin (Eds.), Major Theories of Personality Disorder (2nd ed., pp 114-156). New York: Guilford. **[43 s.]**
- Winnicott, D.W. (1960). Ego distortion in terms of true and false self. In: The maturational processes and the facilitating environment (1865/1996) (pp. 140-152). International Universities Press, Inc. **[12 s.]**

Supplerende pensum:

- Caligor, E., Kernberg, O. F., Clarkin, J. F., & Yeomans, F. E. (2018). Psychodynamic therapy for personality pathology. Treating self and interpersonal functioning. American Psychiatric Association.
- Killingmo, B. (1984): Conflict and deficit. Implications for technique. International Journal of Psycho-Analysis, 70 (65), 65-79. **[14 s.]**
- Kjølby, M (1999). De psykiske forsvarsmekanismer: deres afgrænsning og kliniske anvendelse. Agrippa, 19 (3/4), 165-197. **[33 s.]**
- Perry, C. (2001). Defence mechanism rating scales. 5. udgave. Instrument til klinisk vurdering af de psykiske forsvarsmekanismer. Oversat af M. Kjølbye & P. Sørensen. Århus: Psykoterapeutisk Forlag. **[95 s.]**
- OPD Task Force (2008). Operationalized Psychodynamic Diagnosis OPD-2. Manual of Diagnosis and Treatment Planning. Göttingen: Hogrefe & Huber Publishers.

4. UK-seminar: Overføring, cirkumpleksmodel, interpersonel teori og psykoterapi

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

Denne seminargang griber helt tilbage til Freuds begreber om overføring og gentagelsestvang, som er to af de mest brugte begreber i moderne psykoanalytisk teori og praksis. Overføringsbegrebet opstod ud fra Freuds forsøg på at beskrive og overvinde modstanden i terapien, som han havde oplevet og beskrevet i sine casestudier. Overføringsbegrebet introducerede den relationelle dimension, men samtidig holdt Freud fast i at se overføringen som et intrapsykisk fænomen, som patienten gentog i terapien. Lemma giver en nuanceret beskrivelse af overføring og modoverføring, begrebernes historiske rødder, udvikling og betydning, samt hvordan vi kan arbejde terapeutisk med overføring og modoverføring. Benjamin har formuleret the "Structural Analysis of Social Behavior" (SASB). SASB bygger på en

cirkumpleksmodel med to dimensioner: 1. Had og kærlighed, 2. Kontrol og frisættelse ("emancipate"). Benjamin forklarer i pensumkapitlet de centrale principper i SASB, og hvorledes forældrenes adfærd over for barnet kan gentages i nuværende relationer og i den voksnes måde at behandle sig selv på (introjektet). Modellen er god til at forklare, hvordan en persons relationsmøde er med til at påvirke, hvem personen indgår i relationer med, og hvordan personen indgår i disse relationer, så der vil være en tendens til "gentagelsestvang". SASB kan bruges til at beskrive den normale og forstyrrede person og dennes relationer, samt til psykoterapeutisk intervention. Sanders klassiske tekst giver en interessant beskrivelse af modoverføring, og hvorledes denne kan bruges både i udredningen og terapeutisk. Efter den teoretiske fremlæggelse vil vi med udgangspunkt i en videocase rate interpersonel adfærd ud fra SASB.

Pensum (147 sider):

- Benjamin, L.M. (2005). Interpersonal Theory of Personality Disorders: The Structural Analysis of Social Behavior and Interpersonal Reconstruction Therapy. I: M.F. Lenzenweger & J.F. Clarkin (Eds.), Major Theories of Personality Disorders (2nd ed. pp 157-230). New York: Guilford Press. **[73 s.]**
- Freud, S. (1912): The Dynamics of Transference. The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (12, pp. 97-108). Udgivet på dansk: Freud, S. (1912/1992). Om overføringens dynamik. I: S. Freud (1912/1992). Afhandlinger om behandlingsteknik (pp. 102-110). København: Hans Reitzels Forlag. **[11 s.]**
- Freud S. (1914): Remembering, Repeating and Working Through. The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (12, pp. 147-156). Udgivet på dansk: Freud, S. (1912/1992). Erindren, gentagen og gennemarbejden. I: S. Freud (1912/1992). Afhandlinger om behandlingsteknik (pp. 151-160). København: Hans Reitzels Forlag **[9 s.]**
- Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (Chap. 8, pp. 219-268. Chichester, England: Wiley. **[49 s.]**
- Sandler J. (1976): countertransference and role-responsiveness. International review of Psycho-Analysis 3, 43-47. **[5 s.]**

Supplerende pensum:

- Almond, R. (2011). Reading Freud's "The Dynamics of Transference" One Hundred Years Later. Journal of the American Psychoanalytic Association, 59,1129-1156.**[28 s.]**
- Gabbard, G. O. & Wilkinson, S. M. (1996). Om holding og containment – og om at tænke sine egne tanker. I: Borderlinebehandling og modoverføring (Kap. 4, s. 82-100). Hans Reitzels Forlag. **[19 s.]**
- Gabbard, G.O. (2006). When is transference work useful in dynamic psychotherapy? Editorial. American Journal of Psychiatry, 163(10), 1667-1669. **[3 s.]**
- Greenacre, P. (1954). The role of transference. I. Langs (Ed.). (1990). Classics in Psychoanalytic Technique (Chap. 3, pp. 17-23). Jason Aronson. (6 sider). (Reprinted from Journal of the American Psychoanalytic Association, 2, 671-684). **[14 s.]**
- Høglend, P., Bøgwald, K.P., Amlø, S., Marble, A., Ulberg, R., Sjaastad, M.C. Sørbye, Ø. Heyerdahl, O. & Johansson, P. (2008). Transference interpretation

in dynamic psychotherapy: do they really yield sustained effects? *American Journal of Psychiatry*, 165, 763-771. [9 s.]

- Klein, M. (1952). The Origins of Transference. *The International Journal of Psychoanalysis*, 33, 433-438. [6 s.]
- Luborsky, L., Crits-Christoph, & Mellon, J. (1986). Advent of objective measures of the transference concept. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 54, 39-47. [9 s.]
- Ogden (1997). On projective identification. *The International Journal of Psycho-Analysis*, 60, 357-373. [16 s.]
- Sander, J., Holder, A., Kawenoka, M., Kennedy, H.E. & Neurath, L. (1969). Notes on some theoretical and clinical aspects of transference. I. R. Langs (1990), *Classics in Psychoanalytic Technique* (Chap. 5, pp. 37-49). Jason Aronson. (Reprinted from *International Journal of Psycho-Analysis*, 50, 633-645, 1969). [12 s.]
- Szasz, T. (1963). The concept of transference. I: R. Langs (Ed.) (1990), *Classics in Psychoanalytic Technique* (Cap. 4, pp. 25-36). Jason Aronson. (Reprinted from *International Journal of Psycho-Analysis*, 44, 432-443, 1963). [11 s.]
- Winnicott, D.W. (1956). On transference. I: R. Langs (1990), *Classics in Psychoanalytic Technique* (Chap. 38, pp. 414-418). Jason Aronson. (Reprinted from *International Journal of Psycho-Analysis*, 37, 386-388, 1956.)

5. UK-seminar: Information om praktikken: Formål, rammer, etik, supervision og journalskrivning

4 timer v/ Ole Karkov Østergård

Seminargangen introducerer den studerende for rammerne for praktikken, forskning, journalskrivning og supervisionen i praktikken.

Pensum (44 sider):

- Bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191250#idb02f61a8-da8d-457b-b8fc-ec861255c127> [1 s.]
- Ethiske principper for nordiske psykologer. Se http://www.psykologeridanmark.dk/Psykologens%20arbejde/Lovgivning/~media/Dansk%20Psykolog%20Forening/Filer_dp/Faelles%20filer/Publikationer/Om%20foreningen/Ethiske%20principper%20for%20nordiske%20psykologer%202010%202012.ashx [6 s.]
- Muran, J. C., Eubanks, F. C., Samstag, W. L. (2023). Introduction: Rupture in a Wicked and Wonderful World. In: *Rupture and Repair in Psychotherapy - A Critical Process for Change* (2023). Eubanks, F. C., Samstag, W. L. & Muran, J. C (Editors). American Psychological Association, pp. 3-20. [17 s.]
- Østergård, O. K, Nilsson, K. K., & Jacobsen, C. H. (2021). Fra studerende til psykoterapeut. En dannelsesrejse der bør starte universitetet. *Psyke & Logos*, 42(1), 90–111. [21 s.]

Samlet pensum UK-seminarrække:

Bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser.

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191250#idb02f61a8-da8d-457b-b8fc-ec861255c127> [1 s.]

Benjamin, L.M. (2005). Interpersonal Theory of Personality Disorders: The Structural Analysis of Social Behavior and Interpersonal Reconstruction Therapy. In: M.F. Lenzenweger & J.F. Clarkin (Eds.), Major Theories of Personality Disorders (2nd ed. pp 157-230). New York: Guilford Press. [73 s.]

Etiske principper for nordiske psykologer.

<https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2022/11/EtiskePrincipper.s.27-32fraDPRegelsaet-2021-24.pdf> [6 s.]

Freud, S. (1912): The Dynamics of Transference. The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (12, pp. 97-108). Udgivet på dansk: Freud, S. (1912/1992). Om overføringens dynamik. I: S. Freud (1912/1992). Afhandlinger om behandlingsteknik (pp. 102-110). København: Hans Reitzels Forlag. [11 s.]

Freud S. (1914): Remembering, Repeating and Working Through. The standard edition of the complete psychological works of Sigmund Freud (12, pp. 147-156). Udgivet på dansk: Freud, S. (1912/1992). Erindren, gentagen og gennearbejden. I: S. Freud (1912/1992). Afhandlinger om behandlingsteknik (pp. 151-160). København: Hans Reitzels Forlag [9 s.]

Gullestad, S.E. & Killingmo, B. (2013). Underteksten – psykoanalytisk terapi i praksis (2. udg., kap. 11, s. 175-201). Oslo: Universitetsforlaget. (26 sider)

Jacobsen, C. H., & Mortensen, V. M. (2013). Psykoterapeutisk praksis på psykodynamisk grundlag (kap. 6 og 7, s. 158-205). Hans Reitzels Forlag. [47 s.]

Kernberg, O. F. (1984). Severe personality disorders. Psychotherapeutic strategies (chap. 2, pp. 27-51). New Haven and London: Yale University Press. [25 s.]

Kernberg, O.F. & Caligor, E. (2005). A psychoanalytic theory of personality disorders. In: M. Lezenweger & J.F. Clarkin (Eds.), Major Theories of Personality Disorder (2nd ed., pp 114-156). New York: Guilford. [43 s.]

Lemma, A. (2016). Introduction to the practice of psychoanalytic psychotherapy, 2nd ed. (chap.3-8, pp. 75-268. Chichester, England: Wiley. [193 s.]

McWilliams, N. (1999) Psychanalytic case formulation. (chap. 1-2, pp. 9 – 47). New York: Guildford Press. [38 s.]

PSE <https://kognitioner.dk/wp-content/uploads/2018/11/complete-pse.pdf> hele bogen [modsvare 90 s.]

Muran, J. C, Eubanks, F. C., Samstag, W. L. (2023). Introduction: Rupture in a Wicked and Wonderful World. In: Rupture and Repair in Psychotherapy - A Critical Process for Change (2023). Eubanks, F. C., Samstag, W. L. & Muran, J. C (Editors). American Psychological Association, pp. 3-20. [17 s.]

OPD Task Force. (2008). Operationalized psychodynamic diagnosis OPD-2: manual of diagnosis and treatment planning. (pp 31-84). Cambridge, MA: Hogrefe. [53 s.]

- Sandler J. (1976): countertransference and role-responsiveness. *International review of Psycho-Analysis* 3, 43-47. **[5 s.]**
- Winnicott, D.W. (1960). Ego distortion in terms of true and false self. In: *The maturational processes and the facilitating environment (1865/1996)* (pp. 140-152). International Universities Press, Inc. **[12 s.]**
- Østergård, O. K, Nilsson, K. K., & Jacobsen, C. H. (2021). Fra studerende til psykoterapeut. En dannelsesrejse der bør starte universitetet. *Psyke & Logos*, 42(1), 90–111. **[21 s.]**

I alt 527 sider

Seminarrække for Psykiatri Programmet

Gry Kjærdsdam Telléus (Praktikkoordinator)

1. PP Seminar: Introduktion til Psykiatri

2 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne første seminargang introducerer den samlede gruppe PP-studerende for rammerne for praktik, psykiatriens organisering, klinisk psykiatrisk forskning, ICD, etiske retningslinjer og tavshedspligt m.v.

Pensum:

- Bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191250#idb02f61a8-da8d-457b-b8fc-ec861255c127> [1 s.]
- Etiske principper for nordiske psykologer:
https://www.psykologeridanmark.dk/Psykologens%20arbejde/Lovgivning/~media/Dansk%20Psykolog%20Forening/Filer_dp/Faelles%20filer/Publikationer/Om%20foreningen/Etiske%20principper%20for%20nordiske%20psykologer%202010%202012.ashx [6 s.]

2. PP Seminargang: Introduktion til Praktik

2 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Ingen forberedelse

Seminarrække linjespor PP-BUP

1. PP-BUP seminar: Introduktion til seminarrækken og introduktion til anamnesen som redskab

2 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang vil introducere seminarrækken. Seminarrækken vil bestå af en studentergennemgang af kapitler fra fagets grundbog og på seminarrækken aftales en ansvarsfordeling. Herefter er der en introduktion til anamnesen som grundredsskab og praktisk øvelse.

Pensum: (41 sider)

- Gillberg, C. (2010) The ESSENCE in child psychiatry: Early Symptomatic Syndromes Eliciting Neurodevelopmental Clinical Examinations, *Research in Developmental Disabilities*, 31, pp. 1543-1551 [9 s.]
- Rutter, M., Sroufe A.L. (2000) Developmental psychopathology: Concepts and challenges, *Development and Psychopathology*, 12, pp. 265-296 [32 s.]

2. PP-BUP seminar: Problemstillinger i spæd og Småbarneperioden

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang vil omhandle psykologiske og psykiatriske problemstillinger der har debut i spædbarns- og småbarnsperioden. Der vil være fokus på de tidlige regulationsvanskeligheder og neuropsykiatriske problemstillinger. På seminaret præsenteres hovedpunkterne i kapitlerne herom fra grundbogen og diskuteres i plenum.

Pensum: (160 sider)

- Allan Carr (2016) *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology* 3rd edition, New York: Routledge Kapitel 6, 7, 8 og 9 [142 s.]
- Srinath, S., Jacob, P., Sharma, E., & Gautam, A. (2019). Clinical Practice Guidelines for Assessment of Children and Adolescents. *Indian journal of psychiatry*, 61(Suppl 2), 158–175.
https://doi.org/10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry_580_18 [18 s.]
- Lemcke, S., Parner, E.T., Bjerrum, M., Thomsen, P.H., Lauritsen, M.B. (2016) Early development in children that are later diagnosed with disorders of attention and activity: a longitudinal study in the Danish National Birth Cohort, *Eur Child Adolesc Psychiatry*, 25 pp. 1055-1066 [12 s.]

3. PP-BUP seminar: Problemer i midt barndom

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang vil omhandle psykologiske og psykiatriske problemstillinger der har debut eller som oftest bliver tydelige i barndomsårene herunder ADHD og adfærdsproblemer. På seminaret præsenteres hovedpunkterne i kapitlerne herom fra grundbogen og diskuteres i plenum og dette kobles sammen med de tidligere gennemgåede kapitler.

Pensum: (84 sider)

- Allan Carr (2016) *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology* 3rd edition, New York: Routledge Kapitel 10 og 11 [84 s.]

4. PP-BUP seminar: Problemer i ungdommen

4 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang vil omhandle psykologiske og psykiatriske problemstillinger der typisk har debut i ungdomsårene herunder misbrug, affektive tilstande, spiseforstyrrelse og psykose. På seminaret præsenteres hovedpunkterne i kapitlerne herom fra grundbogen og diskuteres i plenum og dette kobles sammen med de tidligere gennemgåede kapitler.

Pensum: (210 sider)

- Allan Carr (2016) *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology* 3rd edition, New York: Routledge Kapitel 15, 16, 17 og 18 [210 s.]

5. PP-BUP seminar: Opsummering og synopsis

2 timer v/ Christina Mohr Jensen

Denne seminargang vil samle op på de foregående seminarer og drøfte de studerendes læring om barndoms- og ungdomspsykologiske/psykiatriske tilstande frem til nu. Endvidere vil der på seminaret være en drøftelse af synopsis og tilhørende eksamen.

Pensum: Intet pensum.

Samlet pensum for PP-BUP seminarække:

Bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191250#idb02f61a8-da8d-457b-b8fc-ec861255c127> **[1 s.]**

Carr, A. (2016) The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology 3rd edition, New York: Routledge Kapitel 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15, 16, 17 og 18. Tilgængelig som e-bog via AUB. **[I alt 436 s.]**

Etiske principper for nordiske psykologer

https://www.psykologeridanmark.dk/Psykologens%20arbejde/Lovgivning/~media/Dansk%20Psykolog%20Forening/Filer_dp/Faelles%20filer/Publikationer/Om%20foreningen/Etiske%20principper%20for%20nordiske%20psykologer%202010%202012.ashx **[6 s.]**

Gillberg, C. (2010) The ESSENCE in child psychiatry: Early Symptomatic Syndromes Eliciting Neurodevelopmental Clinical Examinations, Research in Developmental Disabilities, 31, pp. 1543-1551 **[9 s.]**

Srinath, S., Jacob, P., Sharma, E., & Gautam, A. (2019). Clinical Practice Guidelines for Assessment of Children and Adolescents. Indian journal of psychiatry, 61(Suppl 2), 158–175.

https://doi.org/10.4103/psychiatry.IndianJPsychiatry_580_18 **[18 s.]**

Lemcke, S., Parner, E.T., Bjerrum, M., Thomsen, P.H., Lauritsen, M.B. (2016) Early development in children that are later diagnosed with disorders of attention and activity: a longitudinal study in the Danish National Birth Cohort, European Child and Adolescent Psychiatry, 25 pp. 1055-1066 **[12 s.]**

Rutter, M., Sroufe A.L. (2000) Developmental psychopathology: Concepts and challenges, Development and Psychopathology, 12, pp. 265-296 **[32 s.]**

I alt 502 sider

Seminarrække linjespor PP-VP

1. PP-VP-seminar: Introduktion til VP og principper for psykiatrisk klassifikation og nyere modeller

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne seminargang vil først præsentere voksenpsykiatri og seminarrækken. Seminarrækken vil indeholde en blanding af studenteroplæg, øvelser, og diskussion i plenum, som understøttes af underviser bidrag. Denne første seminargang vil omhandle tidlig identificering og tidlig intervention af psykiske lidelser samt nyere spektrum modeller til forståelsen af overlap imellem psykiske lidelser.

Pensum: (103 sider)

- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2018). Shorter Oxford textbook of psychiatry. Oxford University Press. (kapitel 1 & 2) [35 s.]

Tidlig intervention:

- Colizzi, M., Lasalvia, A., & Ruggeri, M. (2020). Prevention and early intervention in youth mental health: is it time for a multidisciplinary and trans-diagnostic model for care? *International Journal of Mental Health Systems*, 14, 23. [14 s.]
- Fusar-Poli, P., Correll, C. U., Arango, C., Berk, M., Patel, V., & Ioannidis, J. P. A. (2021). Preventive psychiatry: a blueprint for improving the mental health of young people. *World psychiatry*, 20(2), 200–221. [21 s.]
- Davey, C. G., & McGorry, P. D. (2019). Early intervention for depression in young people: a blind spot in mental health care. *The Lancet Psychiatry*, 6(3), 267-272. [5 s.]

Stadie modeller:

- Berk, M., Post, R., Ratheesh, A., Gliddon, E., Singh, A., Vieta, E., Carvalho, A. F., Ashton, M. M., Berk, L., Cotton, S. M., McGorry, P. D., Fernandes, B. S., Yatham, L. N., & Dodd, S. (2017). Staging in bipolar disorder: from theoretical framework to clinical utility. *World Psychiatry*, 16(3), 236–244. [8 s.]
- Iorfino, F., Scott, E. M., Carpenter, J. S., Cross, S. P., Hermens, D. F., Killedar, M., Nichles, A., Zmicerevska, N., White, D., Guastella, A. J., Scott, J., McGorry, P. D., & Hickie, I. B. (2019). Clinical Stage Transitions in Persons Aged 12 to 25 Years Presenting to Early Intervention Mental Health Services With Anxiety, Mood, and Psychotic Disorders. *JAMA Psychiatry*, 76(11), 1167–1175. [8 s.]
- Feyaerts, J., Henriksen, M. G., Vanheule, S., Myin-Germeys, I., & Sass, L. A. (2021). Delusions beyond beliefs: a critical overview of diagnostic, aetiological, and therapeutic schizophrenia research from a clinical-phenomenological perspective. *The Lancet Psychiatry*, 8(3), 237-249. [12 s.]

2. PP-VP-seminar: Sværhedsgrad og prognose og konsekvenser af psykiske lidelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle prognose og sværhedsgrad ved psykiske lidelser og den store heterogenitet der eksisterer på tværs af individer i den forbindelse.

Derudover vil undervisningen også introducerer forskning, der har undersøgt individuelle og kontekstbetingede faktorer med indflydelse på sygdomsforløbet ved forskellige psykiatriske lidelser som eksempelvis affektive lidelser, skizofreni og ADHD.

Pensum: (84 sider)

- Franke, B., Michelini, G., Asherson, P., Banaschewski, T., Bilbow, A., Buitelaar, J. K., ... & Kuntsi, J. (2018). Live fast, die young? A review on the developmental trajectories of ADHD across the lifespan. *European Neuropsychopharmacology*, 28(10), 1059-1088. **[27 s.]**
- Heilbronner, U., Samara, M., Leucht, S., Falkai, P., & Schulze, T. G. (2016). The longitudinal course of schizophrenia across the lifespan: clinical, cognitive, and neurobiological aspects. *Harvard Review of Psychiatry*, 24(2), 118-128. **[10 s.]**
- Kraus, C., Kadriu, B., Lanzenberger, R. et al. (2019) Prognosis and improved outcomes in major depression: a review. *Translational Psychiatry*, 9, 127. **[17 s.]**
- Treuer, T., & Tohen, M. (2010). Predicting the course and outcome of bipolar disorder: a review. *European Psychiatry*, 25(6), 328-333. **[5 s.]**
- Ustün, B., & Kennedy, C. (2009). What is "functional impairment"? Disentangling disability from clinical significance. *World psychiatry*, 8(2), 82–85. **[3 s.]**
- Zimmerman, M., Morgan, T. A., & Stanton, K. (2018). The severity of psychiatric disorders. *World Psychiatry*, 17(3), 258-275. **[22 s.]**

3. PP-VP-seminar: konsekvenser af psykiatriske lidelser

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne seminargang vil omhandle nogle af de alvorlige konsekvenser, som er forbundet med psykiatriske lidelser som eksempelvis stofmisbrug, kriminalitet og suicidalitet. Det vil i den forbindelse diskuteres om disse udfald er en del af symptomatologien eller et epifænomen heraf.

Pensum: (94 sider)

- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 18: Forensic psychiatry (s. 513-539). In Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2018). *Shorter Oxford textbook of psychiatry*. Oxford (UK): Oxford University Press. **[26 s.]**
- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 20: The misuse of drugs and alcohol (s. 563-609). In Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2018). *Shorter Oxford textbook of psychiatry*. Oxford (UK): Oxford University Press. **[46 s.]**
- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 21: Suicide and deliberate self-harm (s. 609-631). In Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2018). *Shorter Oxford textbook of psychiatry*. Oxford (UK): Oxford University Press. **[22 s.]**

4. PP-VP-seminar: Ætiologimodeller

4 timer v/ Kristine Kahr Nilsson

Denne undervisningsgang vil introducere grundlæggende ætiologimodeller der kan hjælpe os med at forstå de meget komplekse og multi-faktorielle årsagssammenhænge ved psykiatriske lidelser. Blandt andet vil forskellige tilgange til forståelsen af gen-miljø samspil præsenteres og konkretiseres med eksempler. Derudover vil undervisning også berøre inter-generational transmission af psykopatologi.

Pensum: (59 sider)

- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 5: Aetiology (s. 87-119). In Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). *Shorter Oxford textbook of psychiatry*. Oxford (UK): Oxford University Press. **[32 s.]**
- Hastings, P. D., Guyer, A. E., & Parra, L. A. (2022). Conceptualizing the influence of social and structural determinants of neurobiology and mental health: Why and how biological psychiatry can do better at addressing the consequences of 1215-1224 inequity. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*, 7(12) 1215-1224. **[9 s.]**
- Jaffee, S. R., & Price, T. S. (2012). The implications of genotype–environment correlation for establishing causal processes in psychopathology. *Development and Psychopathology*, 24(4), 1253-1264. **[9 s.]**
- Uher, R., & Zwickler, A. (2017). Etiology in psychiatry: embracing the reality of poly-gene-environmental causation of mental illness. *World Psychiatry*, 16(2), 121–129. **[9 s.]**

5. PP-VP-seminar: Psykiatrisk udredning

4 timer v/ Gry Kjærdsdam Telléus

Denne undervisningsgang vil præsentere principper for psykiatrisk udredning samt assessment-metoder der anvendes i denne forbindelse.

Pensum: (108 sider)

- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 3: Assessment (s. 35-71). In Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). *Shorter Oxford textbook of psychiatry*. Oxford (UK): Oxford University Press. **[46 s.]**
- Newson, J. J., Hunter, D., & Thiagarajan, T. C. (2020). The Heterogeneity of Mental Health Assessment. *Frontiers in Psychiatry*, 11, 76. **[24 s.]**
- Maj M. (2013). "Clinical judgment" and the DSM-5 diagnosis of major depression. *World psychiatry: official journal of the World Psychiatric Association (WPA)*, 12(2), 89–91. **[3 s.]**
- Cooper, Z, Cooper, PJ & Fairburn, CG (1989). "The validity of the eating disorder examination and its subscales". *The British Journal of Psychiatry*, 154: 807-812. **[6 s.]**
- Wilfley, D.E, Schwartz, M.B, Spurrell, E.B. & Fairburn, C.G (2000). "Using the eating disorder examination to identify the specific psychopathology of binge eating disorder". *International Journal of Eating Disorders*. **[11 s.]**

- Farmer AE, Katz R, McGuffin P, Bebbington P. A. (1987). Comparison Between the Present State Examination and the Composite International Diagnostic Interview. *Archives of General Psychiatry*, 44(12):1064–1068. [4 s.]
- Bach, B., & First, M. B. (2018). Application of the ICD-11 classification of personality disorders. *BMC Psychiatry*, 18(1), 351, 1-14. [14 s.]

Samlet pensumliste for PP-VP:

Bach, B., & First, M. B. (2018). Application of the ICD-11 classification of personality disorders. *BMC Psychiatry*, 18(1), 351. 1-14. [14 s.]

Bekendtgørelse om autoriserede psykologers pligt til at føre ordnede optegnelser: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=191250#idb02f61a8-da8d-457b-b8fc-ec861255c127> [1 s.]

Berk, M., Post, R., Ratheesh, A., Gliddon, E., Singh, A., Vieta, E., Carvalho, A. F., Ashton, M. M., Berk, L., Cotton, S. M., McGorry, P. D., Fernandes, B. S., Yatham, L. N., & Dodd, S. (2017). Staging in bipolar disorder: from theoretical framework to clinical utility. *World psychiatry*, 16(3), 236–244. [8 s.]

Colizzi, M., Lasalvia, A., & Ruggeri, M. (2020). Prevention and early intervention in youth mental health: is it time for a multidisciplinary and trans-diagnostic model for care? *International Journal of Mental Health Systems*, 14, 23. [14 s.]

Cooper, Z, Cooper, PJ & Fairburn, CG (1989) “The validity of the eating disorder examination and its subscales”. *The British Journal of Psychiatry* 1989 154: 807-812. [5 s.]

Davey, C. G., & McGorry, P. D. (2019). Early intervention for depression in young people: a blind spot in mental health care. *The Lancet Psychiatry*, 6(3), 267-272. [5 s.]

Etiske principper for nordiske psykologer
https://www.psykologeridanmark.dk/Psykologens%20arbejde/Lovgivning/~/_media/Dansk%20Psykolog%20Forening/Filer_dp/Faelles%20filer/Publikationer/Om%20foreningen/Etiske%20principper%20for%20nordiske%20psykologer%202010%202012.ashx [6 s.]

Farmer AE, Katz R, McGuffin P, Bebbington P. A. (1987). Comparison Between the Present State Examination and the Composite International Diagnostic Interview. *Archives of General Psychiatry*, 44(12):1064–1068. [4 s.]

Feyaerts, J., Henriksen, M. G., Vanheule, S., Myin-Germeys, I., & Sass, L. A. (2021). Delusions beyond beliefs: a critical overview of diagnostic, aetiological, and therapeutic schizophrenia research from a clinical-phenomenological perspective. *The Lancet Psychiatry*, 8(3), 237-249. [12 s.]

Franke, B., Michelini, G., Asherson, P., Banaschewski, T., Billow, A., Buitelaar, J. K., & Kuntsi, J. (2018). Live fast, die young? A review on the developmental trajectories of ADHD across the lifespan. *European Neuropsychopharmacology*, 28(10), 1059-1088. [27 s.]

- Fusar-Poli, P., Correll, C. U., Arango, C., Berk, M., Patel, V., & Ioannidis, J. P. A. (2021). Preventive psychiatry: a blueprint for improving the mental health of young people. *World psychiatry*, 20(2), 200–221. **[21 s.]**
- Harrison, P. J., Cowen, P., Burns, T., & Fazel, M. (2017). Chapter 1, 2, 3, 5, 18, 20, 21: Shorter Oxford textbook of psychiatry. Oxford (UK): Oxford University Press. **[207 s.]**
- Hastings, P. D., Guyer, A. E., & Parra, L. A. (2022). Conceptualizing the influence of social and structural determinants of neurobiology and mental health: Why and how biological psychiatry can do better at addressing the consequences of 1215-1224 inequity. *Biological Psychiatry: Cognitive Neuroscience and Neuroimaging*, 7(12) 1215-1224. **[9 s.]**
- Heilbronner, U., Samara, M., Leucht, S., Falkai, P., & Schulze, T. G. (2016). The longitudinal course of schizophrenia across the lifespan: clinical, cognitive, and neurobiological aspects. *Harvard review of psychiatry*, 24(2), 118-128. **[10 s.]**
- Iorfino, F., Scott, E. M., Carpenter, J. S., Cross, S. P., Hermens, D. F., Killedar, M., Nichles, A., Zmicerevska, N., White, D., Guastella, A. J., Scott, J., McGorry, P. D., & Hickie, I. B. (2019). Clinical Stage Transitions in Persons Aged 12 to 25 Years Presenting to Early Intervention Mental Health Services With Anxiety, Mood, and Psychotic Disorders. *JAMA psychiatry*, 76(11), 1167–1175. **[8 s.]**
- Jaffee, S. R., & Price, T. S. (2012). The implications of genotype–environment correlation for establishing causal processes in psychopathology. *Development and Psychopathology*, 24(4), 1253-1264. **[9 s.]**
- Kraus, C., Kadriu, B., Lanzenberger, R. et al. (2019) Prognosis and improved outcomes in major depression: a review. *Translational Psychiatry*, 9, 127. **[17 s.]**
- Newson, J. J., Hunter, D., & Thiagarajan, T. C. (2020). The Heterogeneity of Mental Health Assessment. *Frontiers in Psychiatry*, 11, 76. 1-24. **[24 s.]**
- Maj, M. (2013). "Clinical judgment" and the DSM-5 diagnosis of major depression. *World psychiatry: official journal of the World Psychiatric Association (WPA)*, 12(2), 89–91. **[3 s.]**
- Treuer, T., & Tohen, M. (2010). Predicting the course and outcome of bipolar disorder: a review. *European Psychiatry*, 25(6), 328-333. **[5 s.]**
- Uher, R., & Zwickler, A. (2017). Etiology in psychiatry: embracing the reality of poly-gene-environmental causation of mental illness. *World Psychiatry*, 16(2), 121–129. **[9 s.]**
- Ustün, B., & Kennedy, C. (2009). What is "functional impairment"? Disentangling disability from clinical significance. *World psychiatry*, 8(2), 82–85. **[3 s.]**
- Wilfley, D. E., Schwartz, M. B., Spurrell, E. B., & Fairburn, C. G. (2000). Using the Eating Disorder Examination to identify the specific psychopathology of binge eating disorder. *International Journal of Eating Disorders*, 27(3), 259–269. **[10 s.]**
- Zimmerman, M., Morgan, T. A., & Stanton, K. (2018). The severity of psychiatric disorders. *World Psychiatry*, 17(3), 258-275. **[22 s.]**

I alt 453 sider

Neuropsychology and neuroscience (NEURO) programmet

Modultitel engelsk: Neuropsychology and neuroscience

ECTS: 15

Placering:

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig:

Thomas Alrik Sørensen (alrik@ikp.aau.dk)

Vejledere/Seminarholdere/Undervisere:

Thomas Alrik Sørensen (alrik@ikp.aau.dk)

Aurore Zelazny (aurore@ikp.aau.dk)

Daniel Barratt (db.msc@cbs.dk)

Torben Moos (tmoos@hst.aau.dk)

Ove Wiborg (ow@hst.aau.dk)

Vibeke Christensen (vich@sdu.dk)

Type og sprog:

English

Mål:

The goal of the course is to introduce the students to basic neuroscience (VAP I) which is a precursor for the clinical neuroscience and neuropsychology course (VAP II) on the eighth's semester.

The student will through the moduler acquire:

Knowledge of:

- human cognition and function of the healthy mind based on the latest international research in both neuropsychology and cognitive neuroscience
- methods used in neuropsychology and cognitive neuroscience
- assessment of cognitive function and its limitations
- how the mind can be affected by disease or injury to the brain, and the rehabilitation perspectives
- the relation between neuropsychological theory and the applied challenges of patients

Ability to:

- critically evaluate neuropsychological and neuroscience literature and methods
- apply neuropsychological and neuroscience methods to investigate relevant problems in the field
- to communicate research-based knowledge on neuropsychology and neuroscience in a reflective manner

- to understand and communicate neuropsychology to both professional, cross-disciplinary, and to non-experts.

Competance to:

- individually identify neuropsychological problems and setup a plan for dealing with these
- connect and relate neuropsychology with general psychology and other fields
- assess own qualifications in neuropsychology and how to maintain and enhance these

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

The module consists of a range of lectures ranging from anatomy and methodology to the functions of the human mind. Building on knowledge from courses like statistics, quantitative methodology, biological psychology, cognitive psychology, developmental psychology from the BA the students will be provided a foundation for the more clinical eighth semester course in neuropsychology. Also, the research seminars provide the student an insight into ongoing projects for early-stage researchers in neuroscience and neuropsychology, to help provide tips and tools for research project management which the students can use both during their eighth's semester internship, and especially during the ninth semester TPV project.

Omfang og forventninger:

The aim of this course is to provide the students a thorough introduction to cognitive neuroscience, its foundation, as well as the different methods used. This will be the foundation of students who wish to progress further within cognitive science, neuroscience, or the clinical domain as a neuropsychologist. The course will also provide the background information needed, on both the more clinically applied 8th semester course in addition to the broader project-oriented classes on the 9th semester. The course consists of 16 lectures (2 x 45 min) on cognitive neuroscience including 4 research seminars (2 x 45 min), and a syllabus of 1424 pages of supporting literature.

Aktivitet	Timer
16 forelæsninger à 2 timer	32
Evalueringer	1
4 seminargange à 2 timer	8
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	370.5
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 16

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminargange: 4

Antal seminarhold: 1

Deltagere:

Students enrolled in the neuro program in the fall semester of 2024.

Deltagerforudsætninger

Bachelor degree in psychology

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)**Forelæsninger:**

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.lecture	2x 45 min	Introduction to the neuropsychology program	Thomas Alrik Sørensen
2. lecture	2x 45 min	Introduction to the laboratory and experimental methods	Thomas Alrik Sørensen
3. lecture	2x45 min	Methods in cognitive neuroscience: imaging and neurophysiology	Thomas Alrik Sørensen
4. lecture	2x45 min	Methods in cognitive neuroscience: animal models	Ove Wiborg
5. lecture	2x45 min	Basic brain anatomy for neuropsychologists I	Torben Moos
6. lecture	2x45 min	Basic brain anatomy for neuropsychologists II	Torben Moos
7. lecture	2x45 min	Basic neurotransmission	Aurore Zelazny
8. lecture	2x45 min	Development and neuroplasticity	Aurore Zelazny
9. lecture	2x45 min	Memory I – the bottleneck of perception	Thomas Alrik Sørensen
10. lecture	2x45 min	Attention	Thomas Alrik Sørensen
11. lecture	2x45 min	Perception	Thomas Alrik Sørensen

12. lecture	2x45 min	Memory II – the diversity of memory systems	Thomas Alrik Sørensen
13. lecture	2x45 min	Language	Aurore Zelazny
14. lecture	2x45 min	Emotion and cognition	Daniel Barratt
15. lecture	2x45 min	Problem-solving, decision-making, and cognitive control	Thomas Alrik Sørensen
16. lecture	2x45 min	Consciousness – The relation between brain and mind	Thomas Alrik Sørensen

Seminarer:

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.seminar	2x45 min	Percpectives on neuropsychology I	Thomas Alrik Sørensen
2.seminar	2x45 min	Percpectives on neuropsychology II	NN
3. seminar	2x45 min	Percpectives on neuropsychology III	Vibeke Christensen
4. seminar	2x45 min	Percpectives on neuropsychology IV	Aurore Zelazny

Eksamen

En intern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi I (VAP I) på baggrund af synopsis. Prøven er individuel. Den studerende afprøves i det valgte kursus. Prøven er en synopsis prøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. Der må ikke anvendes generativ AI (fx ChatGPT) i forbindelse med eksamen. Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin. Synopsis med sidetal: 1-3 sider og normeret prøvetid på 30 minutter. Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation. Prøvens omfang: 15 ECTS.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Lecture: Introduction to the neuropsychology program

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

This presentation will provide the students with a general introduction to the course, the teachers and the curriculum, as well as discuss the expectations for the specialization in neuropsychology at Aalborg university.

Required reading:

- Not Applicable (NA)

Recommended reading:

- NA

2. Lecture: Introduction to the laboratory

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

In the second lecture we will introduce the lab and how to work in the lab, which will be a voluntary option for students on the 7th semester. In addition, this introduction is part of the requirements for students working in the lab during the internship or with their TPV projects on the 9th semester. Also, depending on time the laboratory introduction may be extended into collaborators lab spaces working with translational science and imaging.

Required reading:

- NA

Recommended reading:

- NA

3. Lecture: Methods in cognitive neuroscience: imaging and neurophysiology

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

This lecture will introduce basic methodological aspects of designing and conducting an experiment with healthy subjects and in different groups of patients. Moreover, the module will provide the students with a basic understanding of the recent brain mapping and neuroimaging techniques (e.g. EEG, MEG, PET, MRI, TMS) used in both clinical and experimental neuropsychology for assessing sensory and cognitive processing.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapters 2 and 3.
- Gazzaniga, M. S., Ivry, R. B., Mangun, G. R. (2009). *Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind* (3rd Ed.) WW Norton & Company: New York. Chapter 4: Methods of Cognitive Neuroscience. 110-163. **[54 s.]**

- Gevins, A. (1998). The future of electroencephalography in assessing neurocognitive functioning. *Electroencephalography and Clinical Neurophysiology*, 106, 165-172. [8. s.]
- King, M., Shahshahani, L., Ivry, R. B., & Diedrichsen, J. (2023). A task-general connectivity model reveals variation in convergence of cortical inputs to functional regions of the cerebellum. *Elife*, 12, e81511. [16 s.]
- Lerch, J. P., Van Der Kouwe, A. J., Raznahan, A., Paus, T., Johansen-Berg, H., Miller, K. L., ... & Sotiropoulos, S. N. (2017). Studying neuroanatomy using MRI. *Nature Neuroscience*, 20(3), 314-326. [22 s.]
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [10 s.]

Recommended reading:

- Cowey, A. (2008): TMS and visual awareness, in E. Wasserman et al (Eds): *The Oxford Handbook of Transcranial Stimulation*, Oxford University Press. 411-431. [20 s.]

4. Lecture: Methods in cognitive neuroscience: animal models

2x45 min v/ Ove Wiborg

This lecture will introduce basic methodological aspects of designing and conducting an experiment using animal models. Providing an introduction for the benefits as well as challenges in animal models in both clinical and experimental neuropsychology. Examples on different types of research can span neurological and psychiatric research questions as well as how animal models contribute to basic research.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 3 (only a little on optogenetics).
- Gazzaniga, M. S., Ivry, R. B., & Mangun, G. R. (2009). *Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind* (3rd Ed.) WW Norton & Company: New York. Chapter 4: Methods of Cognitive Neuroscience. 110-163. [54 s.]
- Mogensen, J. (2021). Animal models in neuroscience. In: Hau, J. & Schapiro, S. (Eds.) *Handbook of Laboratory Animal Science, Fourth Edition, Volume II. Animal Models*. Boca Raton, FL: CRC Press LLC. Chapter 23. [14 s.]
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [10 s.]

Recommended reading:

- NA

5. Lecture: Basic brain anatomy for neuropsychologists I

2x45 min v/ Torben Moos

Knowing basic neuroanatomy is vital for a neuropsychologist working at a hospital, both in relation to understand patient ailments and in communicating with the

medical colleagues. This lecture is the first of two which will provide the students with an overview of the most important anatomy.

Required reading:

- Branco, T., & Staras, K. (2009). The probability of neurotransmitter release: variability and feedback control at single synapses. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(5), 373-383. **[11 s.]**
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 2.
- Di Ieva, A. (2011). *Brain anatomy - from a clinical and neurosurgical perspective: a clinically oriented manual of neuroanatomy*. Macquarie University. **[47 s.]**
- Lerch, J. P., Van Der Kouwe, A. J., Raznahan, A., Paus, T., Johansen-Berg, H., Miller, K. L., ... & Sotiropoulos, S. N. (2017). Studying neuroanatomy using MRI. *Nature Neuroscience*, 20(3), 314-326. **[22 s.]**
- Paulson, O. B., Schousboe, A., & Hultborn, H. (2023). The history of Danish neuroscience. *European Journal of Neuroscience*, 58(4), 2893-2960. **[49 s.]**
- Stenberg, D. (2007). Neuroanatomy and neurochemistry of sleep. *Cellular and Molecular Life Sciences*, 64, 1187-1204. **[19 s.]**
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. **[10 s.]**

Recommended reading:

- NA

6. Lecture: Basic brain anatomy for neuropsychologists II

2x45 min v/ Torben Moos

This lecture is the second part of the overview lectures in anatomy for neuropsychologists, which provide a foundational knowledge of the structures that facilitates cognitive function and behavior.

Required reading:

- Branco, T., & Staras, K. (2009). The probability of neurotransmitter release: variability and feedback control at single synapses. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(5), 373-383. **[11 s.]**
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 2.
- Di Ieva, A. (2011). *Brain anatomy - from a clinical and neurosurgical perspective: a clinically oriented manual of neuroanatomy*. Macquarie University. **[47 s.]**
- Lerch, J. P., Van Der Kouwe, A. J., Raznahan, A., Paus, T., Johansen-Berg, H., Miller, K. L., ... & Sotiropoulos, S. N. (2017). Studying neuroanatomy using MRI. *Nature Neuroscience*, 20(3), 314-326. **[22 s.]**
- Paulson, O. B., Schousboe, A., & Hultborn, H. (2023). The history of Danish neuroscience. *European Journal of Neuroscience*, 58(4), 2893-2960. **[49 s.]**

- Stenberg, D. (2007). Neuroanatomy and neurochemistry of sleep. *Cellular and Molecular Life Sciences*, 64, 1187-1204. [19 s.]
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [10 s.]

Recommended reading:

- NA

7. Lecture: Basic neurotransmission

2x45 min v/ Aurore Zelazny

Similar to a basic understanding of neuroanatomy, neurotransmission has an important functional role in the human brain. The lecture explores different transmitter systems and their functional role in human cognition.

Required reading:

- Branco, T., & Staras, K. (2009). The probability of neurotransmitter release: variability and feedback control at single synapses. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(5), 373-383. [11 s.]
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 4.
- Özçete, Ö. D., Banerjee, A., & Kaeser, P. S. (2024). Mechanisms of neuromodulatory volume transmission. *Molecular Psychiatry*, 1-14. [15 s.]
- Spitzer, N. C. (2012). Activity-dependent neurotransmitter respecification. *Nature Reviews Neuroscience*, 13(2), 94-106. [17 s.]
- Stenberg, D. (2007). Neuroanatomy and neurochemistry of sleep. *Cellular and Molecular Life Sciences*, 64, 1187-1204. [19 s.]
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [10 s.]

Recommended reading:

- NA

8. Lecture: Development and neuroplasticity

2x45 min v/ Aurore Zelazny

The lecture covers brain development and plasticity, which are key terms for later lectures on developmental disorders and rehabilitation. Topics will have a special focus on issues related to the developmental and adult neuroplasticity – under normal and pathological circumstances.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 7.

- Faust, T. E., Gunner, G., & Schafer, D. P. (2021). Mechanisms governing activity-dependent synaptic pruning in the developing mammalian CNS. *Nature Reviews Neuroscience*, 22(11), 657-673. [21 s.]
- King, M. (2023). The big role of the 'little brain': exploring the developing cerebellum and its role in cognition. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 54, 101301. [6 s.]
- Mogensen, J. (2012). Reorganization of Elementary Functions (REF) after brain injury: Implications for the therapeutic interventions and prognosis of brain injured patients suffering cognitive impairments. In: Schäfer, A. J., & Müller, J. (Eds.) *Brain Damage: Causes, Management and Prognosis* (1-40). Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, Inc. [40 s.]
- Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [10 s.]

Recommended reading:

- NA

9. Lecture: Memory I – the bottleneck of perception

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

Following the lectures on methodology and the neural foundation of the cognitive system, the eighth lecture is the first lecture to focus on the function of the brain. A key cognitive function is memory and especially short-term memory seem to act as a gateway for information made available for the observer. Attention, short-term memory, and visual perception are typically held to be fairly stable and crucial elements of human cognition; however, a number of recent studies seem to reveal that these elements are in fact modulated by a number of factors. This lecture broadly introduces how memory, attention, and visual perception interlink, as well as how these components can be modulated by expertise, arousal, and by observer expectation.

Required reading:

- Alvarez, G. A., & Cavanagh, P. (2004). The capacity of visual short-term memory is set both by visual information load and by number of objects. *Psychological Science*, 15(2), 106-111. [6 s.]
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 17.
- Dall, J. O., Wang, Y., Cai, X., Chan, R. C. K., & Sørensen, T. A. (2021). Visual Short-Term Memory and Attention: An Investigation of Familiarity and Stroke Count in Chinese Characters. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition*, 47(2), 282-294. [15 s.]
- Luck, S. J., & Vogel, E. K. (1997). The capacity of visual working memory for features and conjunctions. *Nature*, 390, 279–281. [3. s.]
- Sørensen, T. A., & Kyllingsbæk, S. (2012). Short-term storage capacity for visual objects depends on expertise. *Acta Psychologica*, 140(2), 158-163.

Recommended reading:

- Dall, J. O., Watanabe, K., & Sørensen, T. A. (2016). Category Specific Knowledge Modulate Capacity Limitations of Visual Short-Term Memory. In 2016 8th *International Conference on Knowledge and Smart Technology (KST)* (pp. 275-280). IEEE. [6 s.]
- Dall, J. O., & Sørensen, T. A. (2018). Hukommelse II: Ekspertise og korttidshukommelses begrænsninger. *Psykologi Information: Medlemsinformation for Psykologilærerforeningen*, 18-25. [8 s.]
- Sørensen, T. A. (2018). Hukommelse I: Arbejds- og Korttidshukommelse. *Psykologi Information: Medlemsinformation for Psykologilærerforeningen*, 12-17. [6 s.]
- Sørensen, T. A. (2022). Hukommelsen – en multifacetteret hjerneprocess. *Hjernen og hukommelsen*, 6-16 (Kap. 1), HjerneForum. [11 s.]
- Sørensen, T. A. & Brogaard, B. (2022). Hukommelse og ekspertise. *Hjernen og hukommelsen*, 54-69 (Kap. 5), HjerneForum. [16 s.]

10. Lecture: Attention

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

Attention, short-term memory, and visual perception are typically held to be fairly stable and crucial elements of human cognition; however, a number of recent studies seem to reveal that these elements are in fact modulated by a number of factors. This lecture broadly introduces how memory, attention, and visual perception interlink, as well as how these components can be modulated by expertise, arousal, and by observer expectation.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 18.
- Bundesen, C. (1990). A Theory of Visual Attention. *Psychological Review*, 97(4), 523-547. [25 s.]
- Bundesen, C., Habekost, T., & Kyllingsbæk, S. (2005). A neural theory of visual attention: bridging cognition and neurophysiology. *Psychological Review*, 112(2), 291-328. [42 s.]
- Sørensen, T. A., Vangkilde, S., & Bundesen, C. (2015). Components of attention modulated by temporal expectation. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 41(1), 178-193. [16 s.]

Recommended reading:

- Sørensen, T. A., & Barratt, D. (2014). Is threat the only modulator of attentional selectivity? Redefining the Easterbrook hypothesis. *Frontiers in Psychology*, 5, 1020.

11. Lecture: Perception

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

Often it is assumed that we all experience the world in a similar fashion, however, in

rare instances it is possible to see that this assumption is false. One such instance is in synaesthesia, which can be described as a perceptual variation in the normal population; this can be in the form that certain weekdays or letters have an added colour sensation. This lecture will present synaesthesia and also relate more broadly to variations in perception between different observers.

Required reading:

- Ásgeirsson, A.G., Nordfang, M. & Sørensen, T.A. (2015). Components of Attention in Grapheme-Color Synesthesia: A Modeling Approach, *PLoS ONE*, 10(8), pp. 1–19. [20 s.]
- Bottini, G., Paulesu, E., Gandola, M., & Invernizzi, P. (2010). Functional neuroanatomy of spatial perception, spatial processes and attention. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [27 s.]
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 10.
- Manassi, M., Murai, Y., & Whitney, D. (2023). Serial dependence in visual perception: A meta-analysis and review. *Journal of Vision*, 23(8), 18. [17 s.]
- Witthoft, N., & Winawer, J. (2006). Synesthetic colors determined by having colored refrigerator magnets in childhood. *Cortex*, 42(2), 175-183. [9 s.]

Recommended reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 8-9.
- Brogaard, B., & Sørensen, T. A. (2019). Den visuelle oplevelse af kunst. In *Den Kunstneriske Hjerne* (pp. 78-94). HjerneForum. [17 s.]
- Mannix, T. K., & Sørensen, T. A. (2021). Colours and Category learning—Implications for Grapheme-Colour Synaesthesia. In *Sálubót: Afmælisrit til heiðurs Jörgen L. Pind*. Kristjánsson, Á., Sigurdardóttir, H. M. & Arnason, K. (red.). University of Iceland Press, s. 221-230. [10 s.]
- Mannix, T., & Sørensen, T. A. (2022). Face-Processing Differences Present in Grapheme-Color Synesthetes. *Cognitive Science*, 46(4), e13130.
- Sørensen, T. A., & Ásgeirsson, Á. G. (2013). Sanseoplevelser i Hjernen-Synæstesi. *Psykologisk Set*, 30 (89), 23-29. [7 s.]
- Sørensen, T. A., & Overgaard, M. S. (2018, January). Prosopagnosia or Prosopdysgnosia: Facing up to a change of concepts. In 2018 10th *International Conference on Knowledge and Smart Technology (KST)* (pp. 260-263). IEEE. [4 s.]
- Sørensen, T. A. (2019). Kunst, synæstesi og individuelle forskelle i perception. In *Den Kunstneriske Hjerne*, 66-77. HjerneForum. [12 s.]
- Sørensen, T. A. (2019). Synaesthesia—Atypical Sensory Experiences. In *Sense Me* (pp. 142-151). Trapholt. [10 s.]
- Zelazny, A., & Sørensen, T. A. (2022). Synesthesia-are all Mondays blue? *Frontiers for Young Minds*.

12. Lecture: Memory II – the diversity of memory systems

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

Traditionally long-term memory is divided into two different subtypes (declarative vs non-declarative) each consisting of a number of functionally different specialized sub-systems. Despite convincing evidence from the patient literature, whether or not memories can be declared may be a problematic approach where only organisms with a language can have declarative memories. However, most would probably agree that animals without language still process episodic memories albeit the representations may differ from human processing. This lecture will present different types of long-term memory, the problems with the traditional account and how we perhaps could think about long-term memory in a more coherent manner.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 17.
- Dew, I. T., & Cabeza, R. (2011). The porous boundaries between explicit and implicit memory: behavioral and neural evidence. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1224(1), 174-190. [17 s.]
- Henke, K. (2010). A model for memory systems based on processing modes rather than consciousness. *Nature Reviews Neuroscience*, 11(7), 523-532. [9 s.]
- Markowitsch, H. J. & Piefke, M. (2010). The Functional Anatomy of Learning and Memory. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [16 s.]

Recommended reading:

- Sørensen, T. A. (2019). Hukommelse III: Langtidshukommelsessystemer. *Psykologi Information: Medlemsinformation for Psykologilærerforeningen*, 6-11.
- Sørensen, T. A. (2022). Hukommelsen – en multifacetteret hjerneproses. *Hjernen og hukommelsen*, 6-16 (Kap. 1), HjerneForum.
- Sørensen, T. A. & Brogaard, B. (2022). Hukommelse og ekspertise. *Hjernen og hukommelsen*, 54-69 (Kap. 5), HjerneForum.

13. Lecture: Language

2x45 min v/ Aurore Zelazny

Language is one of the most vital and useful functions available to us. It is also highly susceptible to experimental testing, and as such a wealth of information exists regarding its biological and functional positions in the brain. This lecture will give a general introduction to neurolinguistics by discussing the primary brain mechanisms involved in the production, comprehension and acquisition of language via neuroscientific investigations.

Required reading:

- Bartels, C., & Wallesch, C.-W. (2010). Functional neuroanatomy of language disorders. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford*

Handbook of Clinical Neuropsychology. 2nd edition. Oxford University Press. [11 s.]

- Boutonnet, B., Dering, B., Viñas-Guasch, N., & Thierry, G. (2013). Seeing objects through the language glass. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 25(10), 1702-1710. [8 s.]
- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 19.
- Holcomb, P. J. (1993). Semantic priming and stimulus degradation: Implications for the role of the N400 in language processing. *Psychophysiology*, 30(1), 47-61. [16 s.]
- Kuhl, P. K. (2004). Early language acquisition: cracking the speech code. *Nature reviews neuroscience*, 5(11), 831-843 [10 s.]
- Kuhl, P. K. (2010). Brain mechanisms in early language acquisition. *Neuron*, 67(5), 713-727. [14 s.]
- van Petten, C., & Luka, B. J. (2012). Prediction during language comprehension: Benefits, costs, and ERP components. *International Journal of Psychophysiology*, 83(2), 176-190. [24 s.]

Recommended reading:

- NA

14. Lecture: Emotion and cognition

2x45 min v/ Daniel Barratt

This lecture will examine the interplay between emotion and cognition. We will have a brief review of the neural underpinnings of emotion and discuss current opposing theories about how these two functions interact.

Required reading:

- Craig, A. D. (2009). How do you feel—now? The anterior insula and human awareness. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(1), 59-70. [16 s.]
- Lazarus, R. S. (1982). Thoughts on the relations between emotion and cognition. *American Psychologist*, 37(9), 1019-1024. [9 s]
- Pessoa, L. (2008). On the relationship between emotion and cognition. *Nature Reviews Neuroscience*, 9(2), 148-158. [11 s.]

Recommended reading:

- Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2015). *Cognitive psychology: A student's handbook*. (7th ed.) Taylor & Francis, Chapter 15.

15. Lecture: Problem-solving, decision-making, and cognitive control

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

In the second to last lecture, we explore several related topics on human problem-solving, decision making and cognitive control. Jointly these can be grouped as executive processes which increase environmental adaptability.

Required reading:

- Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. Chapter 18 (very little towards the end of the chapter).
- Fellows, L. K. (2004). The Cognitive Neuroscience of Human Decision Making: A Review and Conceptual Framework. *Behavioral and Cognitive Neuroscience Reviews*, 3(3), 159–172. [14 s.]
- Kahneman, D., & Tversky, A. (2013). Choices, values, and frames. In *Handbook of the Fundamentals of Financial Decision Making: Part I* (pp. 269-278). [10 s.]

Recommended reading:

- Chen, R., Li, D. P., Turel, O., Sørensen, T. A., Bechara, A., Li, Y., & He, Q. (2018). Decision making deficits in relation to food cues influence obesity: a triadic neural model of problematic eating. *Frontiers in Psychiatry*, 9.
- Eysenck, M. W., & Keane, M. T. (2015). *Cognitive psychology: A student's handbook*. Psychology Press. Chapters 12 & 13 (pp 503-588). [86 s.]
- Liu, X., Liu, T., Shangguan, F., Sørensen, T. A., Liu, Q., & Shi, J. (2018). Neurodevelopment of conflict adaptation: Evidence from event-related potentials. *Developmental Psychology*, 54(7), 1347-1362. [16 s.]
- Peng-Li, D., Sørensen, T. A., Li, Y., & He, Q. (2020). Systematically lower structural brain connectivity in individuals with elevated food addiction symptoms. *Appetite*, 155, 104850.

16. Lecture: Consciousness – The relation between brain and mind

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

The classical mind-body problem has in recent years become one of the most central areas of investigation in cognitive neuroscience. This development has included a re-statement of the problem as a more specific consciousness-brain problem, making it more open to empirical investigation. The topic is perfect to illustrate the “meeting” of issues in philosophy of mind and science and experimental methodology. It opens up several questions of intuitive interest to most people, such as “do we have free will?” and “how can subjective experiences exist in a physical universe?”.

Required reading:

- Block, N. (1995). On a confusion about a function of consciousness, *Behavioral & Brain Sciences*, 18(2), 227–247. [21 s.]
- Chalmers, D (2000). What is a neural correlate of consciousness? In: T. Metzinger (ed): *Neural Correlates of Consciousness*, MIT Press.
- Libet, B., Gleason, C. A., Wright, E. W., & Pearl, D. K. (1983). Time of conscious intention to act in relation to onset of cerebral activity (readiness-potential). The unconscious initiation of a freely voluntary act. *Brain*, 106(3), 623-642. [20 s.]

- Naci, L., & Owen, A. M. (2013). Making every word count for nonresponsive patients. *JAMA neurology*, 70(10), 1235-1241. [7 s.]
- Owen, A. M., Coleman, M. R., Boly, M., Davis, M. H., Laureys, S., & Pickard, J. D. (2006). Detecting awareness in the vegetative state. *Science*, 313(5792), 1402-1402. [1 s.]

Recommended reading:

- Brogaard, B., & Sørensen, T. A. (2023). Kliniske aspekter i forbindelse med forstyrret bevidsthedsindhold. I R. S. Rasmussen, & T. A. Sørensen (red.), *Hjernen og Psyken*, HjerneForum, 166-192. Chalmers, D (2000). What is a neural correlate of consciousness? In: T. Metzinger (ed): *Neural Correlates of Consciousness*, MIT Press. [27 s.]
- Miskowiak, K., & Sørensen, T. A. (2004). Bevidsthed i Videnskaben. *Psykologisk Set*, 21(53), 3-10. [8 s.]
- Sørensen, T. A., & Brogaard, B. (2023). Kliniske aspekter ved forstyrret bevidsthedsniveau. I R. S. Rasmussen, & T. A. Sørensen (red.), *Hjernen og Psyken*, HjerneForum, 148-165. [18 s.]

Seminar

In a number of research seminars, the students are offered an insight in some of the ongoing research projects conducted by different people at CCN – typically at either ph.d. or post doc level. As these presentations are on current research, they will also have different emphasis on various stages of the research projects; some are just beginning whereas others have several parts that have been wrapped up. This also provides the students with a glimpse into the mechanisms and project management of a research project.

1. Seminar

2x45 min v/ Thomas Alrik Sørensen

Thomas Alrik Sørensen is an associate professor at the department and the head and PI of CCN. In this seminar he will talk about the various stages from student to researcher, and some of the lessons learned working on various projects.

Required reading:

NA

Recommended reading:

NA

2. Seminar

2x45 min v/ NN

Here we plan to have a ph.d.-student in neuropsychology or neuroscience to provide a perspective on this type of work.

Required reading:

NA

Recommended reading:

NA

3. Seminar

2x45 min v/ Vibeke Christensen

Vibeke Christensen is a neuropsychologist working at the Filidelfia clinic since 2021 where she finished her education at the AAU neuroprogram. During her studies she worked with animal models of Alzheimers in the Wiborg lab and are now doing clinical work with epilepsy patients.

Required reading:

NA

Recommended reading:

NA

4. Seminar

2x45 min v/ Aurore Zelazny

Aurore Zelazny completed her ph.d. at CCN in 2024 investigating the boundaries between synaesthesia and multisensory perception in a Sino-Danish Center funded project entitled “The effect of semantics on perception – an investigation of synaesthesia, multisensory perception, and the experience of food”.

Required reading:

NA

Recommended reading:

NA

Course literature:

Alvarez, G. A., & Cavanagh, P. (2004). The capacity of visual short-term memory is set both by visual information load and by number of objects. *Psychological Science*, 15(2), 106-111. [5 s.]

Ásgeirsson, A. G., Nordfang, M. & Sørensen, T. A. (2015). Components of Attention in Grapheme-Color Synesthesia: A Modeling Approach, *PLoS ONE*, 10(8), pp. 1–19. [12 s.]

Bartels, C., & Wallech, C.-W. (2010). Functional neuroanatomy of language disorders. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [11 s.]

Branco, T., & Staras, K. (2009). The probability of neurotransmitter release: variability and feedback control at single synapses. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(5), 373-383. [11 s.]

Block, N. (1995). On a confusion about a function of consciousness. *Behavioral & Brain Sciences*, 18 (2), pp. 227–247. [34 s.]

Bottini, G., Paulesu, E., Gandola, M., & Invernizzi, P. (2010). Functional neuroanatomy of spatial perception, spatial processes and attention. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [27 s.]

Boutonnet, B., Dering, B., Viñas-Guasch, N., & Thierry, G. (2013). Seeing objects through the language glass. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 25(10), 1702-1710. [8 s.]

Breedlove, S. M., Watson, N. V., & Rosenzweig, M. R. (2013). *Biological Psychology: An Introduction to Behavioral, Cognitive, and Clinical Neuroscience*. 7th edition. Sinauer Associates. [600 s.]

Bundesen, C. (1990). A Theory of Visual Attention. *Psychological Review*, 97(4), 523-547. [26 s.]

Bundesen, C., Habekost, T., & Kyllingsbæk, S. (2005). A neural theory of visual attention: bridging cognition and neurophysiology. *Psychological Review*, 112(2), 291-328. [42 s.]

Chalmers, D. (2000). What is a neural correlate of consciousness? In: T. Metzinger (ed): *Neural Correlates of Consciousness*, MIT Press, 17-40. [23 s.]

Craig, A. D. (2009). How do you feel—now? The anterior insula and human awareness. *Nature Reviews Neuroscience*, 10(1), 59-70. [16 s.]

Dall, J. O., Wang, Y., Cai, X., Chan, R. C. K., & Sørensen, T. A. (2021). Visual Short-Term Memory and Attention: An Investigation of Familiarity and Stroke Count in Chinese Characters. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory and Cognition*, 47(2), 282-294. [15 s.]

Dew, I. T., & Cabeza, R. (2011). The porous boundaries between explicit and implicit memory: behavioral and neural evidence. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1224(1), 174-190. [17 s.]

Di Ieva, A. (2011). *Brain anatomy - from a clinical and neurosurgical perspective: a clinically oriented manual of neuroanatomy*. Macquarie University. [47 s.]

Fuster, J. M. (2010). Functional neuroanatomy of executive process. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [14 s.]

- Gazzaniga, M. S., Ivry, R. B., & Mangun, G. R. (2009). *Cognitive Neuroscience: The Biology of the Mind (3rd Ed.)* WW Norton & Company: New York. Chapter IV: Methods of Cognitive Neuroscience. pp. 96-146. **[50 s.]**
- Gevins, A. (1998). The future of electroencephalography in assessing neurocognitive functioning. *Electroencephalography and Clinical Neurophysiology* 106: 165-172. **[8 s.]**
- Henke, K. (2010). A model for memory systems based on processing modes rather than consciousness. *Nature Reviews Neuroscience*, 11(7), 523-532. **[16 s.]**
- Holcomb, P. J. (1993). Semantic priming and stimulus degradation: Implications for the role of the N400 in language processing. *Psychophysiology*, 30(1), 47-61. **[14 s.]**
- Faust, T. E., Gunner, G., & Schafer, D. P. (2021). Mechanisms governing activity-dependent synaptic pruning in the developing mammalian CNS. *Nature Reviews Neuroscience*, 22(11), 657-673. **[21 s.]**
- Fellows, L. K. (2004). The Cognitive Neuroscience of Human Decision Making: A Review and Conceptual Framework. *Behavioral and Cognitive Neuroscience Reviews*, 3(3), 159–172. **[16 s.]**
- Kahneman, D., & Tversky, A. (2013). Choices, values, and frames. In *Handbook of the Fundamentals of Financial Decision Making: Part I* (pp. 269-278). **[12 s.]**
- King, M. (2023). The big role of the 'little brain': exploring the developing cerebellum and its role in cognition. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 54, 101301. **[6 s.]**
- King, M., Shahshahani, L., Ivry, R. B., & Diedrichsen, J. (2023). A task-general connectivity model reveals variation in convergence of cortical inputs to functional regions of the cerebellum. *Elife*, 12, e81511. **[16 s.]**
- Kuhl, P. K. (2004). Early language acquisition: cracking the speech code. *Nature Reviews Neuroscience*, 5(11), 831-843 [14 s.]
- Kuhl, P. K. (2010). Brain mechanisms in early language acquisition. *Neuron*, 67(5), 713-727 **[15 s.]**
- Lazarus, R. S. (1982). Thoughts on the relations between emotion and cognition. *American Psychologist*, 37(9), 1019-1024. **[9 s.]**
- Lerch, J. P., Van Der Kouwe, A. J., Raznahan, A., Paus, T., Johansen-Berg, H., Miller, K. L., ... & Sotiropoulos, S. N. (2017). Studying neuroanatomy using MRI. *Nature Neuroscience*, 20(3), 314-326. **[22 s.]**
- Libet, B., Gleason, C. A., Wright, E. W., & Pearl, D. K. (1983). Time of conscious intention to act in relation to onset of cerebral activity (readiness-potential), *Brain*, 106, 623-642. **[19 s.]**

- Luck, S. J., & Vogel, E. K. (1997). The capacity of visual working memory for features and conjunctions. *Nature*, 390, 279–281. [3 s.]
- Manassi, M., Murai, Y., & Whitney, D. (2023). Serial dependence in visual perception: A meta-analysis and review. *Journal of Vision*, 23(8), 18. [17 s.]
- Markowitsch, H. J. & Piefke, M. (2010). The Functional Anatomy of Learning and Memory. In Jennifer Gurd, Udo Kischka, & John Marshall (Eds), *Oxford Handbook of Clinical Neuropsychology*. 2nd edition. Oxford University Press. [16 s.]
- Mogensen, J. (2021). Animal models in neuroscience. In: Hau, J. & Schapiro, S. (Eds.) *Handbook of Laboratory Animal Science, Fourth Edition, Volume II. Animal Models*. Boca Raton, FL: CRC Press LLC. Chapter 23. [14 s.]
- Mogensen, J. (2012). Reorganization of Elementary Functions (REF) after brain injury: Implications for the therapeutic interventions and prognosis of brain injured patients suffering cognitive impairments. In: Schäfer, A. J., & Müller, J. (Eds.) *Brain Damage: Causes, Management and Prognosis* (1-40). Hauppauge, NY: Nova Science Publishers, Inc. [26 s.]
- Naci, L., & Owen, A. M. (2013). Making every word count for nonresponsive patients. *JAMA neurology*, 70(10), 1235-1241. [7 s.]
- Özçete, Ö. D., Banerjee, A., & Kaeser, P. S. (2024). Mechanisms of neuromodulatory volume transmission. *Molecular Psychiatry*, 1-14. [15 s.]
- Owen, A. M., Coleman, M. R., Boly, M., Davis, M. H., Laureys, S., & Pickard, J. D. (2006). Detecting awareness in the vegetative state. *Science*, 313(5792), 1402-1402. [1 s.]
- Paulson, O. B., Schousboe, A., & Hultborn, H. (2023). The history of Danish neuroscience. *European Journal of Neuroscience*, 58(4), 2893-2960. [49 s.]
- Pessoa, L. (2008). On the relationship between emotion and cognition. *Nature Reviews Neuroscience*, 9(2), 148-158. [16 s.]
- Spitzer, N. C. (2012). Activity-dependent neurotransmitter respecification. *Nature Reviews Neuroscience*, 13(2), 94-106. [17 s.]
- Stenberg, D. (2007). Neuroanatomy and neurochemistry of sleep. *Cellular and Molecular Life Sciences*, 64, 1187-1204. [19 s.]
- Sørensen, T. A., & Kyllingsbæk, S. (2012). Short-term storage capacity for visual objects depends on expertise. *Acta Psychologica*, 140(2), 158-163. [7 s.]
- Sørensen, T. A., Vangkilde, S., & Bundesen, C. (2015). Components of attention modulated by temporal expectation. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 41(1), 178-193. [21 s.]

van Petten, C., & Luka, B. J. (2012). Prediction during language comprehension: Benefits, costs, and ERP components. *International Journal of Psychophysiology*, 83(2), 176-190. [24 s.]

Witthoft, N., & Winawer, J. (2006). Synesthetic colors determined by having colored refrigerator magnets in childhood. *Cortex*, 42(2), 175-183. [12 s.]

Yuste, R. (2015). From the neuron doctrine to neural networks. *Nature Reviews Neuroscience*, 16(8), 487-497. [14 s.]

Total pages: 1424.

Klinikkerne for Udviklings- og Rehabiliteringspsykologi (KUR)

Modultitel engelsk: Advanced Applied Psychology I

ECTS: 15 ECTS (inklusive underprogram)

Placering

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlige:

Kristine Jensen de López (kristine@ikp.aau.dk)

Tia Hansen (tia@ikp.aau.dk)

Hanne Bruun Søndergaard Knudsen (hannebsk@ikp.aau.dk)

Chalotte Glintborg (cgl@ikp.aau.dk)

Undervisere på KURs fællesdel:

Kristine Jensen de López, KJL (kristine@ikp.aau.dk)

Mette Kold, MK (mkoj@ikp.aau.dk)

Chalotte Glintborg, CG (cgl@ikp.aau.dk)

Tia Hansen, TH (tia@ikp.aau.dk)

Hanne Brun Søndergaard Knudsen, HBSK (hannebsk@ikp.aau.dk)

Cecilie Thøgersen, CT (ceciliemst@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Undervisningen er på dansk, litteraturen på engelsk og dansk

Mål

Den studerende skal gennem modulet (fællesdelen samt en af underprogrammerne) opnå:

Viden om:

- og forståelse af disciplinens centrale og aktuelle teorier om anvendt psykologi baseret på højeste internationale forskning indenfor området
- og forståelse af de centrale og aktuelle udrednings- og undersøgelsesmetoder inden for disciplinen
- og forståelse af sammenhængen med disciplinens psykologiske problemstillinger og de relevante almene teorier
- og forståelse af egne faglige kvalifikationer ift. problemfelter i området.

Færdigheder:

- at kunne vurdere og vælge mellem de centrale og aktuelle teorier om praksis
- at kunne anvende relevante metoder og redskaber til undersøgelse
- at kunne formidle den forskningsbaserede viden om disciplinen på en reflekteret og diskuterende vis

Kompetencer:

- selvstændigt at kunne identificere problemstillinger som er relevante for området
- at forbinde disciplinens anvendte psykologiske problemstillinger med almenpsykologiske teorier
- at skabe et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for disciplinen med henblik på videre faglig kvalificering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Semestret bygger oven på den tilegnede viden, færdigheder og kompetencer på de foregående semestre og kan begyndes efter bestået BSc i psykologi. KURs formål er at anvende psykologistudiets viden og færdigheder til at udvikle og udføre udviklings- og rehabiliteringspsykologiske tilbud til børn og voksne, som har en erhvervet eller kronisk lidelse, der truer deres sociale inklusion og livskvalitet. Der lægges vægt på, at KUR-studerende engagerer sig, bidrager aktivt til undervisningen og udvikler arbejdende fællesskaber på linjerne med bl.a. forskellige tovholderroller.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Modulets fællesdel indeholder 10 forelæsninger med tilsammen 486 siders pensum. Dertil kommer 6-7 workshops og ca. 1100 siders pensum på den valgte linje. Den forventede arbejdsindsats' fordeling på forskellige aktiviteter anføres under hvert underprogram.

Deltagere:

1. semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi, som er optaget på KUR

Deltagerforudsætninger:

Bestået bachelor i psykologi samt optagelse på KUR.

Modulaktiviteter for KURs fællesdel (se desuden delprogrammer)

KUR-FÆLLES	Emne	Omfang	Underviser
1.forelæsning	Caseformulering	2 timer	Hanne B.S. Knudsen
2. forelæsning	Mindfulness	2 timer	Mette Kold
3. forelæsning	Rehabiliteringspsykologi	2 timer	Chalotte Glintborg
4. forelæsning	Kognitiv adfærdsterapi	2 timer	Cecilie Thøgersen
5. forelæsning	Dyreass.terapi & pædagogik	2 timer	Tia Hansen
6. forelæsning	Dynamisk udredning	2 timer	Kristine Jensen de Lopez
7 forelæsning	Konsultativ tilgang	2 timer	Hanne B.S. Knudsen

8. forelæsning	Narrativ tilgang voksne	2 timer	Chalotte Glintborg
9. forelæsning	KAT med børn	2 timer	Hanne B.S. Knudsen
10. forelæsning	Selskabsdyr og sundhed	2 timer	Tia Hansen

Eksamen

En intern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi I (VAP I). Prøven er individuel. Den studerende afprøves i KURs fællesdel samt det valgte underprogram. Prøven er en synopsis prøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opidser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. Der må ikke anvendes generativ AI (fx ChatGPT) i forbindelse med eksamen.

Pensumramme: 1500sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin (486 sider KUR Fælles + ca 1000 sider linjespecifikt).

Synopsis med sidetal: 1-3 sider og normeret prøvetid på 30 minutter.

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Caseformulering

2 timer v/ Hanne B. S. Knudsen

Der ses nærmere på caseformulering som en metode til at skabe en meningsfuld forståelse af en klients vanskeligheder og som grundlag for videre intervention.

Litteratur (17 sider):

- Trillingsgaard & Elmoose (2010) Caseformulering – i en udviklingspsykopatologisk referenceramme *Psyke & Logos*, 31, 399-416. [17 s.]

2. Forelæsning: Mindfulness

2 timer v/ Mette Kold

Forelæsningen kombinerer teoretisk-praktisk-forskningsmæssigt perspektiv på mindfulness med deltagernes egne oplevelser og refleksioner. Filosofierne, som mindfulness udspringer af, beskrives. Anvendelsesområder i psykologisk praksis diskuteres, med fokus på lindring af forskellige psykologiske tilstande, og praktiske øvelser indgår. Temaerne er:

Psykologiske teorier og studier om mindfulness.

Fysiske og mentale effekter og virkningsmekanismer.

Filosofierne som mindfulness udspringer af.

Praktiske øvelser, så det bliver muligt at anvende nogle af teknikkerne personligt.
Anvendelsesområder i psykologisk praksis.
Overlap, synergi og modsætninger i forhold til andre psykologiske metoder.

Litteratur: (89 sider):

- Shapiro, S. L., & Carlson, L. E. (2017). *The art and science of mindfulness: integrating mindfulness into psychology and the helping professions* (Second edition). Washington, DC: American Psychological Association. Herfra kap. 2 (s. 21-36) & kap. 6, (s. 81-97.). **[32 s.]**
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. [Kapitel 3, 4, 5, 8, p. 44-93 & 137-143]. **[57 s.]**

3. Forelæsning: Rehabiliteringspsykologi

2 timer v/ Chalotte Glinborg

Når et menneske rammes af alvorlig sygdom, bør der ikke kun være fokus på de somatiske symptomer og følger, men også de psykologiske konsekvenser, det har at blive ramt af svær sygdom. At skulle forson sig med varigt nedsatte funktioner kan afstedkomme psykologiske reaktioner som depression, nedsat livskvalitet mm. Også de pårørende bliver potentielt hårdt ramte. Rehabiliteringspsykologien byder på helhedsorienterede forholdemåder i støtten til syge og pårørende. Feltet *psykologisk rehabilitering* introduceres. Det er endnu ikke etableret som selvstændigt psykologisk felt i Danmark, men det ses i andre lande, fx USA og Tyskland. Fokus er de psykologiske aspekter vedrørende erhvervede og kroniske sygdomme. Definitioner og overordnede principper for psykologisk rehabilitering gennemgås med inddragelse af eksempler på især hjerneskadecases.

Forelæsningen uddyber dette perspektiv. (på KHARE's delprogram følges op med en workshop med yderligere teori, cases, øvelser og diskussioner).

Litteratur (56 sider):

- Glinborg, C. (2018). Introduktion til rehabiliteringspsykologi. In C. Glinborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. **[5 s.]**
- Engel, G. L. (1977). The need for a new medical model: A challenge for biomedicine. *Science*, 196 (4286), 129-136 **[7 s.]**
- Turner, B.J., Fleming, J.M., Ownsworth, T.M., & Cornwell, P. L. (2008). The transition from hospital to home for individuals with acquired brain injury: A literature review and research recommendations. *Disability and Rehabilitation*, 30(16), 1153-1176. **[24 s.]**
- Bacha, K. Hanley, T. Winter, L.A. (2019). 'Like a human being, I was an equal, I wasn't just a patient': Service users' perspectives on their experiences of relationships with staff in mental health services. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, Early view Online Version of Record before inclusion in an issue. **[20 s.]**

4. Forelæsning: Kognitiv adfærdsterapi

v/ Cecilie Thøgersen

Forelæsningen giver en indføring i teori og grundbegreber samt vil introducere enkelte behandlingsteknikker, der indgår i kognitiv adfærdsterapi. Undervisningen vil primært være en teoretisk indføring i behandlingstilgangen, hvor de studerende gennem bl.a. eksempler fra praksis vil få kendskab til hvorledes man kan arbejde med begreber som automatiske tanker, uhensigtsmæssig adfærd, leveregler og kerneantagelser. Dertil vil de grundlæggende behandlingsteknikker som psykoedukation, identifikation, analyse og omstrukturering blive gennemgået.

Forelæsningens pensum (30 sider):

- Rosenberg, N., K., Mørck, M. M., & Arendt, M. (2012). Kognitiv adfærdsterapi – teorier og metoder. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), *Kognitiv terapi. Nyeste udvikling* (pp. 23-52). DK: Hans Reitzels Forlag. **[30 s.]**

5. Forelæsning: Dyreassisteret terapi og pædagogik

2 timer v/ Tia Hansen

Inddragelse af heste eller hunde i pædagogiske og terapeutiske tiltag spredt sig i praksis – nu også i Danmark – og internationalt vokser forskningen på området eksponentielt, samtidig med at der er begyndt at opstå standarder for god praksis. Forelæsningen introducerer til området og giver konkrete eksempler med relevans for KURs målgrupper, herunder Læsehunde og hesteassisteret terapi. Forelæsningen ser både på forskningsmæssigt belæg, forbehold og forudsætninger for vellykket praksis.

Litteratur (49 sider):

- IAHAIO. (2018). *IAHAIO White Paper. Definitions for Animal Assisted Intervention and guidelines for wellness of animals involved in AAI*. Retrieved from <http://iahaio.org/best-practice/white-paper-on-animal-assisted-interventions/> **[10 s.]**
- Beetz, A. M. (2017). Theories and possible processes of action in animal assisted interventions. *Applied Developmental Science*, 21(2), 139-149. doi:10.1080/10888691.2016.1262263 **[11 s.]**
- Hansen, T. G. B. & Torpe, C. F. (2017). Hundeassisteret pædagogik? *Psyke & Logos*, 38(2), 226-253. **[28 s.]**

6. Forelæsning: Dynamisk udredning

2 timer v/ Kristine Jensen de López

Dynamisk Udredning (DA) er en forsknings- og teoretisk baseret tilgang udviklet indenfor Vygotskys teori. DA er endvidere en interaktiv udredningsmetode, der har individets kapaciteter til at respondere på en given intervention i fokus, og metoden kan både ses som et supplement til standardiseret testning, men er også særdeles velegnet til klienter, der af forskellige årsager har vanskeligt ved at deltage i traditionel testning. I denne workshop introduceres til den grundlæggende teori og centrale begreber

Litteratur (90 sider):

- Haywood, H. C. & Lidz, C. S. (2007). *Dynamic Assessment in practice: clinical and educational applications*. Cambridge University Press, NY. kapitel 1-4 [72 s.]
- Jensen de López, K. (2018). Dynamisk udredning af læringspotentialer i rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis*. (pp. 47-64). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [18 s.]

7. Forelæsning: Konsultativ metode

2 timer v/ Hanne B. S. Knudsen

Ved denne undervisningsgang gennemgås en konsultativ metode (LP-modellen), der kan benyttes, når psykologen gør brug af indirekte intervention, og arbejder via andre personer eller faggrupper.

Litteratur (43 sider):

- Nordahl, T (2004) *Eleven som aktør*. Hans Reitzels Forlag, København, pp.15-58 [43 s.]

8. Forelæsning: Narrativ/systemisk tilgang til voksne – identitets (re)konstruktion

2 timer workshop v/ Chalotte Glintborg

Om inkluderende brug af narrativpsykologiske forståelser, især muligheder for at understøtte rekonstruktion af selvforståelsen og selvnarrativer samt øget empowerment og agency hos mennesker, der rammes af sygdom.

Emnet introduceres med udgangspunkt i klassisk teoretiske forståelser inden for den narrative tilgang og eksemplificerer, hvordan teorier anvendes vha caseeksempler af mennesker, der lever med sygdom. Samtidig dannes afsæt for programmets videre arbejde med identitetsrekonstruktion i forhold til rehabiliteringspsykologi generelt og videre ind på KHARE's målgruppe specifikt.

Litteratur (39 sider):

- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hedegaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. [9 s.]
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [30 s.]

Foreslået supplerende læsning:

- Hydén, L.C. (1997). Illness narratives. *Sociology of Health and Illness*, 19, 48-69. (pensum på khare) [21 s.]
- Lyons, R., & Roulstone, S. (2017). Labels, identity and narratives in children with primary speech and language impairments. *International Journal of Speech-Language Pathology*, 5, 503-518. doi:10.1080/17549507.2016.1221455 [15 s.]

9. Forelæsning: Kognitiv adfærdsterapi med børn

2 timer workshop v/ Hanne B.S. Knudsen

Kognitiv terapi har som mål at identificere og ændre uhensigtsmæssige tanke- og handlemønstre og er en af de mest benyttede og udbredte former for psykoterapi. Workshopen her handler om, hvordan terapiformen, med inddragelse af familien, kan tilpasses børn og unges univers, forståelse af verden og skabe bedring for den enkelte og familien som helhed.

Litteratur (42 sider):

- Jørgensen, L. & Schlander, C. (2018). *Kognitiv adfærdsterapi med børn og familier*. Hans Reitzels Forlag. Side 27-69 [42 s.]

10. Forelæsning: Selskabsdyr og sundhed

v/ Tia Hansen

Er det sundt at have kæledyr? Svaret er mindre entydigt, end populærmedier ofte fremstiller det, men der findes relevant forskning på området, og denne forelæsning formidler hovedpointer derfra.

Forelæsningens pensum (31 sider):

- Herzog, H. (2011). The impact of pets on human health and psychological well-being: Fact, fiction, or hypothesis? *Current Directions in Psychological Science*, 20(4), 236-239. <https://doi.org/doi:10.1177/0963721411415220> [4 s.]
- Mubanga, M., Byberg, L., Egenvall, A., Ingelsson, E., & Fall, T. (2019). Dog ownership and survival after a major cardiovascular event. *Circulation: Cardiovascular Quality and Outcomes*, 12(10), e005342. <https://doi.org/doi:10.1161/CIRCOUTCOMES.118.005342> [9 s.]
- Teo, J. T., & Thomas, S. J. (2019). Psychological mechanisms predicting wellbeing in pet owners: Rogers' core conditions versus Bowlby's attachment. *Anthrozoös*, 32(3), 399-417. <https://doi.org/10.1080/08927936.2019.1598660> [18 s.]

Samlet pensumliste for KUR-FÆLLES

- Bacha, K. Hanley, T. Winter, L.A. (2019). 'Like a human being, I was an equal, I wasn't just a patient': Service users' perspectives on their experiences of relationships with staff in mental health services. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice*. Early view Online Version of Record before inclusion in an issue. **[20 s.]**
- Beetz, A. M. (2017). Theories and possible processes of action in animal assisted interventions. *Applied Developmental Science*, 21(2), 139-149. Doi:10.1080/10888691.2016.1262263 **[11 s.]**
- Engel, G. L. (1977). The need for a new medical model: A challenge for biomedicine. *Science*, 196 (4286), 129-136 **[7 s.]**
- Glintborg, C. (2018). Introduktion til rehabiliteringspsykologi. In C. Glintborg (Ed.), Rehabiliteringspsykologi – en 73ntroduction I teori og praksis. Aarhus Universitetsforlag. **[5 s.]**
- Glintborg, C. & Berger, N.P. (2017). Narrative forskningstilgange. I Glintborg, C., Hedegaard-Sørensen, L. & Kirkebæk, B. *Professionelle blikke – når fortællinger forandrer identitet*. Frydenlund Academic. **[9 s.]**
- Hansen, T. G. B. & Torpe, C. F. (2017). Hundeassisteret pædagogik? *Psyke & Logos*, 38(2), 226-253. **[28 s.]**
- Haywood, H. C. & Lidz, C. S. (2007). *Dynamic Assessment in practice: clinical and educational applications*. Cambridge University Press, NY. kapitel 1-4 **[72 s.]**
- Herzog, H. (2011). The impact of pets on human health and psychological well-being: Fact, fiction, or hypothesis? *Current Directions in Psychological Science*, 20(4), 236-239. <https://doi.org/doi:10.1177/0963721411415220> **[4 s.]**
- IAHAIO. (2018). *IAHAIO White Paper. Definitions for Animal Assisted Intervention and guidelines for wellness of animals involved in AAI*. Retrieved from <http://iahaio.org/best-practice/white-paper-on-animal-assisted-interventions/> **[10 s.]**
- Jensen de López, K. (2018). Dynamisk udredning af læringspotentialer i rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En73ntroductionn i teori og praksis*. (pp. 47-64). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. **[18 s.]**
- Jørgensen, L. & Schlander, C. (2018). *Kognitiv adfærdsterapi med børn og familier*. Hans Reitzels Forlag. Side 27-69 **[42 s.]**
- Larsen, K., & Glintborg, C. (2018). Resiliens og identitetsrekonstruktion hos unge med senhjerneskrader. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. **[30 s.]**
- Mubanga, M., Byberg, L., Egenvall, A., Ingelsson, E., & Fall, T. (2019). Dog ownership and survival after a major cardiovascular event. *Circulation: Cardiovascular Quality and Outcomes*, 12(10), e005342. <https://doi.org/doi:10.1161/CIRCOUTCOMES.118.005342> **[9 s.]**
- Nordahl, T (2004) *Eleven som aktør*. Hans Reitzels Forlag, København, pp.15-58 **[43 s.]**

- Rosenberg, N., K., Mørck, M. M., & Arendt, M. (2012). Kognitiv adfærdsterapi – teorier og metoder. In M. Arendt & N. K. Rosenberg (Eds.), Kognitiv terapi. Nyeste udvikling (pp. 23-52). DK: Hans Reitzels Forlag. **[30 s.]**
- Segal, Z. V., Williams, J. M. G., & Teasdale, J. D. (2013). *Mindfulness-based cognitive therapy for depression* (2nd ed). New York: Guilford Press. (Kapitel 3, 4, 5, 8, p. 44-93 & 137-143). **[I alt 57 s]**
- Shapiro, S. L., & Carlson, L. E. (2017). *The art and science of mindfulness: integrating mindfulness into psychology and the helping professions* (Second edition). Washington, DC: American Psychological Association. Herfra kap. 2 (s. 21-36) & kap. 6, (s. 81-97.). **[32 s.]**
- Teo, J. T., & Thomas, S. J. (2019). Psychological mechanisms predicting wellbeing in pet owners: Rogers' core conditions versus Bowlby's attachment. *Anthrozoös*, 32(3), 399-417. <https://doi.org/10.1080/08927936.2019.1598660> **[18 s.]**
- Trillingsgaard & Elmoose (2010) Caseformulering – i en udviklingspsykopatologisk referenceramme *Psyke & Logos*, 31, 399-416. **[17 s.]**
- Turner, B.J., Fleming, J.M., Ownsworth, T.M., & Cornwell, P. L. (2008). The transition from hospital to home for individuals with acquired brain injury: A literature review and research recommendations. *Disability and Rehabilitation*, 30(16), 1153-1176. **[24 s.]**

I alt: ca. 486 sider

KUR-linje Børnesprogklinikken (BSPK)

Modultitel dansk: Videregående Anvendt Psykologi 1

Modultitel engelsk: Advanced Applied Psychology I

ECTS: 15 ECTS

Placering

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig:

Kristine Jensen de López (kristine@ikp.aau.dk)

Hanne Brun Søndergaard Knudsen (hannebsk@ikp.aau.dk)

Undervisere og seminarholdere:

Kristine Jensen de López, KJL (kristine@ikp.aau.dk)

Hanne Brun Søndergaard Knudsen, HBSK (hannebsk@ikp.aau.dk)

Eva Søndergaard, ES

Type og sprog

På kursusmodulets BSPK-linje er undervisningen på dansk, litteraturen fortrinsvis på engelsk

Mål

Se fællesdelen

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Børnesprogklinikken BspK (Developmental Communication Disorders) udfører forskningsbaseret udredning og intervention af førskole- og skolebørn, der opvokser med afvigende kommunikative færdigheder (DLD, Developmental Language Disorders), læsevanskeligheder, autisme, ADHD, høretab eller andet. BSPK-linjen på professionsprogrammet er et kontinuerligt forløb med intern praktik og egen klientkontakt. Praktikken strækker sig over 3 semestre med egne klienter på 2 og evt. 3. semester. Formålet er overordnet at fremme livskvalitet og modvirke marginalisering.

Som studerende på klinikken deltager man i forskningsbaseret praksis i form af udredning og intervention af førskole- og skolebørn med afvigende kommunikative færdigheder. Der forventes passende arbejdsindsats samt ansvarlighed overfor børn, forældre, medstuderende og andre samarbejdspartnere. (se også beskrivelsen af formål for KUR).

Følgende undervisning er forbeholdt studerende, der skal i praktik på Børnesprogklinikken, da den er forberedelse til den viden, de færdigheder og kompetencer, der skal anvendes i forbindelse med den efterfølgende praktik på 8.semester. Vi forventer, at I deltager aktivt i og bidrager til kurset for at sikre optimalt udbytte.

Undervisningen finder sted som workshops med en vekselvirkning mellem forelæsninger, seminar undervisning, og fordeler sig over flere dage, hvor den enkelte workshop er organiseret omkring nogle bestemte temaer. Undervisningen er en kombination af forelæsninger fra underviserne med de studerendes oplæg om den tilknyttede litteratur, samt øvelser, cases, diskussioner i grupper og plenum. Elementer herfra fortsætter på programmets 8. og 9. semester, hvor de studerende er i intern praktik på klinikken. Her har de studerende egne klienter i terapi og deltager i et reflekterende team omkring udredning- og terapiforløb.

Omfang og forventet arbejdsindsats

BSPK-linjen beskrevet i det følgende + KUR-fællesdelen beskrevet ovenfor = VAP-1 modulets 15 ECTS.

15 ECTS svarer til 412 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

KUR-BSPK

Aktivitet	Timer
19 forelæsninger (10 KUR-fælles + 9 BSPK) á 2 timer	38
Evalueringer	4
7 seminarange (alle BSPK) á 2 timer	14
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	355
Eksamen	1
<i>I alt</i>	<i>412</i>

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger på BSPK-linjen: 9

Antal forelæsningshold på BSPK-linjen: 1 hold

Antal seminartimer på BSPK-linjen: 14 (7 x 2 lektioner)

Antal seminarhold på BSPK-linjen: 1 hold

Deltagere:

1. semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi, som er optaget på KURs BSPK-linje.

Deltagerforudsætninger:

Bestået bachelor i psykologi samt optagelse på KUR.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

BSPK	Emne	Omfang	Underviser	Kommentar
1.forelæsning	Intro til Børnesprogklinikken	4 timer	HBSK	
2.forelæsning	Sprog, kommunikation og kognition hos børn med DLD	4 timer	HBSK	
3.forelæsning 10:15-14	Workshop om Systemisk familierapi.	2 timer	ES & KJL	Delvis sammenlæst med 9 sem. BSKP
4.forelæsning	Sprog, kommunikation og kognition hos børn med ASD og ADHD	4 timer	HBSK	
5. forelæsning	Pragmatiske vanskeligheder, udredning og intervention	4 timer	KJL	
6. forelæsning	Dynamisk Udredning	4 timer	KJL	
7.	Psykosociale vanskeligheder hos børn og unge med sproglige og kommunikative vanskeligheder	4	KJL	
8.	Læsevanskeligheder generelt og hos børn med Dysleksi, DLD, ADHD og Autisme	4	HBSK	
9. forelæsning	Afsluttende opsamling, forberedelse til praktik	2 timer	HBSK	

Eksamen

Se KUR fællesdel.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Intro til Børnesprogklinikken

4 timer v/ Hanne B. S. Knudsen

Litteratur:

- Cohen, N. J. (2001). *Language impairment and psychopathology in infants, children and adolescents*. Sage: Thousand Oaks, CA kap 1-2 + 6 [66 sider]

2. Forelæsning: Sprog, kommunikation og kognition hos børn med DLD

4 timer v/ Hanne B. S. Knudsen

Hvad kendetegner børn med en sprogforstyrrelse? deres kommunikation og kognition? De senere år er der pågået en debat indenfor feltet vedrørende hvilken betegnelse, der skal anvendes for uforklarlige sproglige vanskeligheder hos børn. Der sættes fokus på denne debat, på den teoretiske baggrund herfor, og der

diskuteres fordele og ulemper ved diagnosticering. Endvidere ses nærmere på prævalensen for og sammenhængen mellem sprog- og læsevanskeligheder.

Litteratur:

- Archibald, L.M.D., Edmunds, A., & Joanisse, M.F. (2011). Specific language or working memory impairments: Are there observable differences? *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 294-312. [20 sider]
- Bishop, D. V. M. (2014). Ten questions about terminology for children with unexplained language problems. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 49, nr. 4, 381-415 [34 sider]
- Bishop, D.V.M., Snowling, M.J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T. and CATALISE consortium (2016). CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study. Identifying Language Impairments in Children. *PLOS ONE*, 2016, 1-16. [26 sider] <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0168066>
- Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., & Greenhalgh, T. (2017). Phase 2 of CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study of Problems with Language Development: Terminology. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 58(10), 1068-1080. doi.org/10.1111/jcpp.12721 [13 sider]
- Bishop, D.V.M. (2010). Which neurodevelopmental disorders get researched and why? *PloS One* 5(11) doi:10.1371/journal.pone.0015112 [9 sider]
- Ebbels, S. (2014). Introducing the SLI debate (Editorial). *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 49, nr. 4, 377-780 [4 sider]
- Reily, S., Bishop, V. M, Tomblin, B. (2014). Terminological debate over language impairment in children: forward movement and sticking points. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 48, nr. 4, 452-462 [11 sider]
- Fung, S.-c. (2017). "Canine-assisted reading programs for children with special educational needs: rationale and recommendations for the use of dogs in assisting learning." *Educational Review* 69(4): 435-450.
- Gooch, D., Thompson, P., Nash, H.M. Snowling, M.J. & Hulme, C. (2016). The development of executive function and language skills in the early school years. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 57:2, pp. 180–187 [7 sider]
- Diamond, A. (2013). Executive Functions. *Annual Review of Psychology*, 64. (Pp. 135-168). [33 sider]

3. Forelæsning: Systemisk familieterapi, anvendt

2 timer forelæsning v/ Eva Søndergaard & Kristine Jensen de López

Litteratur

- Carl. J. (2001): Terapi for åben skærm. Interview med Eva Søndergaard i *Psykolog Nyt* 16. [5 sider]
- Minuchin, Patricia, Colapinto, Jorge og Minuchin, Salvador (2001): Udsatte familier i et ressourceperspektiv. Kbh. 2008. *Uddrag: Del 1* (85 sider)

4. Forelæsning: Sprog, kognition, kommunikation hos børn med autisme og ADHD

4 timer v/ Hanne B. S. Knudsen

Hvad kendetegner en kommunikativ profil hos børn med en autismespektrum forstyrrelse og hos børn med ADHD, og hvorledes udredes for de pågældende diagnoser?

Litteratur:

- Archibald, L. M. D. & Joanisse, M. F. (2009). On the sensitivity and specificity of nonword repetition and sentence recall to language and memory impairments in children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 52, 899-914 [17 sider]
- Archibald, L. (2016). Working memory and language learning: A review. *Child Language Teaching and Therapy*, vol. 33(1), 5-17. [12 sider]
- Barkley, R.A. (2015). *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder, Fourth Edition: A Handbook for Diagnosis and Treatment*. New York, The Guilford Press, Kapitel 18 og 24. [54 sider]
- Cohen, N.J., Vallance, D.D., Barwick, M., Im, N., Menna, R., Horodezky, N. & Isaacson, L. (2000). The interface between ADHD and language impairment: an examination of language, achievement, and cognitive processing. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, vol. 41, 3, Pp. 353-362). [12 sider]
- Greene, R. (2008). Kids Do Well If They Can. *The Phi Delta Kappan* 90(3), pp. 160-167 <https://www.jstor.org/stable/20493584?seq=1>.
- Helland, W.A. Helland, T., Heimann, M. (2014). Language Profiles and Mental Health Problems in Children with Specific Language Impairment and Children With ADHD. *Journal of Attention Disorders*. Vol. 18(3) 226–235 [11 sider]
- Jansen, R. & Maljaars, J. (2021). The complexity of early diagnostic decision making: A follow-up study of young children with language disorders. *Autism & Developmental Language Impairments*, vol. 6, 1-13. [13 sider].
- Jensen de López, K., Sørensen, L.M. & Jensen Christina M. (2016). ADHD and Communication difficulties: a meta-analysis based on parental CCC reports. Poster præsenteret ved Forskningsseminar Børne- og Ungdomspsykiatri, den 16/3/16. [1 side]
- Snow, P.C. (2016) Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language - Positioning speech-language pathology in education policy, practice, paradigms and polemics, *International Journal of Speech-Language Pathology*, 18(3), 216-228 [12 sider]
- Tager-Flusberg, H., Paul, R., & Lord, C. (2005). Language and communication in autism. In F. Volkmar, R. Paul, & A. Klin (Eds.), *Handbook on autism and pervasive developmental disorders* (3rd ed., pp. 335-364). New York: Wiley. [30 sider]
- Tzuriel, D. Isman, E. B. & Haywood, H. Effects on Teaching classification on classification, verbal conceptualization, and analogical reasoning in children with developmental language delays. *Journal of Cognitive Education and Psychology*, vol. 16(1), 107-122 [15 sider]

5. Forelæsning: Pragmatiske vanskeligheder, udredning og intervention 4 timer v/ Kristine Jensen de López

Disse lektioner beskæftiger sig med udredning og intervention i forhold til pragmatiske sprogvanskeligheder, der omfatter problemer med at tilpasse kommunikation til en samtalepartner. Derforuden omhandler den de psykosociale konsekvenser af at opvokse med sproglige og kommunikative vanskeligheder.

Litteratur:

- Adams, C., Lockton, E., Freed, J. Gaile, J. Earl, G., McBean, K., Nash, M., Green, J., Vail, A. & Law J. (2012). The Social Communication Intervention Project: a randomized controlled trial of the effectiveness of speech and language therapy for school-age children who have pragmatic and social communication problems with or without autism spectrum disorder. *International Journal of Communication Disorders*, vol. 47(3), 233-244 [11 sider]
- Bedem, Dockrell, J.E., van Alphen, P.M. Rooij, M., Samson, A.C., Harjunen, E. L. & Rieffe, C. (2018). Depressive symptoms and emotion regulation strategies in children with and without developmental language disorder: a longitudinal study. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 53(6), 1110-1123. DOI: 10.1111/1460-6984.12423 [14 sider]
- Benjamin, L., Newton, C., & Ebbels, S. (2020). Investigating the effectiveness of idiom intervention for 9-16-year-olds with developmental language disorder, *Int. journal of Com disorder*, vol 55,2, 266-286 [19 sider]
- Jensen de López, K., Kuvac, Kraljevic, J., & Struntze, E. (2022). Efficacy, model of delivery, intensity and targets of pragmatic interventions for children with developmental language disorder: A systematic review. *International of Language & Communication Disorders*. 1-18. [18 sider] <https://doi.org/10.1111/1460-6984.12716>
- Lockton, E, Adams, C. & Collins, A., (2016). Do children with social communication disorder have explicit knowledge of pragmatic rules they break? A comparison of conversational pragmatic ability and metapragmatic awareness. *International Journal of Communication Disorders* [10 sider]
- Nilsson, K.K. & Jensen de López, K. (2016), Theory of Mind in Children with Specific Language Impairment: A Systematic Review and Meta-analysis. *Child Development*, Vol. 87, 1, 143-153. [10 sider]
- Norbury, C. F., & Bishop, D.V.M. (2002). Inferential processing and story recall in children with communication problems: a comparison of specific language impairment, pragmatic language impairment and high-functioning autism. *Journal of Language & Communication Disorders*, 37;3; 227-251 [24 sider]
- Redmond, S. M. (2011). Peer Victimization among students with specific language impairment, attention-deficit/hyperactivity disorder, and typical development. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, vol. 42, 520-535. [10 sider]
- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social(pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder*, 6;41; 1-8. [8 sider]

6. Forelæsning: Dynamisk udredning i anvendelse

4 timer v/ Kristine Jensen de López

Disse lektioner er en udbygning af workshoppen om Dynamisk Udredning (DA) for hele KUR, og er forventes at den studerende har deltaget på KUR forelæsningen og læst litteraturen. Som en del af denne workshop bliver de studerende introduceret for og skal afprøve konkrete interventionsforløb inden for Dynamisk Udredning, som vil blive diskuteret og problematiseret. Undervisningen er helt central i forbindelse med terapiforløbene på børnesprogklinikken.

Litteratur:

- Fuchs, D. & Fuchs L. S., 2006, Introduction to response to intervention: what, why, and how valid is it? *Reading Research Quarterly*, 41, 93–99 [6 sider].
- Grigorenko, E. (2009). Dynamic assessment and response to intervention: Two sides of one coin. *Journal of Learning Disabilities*, 42 (2), pp. 111-132. [21 sider]
<http://ldx.sagepub.com/content/42/2/111.full.pdf+html>
- Hansson, N. & Joffe, V. (2007). The case for Dynamic Assessment in speech and language therapy. *Child Language Teaching and Therapy*, 23 (1), pp. 9-25. [16 sider]
http://empowerededucation.yolasite.com/resources/Young_Learners/collaboration.pdf
- Haywood, H. C. & Lidz, C. S. (2007). *Dynamic Assessment in practice: clinical and educational applications*. Cambridge University Press, NY. kapitel 9 [17 sider]
- Peña, E. & Gillam, R. (2000). Dynamic assessment of children referred for speech and language evaluations. I Lidz, C. S. & Elliot, J. (red.) *Dynamic assessment: prevailing models and applications*, vol. 6. Amsterdam: JAI/Elsevier Science, 543-75. [32 sider]

7. Psykosociale vanskeligheder hos børn og unge med sproglige og kommunikative vanskeligheder

4 timer v/ Kristine Jensen de López

- Bedem, Dockrell, J.E., van Alphen, P.M. Rooij, M., Samson, A.C., Harjunen, E. L. & Rieffe, C. (2018). Depressive symptoms and emotion regulation strategies in children with and without developmental language disorder: a longitudinal study. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 53(6), 1110-1123. DOI: 10.1111/1460-6984.12423 [14 sider]
- Conti-Ramsden, G., Mok, P., Pickles, A. & Durkin, K. (2013). Adolescents with a history of specific language impairment (SLI): Strengths and difficulties in social, emotional and behavioural functioning. *Research in Developmental Disabilities*, 34 (pp. 4161-4169). [9 sider]
- Curtis, P.R., Kaiser, A.P., Estabrook, R. Roberts, M.Y. (2017). The longitudinal effects of early language intervention on children's problem behaviors. *Child Development* 90(2), 576-592. [16 sider]
- Petersen, I. T., & LeBeau, B. (2020). Language Ability in the Development of Externalizing Behavior Problems in Childhood. *Journal of Educational Psychology*. Advance online publication.
<http://dx.doi.org/10.1037/edu0000461> [18 sider]
- Clegg, J., Hollis, C., Mawhood, L. & Rutter, M. (2005). Developmental language disorders – follow-up in later adult life. Cognitive, language and psychosocial outcomes. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 46:2. (Pp. 128-149). [21 sider]
- Jensen de López, K. & Lyons, R. (2020). Narratives and identity construction of children with developmental speech and language disorders. I Glintborg, C. & de la Mata, M. L. (red.). *Identity Construction and Illness narratives in persons with disabilities*. Routledge. Kap. 8, 104-114. [11 sider]
- Redmond, S. M. (2011). Peer Victimization among students with specific language impairment, attention-deficit/hyperactivity disorder, and typical development. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, vol. 42, 520-535. [10 sider]
- van den Bedem, N. P., Dockrell, J. E., van Alphen, P. M., Kalicharan, S. V., & Rieffe, C. (2018). Victimization, bullying, and emotional competence: Longitudinal associations in (pre)adolescents with and without developmental language disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61(8), 2028–2044. [16 sider]

8. Læsevanskeligheder hos børn med Dysleksi, DLD, ADHD og ASD

4 lektioner v/Hanne Knudsen

Litteratur:

- Frost, J. (2020). *Mærk sproget*. Forlaget Pøhler. Kapitel 3: Literacy for 7-8-årige [71 sider].
- Hopkins, T., & Clegg, J. (2022). Examining the Literacy Abilities of Young People With Language Difficulties Who Are Serving Community Orders Within the Youth Justice Service. *Youth Justice*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/14732254221122551> [17 sider]
- Kenyon, S.M.G., Palikara, O. & Lucas, R. M. (2018). Explaining reading comprehension in children with developmental language disorder: The Importance of elaborative inferencing. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61, 2517–2531 [14 sider]
- Ricketts, J (2011). Research Review: Reading comprehension in developmental disorders of language and communication. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 52(11), 1111–1123 [12 sider]
- McIntyre, N., Grimm, R. P., Solari, E., J., Zajic, M. C. & Mundy, P. C. (2020). Growth in narrative retelling and inference abilities and relations with reading comprehension in children and adolescents with autism spectrum disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, First Published Nov. 20. [16 sider] doi:10.1177/2396941520968028
- Knudsen, H.B.S. & Jensen de López, K. (2020). Face-to-face WM training does not enhance children's reading comprehension - a pilot study with Danish children. *Nordic Psychology* <https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1856001> [10 sider]
- Melby-Lervåg, M., Redick, T.S. & Hulme, C. (2016). Working memory training does not improve performance on measures of intelligence or other measures of "Far Transfer": Evidence from a meta-analytic review. *Perspectives on Psychological Science*, 11(4) 512–534. [22 sider]
- Snowling, M. & Melby-Lervåg (2016). Oral Language Deficits in Familial Dyslexia: A Meta-Analysis and Review. *Psychological Bulletin*, 142(5), 498–545 [47 sider]

9. Forelæsning: Afsluttende opsamling og forberedelse til praktikforløb

2 timer v/Hanne B. S. Knudsen

Linjespecifik litteratur for Børnesprogklinikken, samlet.

Følgende udgør 1028 sider. Dertil kommer KUR-fælles pensum.

Adams, C., Lockton, E., Freed, J. Gaile, J. Earl, G., McBean, K., Nash, M., Green, J., Vail, A. & Law J. (2012). The Social Communication Intervention Project: a randomized controlled trial of the effectiveness of speech and language therapy for school-age children who have pragmatic and social communication problems with or without autism spectrum disorder. *International Journal of Communication Disorders*, vol. 47(3), 233-244 [11 sider]

- Archibald, L. (2016). Working memory and language learning: A review. *Child Language Teaching and Therapy*, vol. 33(1), 5-17. [12 sider]
- Archibald, L. M. D. & Joanisse, M. F. (2009). On the sensitivity and specificity of nonword repetition and sentence recall to language and memory impairments in children. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, vol. 52, 899-914 [17 sider]
- Archibald, L.M.D., Edmunds, A., & Joanisse, M.F. (2011). Specific language or working memory impairments: Are there observable differences? *Child Language and Teaching Therapy*, 27, 294-312. [20 sider]
- Barkley, R.A. (2015). *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder, Fourth Edition: A Handbook for Diagnosis and Treatment*. New York, The Guilford Press, Kapitel 18 og 24. [54 sider]
- Bedem, Dockrell, J.E., van Alphen, P.M. Rooij, M., Samson, A.C., Harjunen, E. L. & Rieffe, C. (2018). Depressive symptoms and emotion regulation strategies in children with and without developmental language disorder: a longitudinal study. *International Journal of Language and Communication Disorders*, 53(6), 1110-1123. DOI: 10.1111/1460-6984.12423 [14 sider]
- Benjamin, L., Newton, C., & Ebbels, S. (2020). Investigating the effectiveness of idiom intervention for 9-16-year-olds with developmental language disorder, *Int. journal of Com disorder*, vol 55,2, 266-286 [19 sider]
- Bishop, D. V. M. (2014). Ten questions about terminology for children with unexplained language problems. *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 49, nr. 4, 381-415 [34 sider]
- Bishop, D. V. M., Snowling, M. J., Thompson, P. A., & Greenhalgh, T. (2017). Phase 2 of CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study of Problems with Language Development: Terminology. *Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines*, 58(10), 1068-1080. doi.org/10.1111/jcpp.12721 [13 sider]
- Bishop, D.V.M. (2010). Which neurodevelopmental disorders get researched and why? *PLoS One* 5(11) doi:10.1371/journal.pone.0015112 [9 sider]
- Bishop, D.V.M., Snowling, M.J., Thompson, P. A., Greenhalgh, T. and CATALISE consortium (2016). CATALISE: A Multinational and Multidisciplinary Delphi Consensus Study. Identifying Language Impairments in Children. *PLOS ONE*, 2016, 1-16. [26 sider] <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0168066>
- Carl. J. (2001): Terapi for åben skærm. Interview med Eva Søndergaard i *Psykolog Nyt* 16. [5 sider]
- Clegg, J., Hollis, C., Mawhood, L. & Rutter, M. (2005). Developmental language disorders – follow-up in later adult life. Cognitive, language and psychosocial outcomes. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 46:2. (Pp. 128-149). [21 sider]
- Cohen, N. J. (2001). *Language impairment and psychopathology in infants, children and adolescents*. Sage: Thousand Oaks, CA kap 1-2 + 6 (66 sider)
- Cohen, N.J., Vallance, D.D., Barwick, M., Im, N., Menna, R., Horodezky, N. & Isaacs, L. (2000). The interface between ADHD and language impairment: an examination of language, achievement, and cognitive processing. *Journal of Child Psychology & Psychiatry*, vol. 41, 3, Pp. 353-362). [12 sider]
- Conti-Ramsden, G., Mok, P., Pickles, A. & Durkin, K. (2013). Adolescents with a history of specific language impairment (SLI): Strengths and difficulties in

- social, emotional and behavioural functioning. *Research in Developmental Disabilities*, 34 (pp. 4161-4169). [9 sider]
- Curtis, P.R., Kaiser, A.P., Estabrook, R. Roberts, M.Y. (2017). The longitudinal effects of early language intervention on children's problem behaviors. *Child Development* 90(2), 576-592. [16 sider]
- Diamond, A. (2013). Executive Functions. *Annual Review of Psychology*, 64. (Pp. 135-168). [33 sider]
- Ebbels, S. (2014). Introducing the SLI debate (Editorial). *International Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 49, nr. 4, 377-780 [4 sider]
- Frost, J. (2020). *Mærk sproget*. Forlaget Pøhler. Kapitel 3: Literacy for 7-8-årige [71 sider].
- Fung, S.-c. (2017). "Canine-assisted reading programs for children with special educational needs: rationale and recommendations for the use of dogs in assisting learning." *Educational Review* 69(4): 435-450. [15 sider].
- Fuchs, D. & Fuchs L. S., 2006, Introduction to response to intervention: what, why, and how valid is it? *Reading Research Quarterly*, 41, 93–99 [6 sider].
- Gooch, D., Thompson, P., Nash, H.M. Snowling, M.J. & Hulme, C. (2016). The development of executive function and language skills in the early school years. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 57:2, pp. 180–187 [7 sider]
- Greene, R. (2008). Kids Do Well If They Can. *The Phi Delta Kappan* 90(3), pp. 160-167 <https://www.jstor.org/stable/20493584?seq=1>. [7 sider]
- Grigorenko, E. (2009). Dynamic assessment and response to intervention: Two sides of one coin. *Journal of Learning Disabilities*, 42 (2), pp. 111-132. [21 sider] <http://dx.sagepub.com/content/42/2/111.full.pdf+html>
- Hansson, N. & Joffe, V. (2007). The case for Dynamic Assessment in speech and language therapy. *Child Language Teaching and Therapy*, 23 (1), pp. 9-25. [16 sider]
http://empowerededucation.yolasite.com/resources/Young_Learners/collaboration.pdf
- Haywood, H. C. & Lidz, C. S. (2007). *Dynamic Assessment in practice: clinical and educational applications*. Cambridge University Press, NY. kapitel 9 [17 sider]
- Helland, W.A. Helland, T., Heimann, M. (2014). Language Profiles and Mental Health Problems in Children with Specific Language Impairment and Children With ADHD. *Journal of Attention Disorders*. Vol. 18(3) 226–235 [11 sider]
- Hopkins, T., & Clegg, J. (2022). Examining the Literacy Abilities of Young People With Language Difficulties Who Are Serving Community Orders Within the Youth Justice Service. *Youth Justice*, 0(0).
<https://doi.org/10.1177/14732254221122551> [17 sider]
- Jansen, R. & Maljaars, J. (2021). The complexity of early diagnostic decision making: A follow-up study of young children with language disorders. *Autism & Developmental Language Impairments*, vol. 6, 1-13. [13 sider].
- Jensen de López, K. & Lyons, R. (2020). Narratives and identity construction of children with developmental speech and language disorders. I Glintborg, C. & de la Mata, M. L. (red.). *Identity Construction and Illness narratives in persons with disabilities*. Routledge. Kap. 8, 104-114. [11 sider]
- Jensen de López, K., Kuvac, Kraljevic, J., & Struntze, E. (2022). Efficacy, model of delivery, intensity and targets of pragmatic interventions for children with developmental language disorder: A systematic review. *International of Language & Communication Disorders*. 1-18. [18 sider]
<https://doi.org/10.1111/1460-6984.12716>

- Jensen de López, K., Sørensen, L.M. & Jensen Christina M. (2016). ADHD and Communication difficulties: a meta-analysis based on parental CCC reports. Poster præsenteret ved Forskningsseminar Børne- og Ungdomspsykiatri, den 16/3/16. [1 side]
- Kenyon, S.M.G., Palikara, O. & Lucas, R. M. (2018). Explaining reading comprehension in children with developmental language disorder: The Importance of elaborative inferencing. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61, 2517–2531 [14 sider]
- Knudsen, H.B.S. & Jensen de López, K. (2020). Face-to-face WM training does not enhance children's reading comprehension - a pilot study with Danish children. *Nordic Psychology* <https://doi.org/10.1080/19012276.2020.1856001> [10 sider]
- Lockton, E, Adams, C. & Collins, A., (2016). Do children with social communication disorder have explicit knowledge of pragmatic rules they break? A comparison of conversational pragmatic ability and metapragmatic awareness. *International Journal of Communication Disorders* [10 sider]
- McIntyre, N., Grimm, R. P., Solari, E., J., Zajic, M. C. & Mundy, P. C. (2020). Growth in narrative retelling and inference abilities and relations with reading comprehension in children and adolescents with autism spectrum disorder. *Autism & Developmental Language Impairments*, First Published Nov. 20. [16 sider] doi:10.1177/2396941520968028
- Melby-Lervåg, M., Redick, T.S. & Hulme, C. (2016). Working memory training does not improve performance on measures of intelligence or other measures of "Far Transfer": Evidence from a meta-analytic review. *Perspectives on Psychological Science*, 11(4) 512–534. [22 sider]
- Minuchin, Patricia, Colapinto, Jorge og Minuchin, Salvador (2001): Udsatte familier i et ressourceperspektiv. Kbh. 2008. *Uddrag: Del 1* (85 sider)
- Nilsson, K.K. & Jensen de López, K. (2016), Theory of Mind in Children with Specific Language Impairment: A Systematic Review and Meta-analysis. *Child Development*, Vol. 87, 1, 143-153. [10 sider]
- Norbury, C. F., & Bishop, D.V.M. (2002). Inferential processing and story recall in children with communication problems: a comparison of specific language impairment, pragmatic language impairment and high-functioning autism. *Journal of Language & Communication Disorders*, 37;3; 227-251 [24 sider]
- Peña, E. & Gillam, R. (2000). Dynamic assessment of children referred for speech and language evaluations. I Lidz, C. S. & Elliot, J. (red.) *Dynamic assessment: prevailing models and applications*, vol. 6. Amsterdam: JAI/Elsevier Science, 543-75. [32 sider]
- Petersen, I. T., & LeBeau, B. (2020). Language Ability in the Development of Externalizing Behavior Problems in Childhood. *Journal of Educational Psychology*. Advance online publication. <http://dx.doi.org/10.1037/edu0000461> [18 sider]
- Redmond, S. M. (2011). Peer Victimization among students with specific language impairment, attention-deficit/hyperactivity disorder, and typical development. *Language, Speech, and Hearing Services in Schools*, vol. 42, 520-535. [10 sider]
- Reily, S., Bishop, V. M, Tomblin, B. (2014). Terminological debate over language impairment in children: forward movement and sticking points. *International*

- Journal of Language & Communication Disorders*, vol. 48, nr. 4, 452-462 [11 sider]
- Ricketts, J (2011). Research Review: Reading comprehension in developmental disorders of language and communication. *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 52(11), 1111–1123 [12 sider]
- Snow, P.C. (2016) Elizabeth Usher Memorial Lecture: Language is literacy is language - Positioning speech-language pathology in education policy, practice, paradigms and polemics, *International Journal of Speech-Language Pathology*, 18(3), 216-228 [12 sider]
- Snowling, M. & Melby-Lervåg (2016). Oral Language Deficits in Familial Dyslexia: A Meta-Analysis and Review. *Psychological Bulletin*, 142(5), 498–545 [47 sider]
- Swineford, L.B., Thurm, A., Baird, G., Wetherby, A.M. & Swedo, S. (2014). Social(pragmatic) communication disorder; a research review of this new DSM-5 diagnostic category. *Journal of Neurodevelopmental Disorder*, 6;41; 1-8. [8 sider]
- Tager-Flusberg, H., Paul, R., & Lord, C. (2005). Language and communication in autism. In F. Volkmar, R. Paul, & A. Klin (Eds.), *Handbook on autism and pervasive developmental disorders* (3rd ed., pp. 335-364). New York: Wiley. [30 sider]
- Tzuriel, D. Isman, E. B. & Haywood, H. Effects on Teaching classification on classification, verbal conceptualization, and analogical reasoning in children with developmental language delays. *Journal of Cognitive Education and Psychology*, vol. 16(1), 107-122 [15 sider]
- van den Bedem, N. P., Dockrell, J. E., van Alphen, P. M., Kalicharan, S. V., & Rieffe, C. (2018). Victimization, bullying, and emotional competence: Longitudinal associations in (pre)adolescents with and without developmental language disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*, 61(8), 2028–2044. [16 sider]

i alt 1028 sider

KUR-linjen Klinik for handicap- og rehabiliteringspsykologi (KHARE) - herunder Center for menneske-dyr-psykologi (CHAP)

Modultitel engelsk: Advanced Applied Psychology I

ECTS: 15 ECTS (inklusive hovedprogram)

Placering

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig:

Chalotte Glintborg, CG (cgl@ikp.aau.dk)

Tia Hansen, TH (tia@ikp.aau.dk)

Undervisere og seminarholdere:

Chalotte Glintborg, CG (cgl@ikp.aau.dk)

Tia Hansen, TH (tia@ikp.aau.dk)

Mette Kold, MK (mkoj@ikp.aau.dk)

Cecilie Thøgersen, CT (ceciliemst@ikp.aau.dk)

Aktuelle gæster, NN

Type og sprog

Undervisningen er på dansk, litteraturen på engelsk og dansk

Mål

Se fællesdelen

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Denne undervisning er forbeholdt studerende, der skal i praktik inden for rehabiliteringspsykologi (eller menneske-dyr-psykologi), idet den orienteres mod teamdannelse og udvikling af forståelser, færdigheder og kompetencer, som skal anvendes i praktikken på 8.semester. Vi forventer, at I deltager aktivt i kurser, praksis og udviklingsarbejde.

KHARE-studerende kan vælge mellem blok ABI (ekstra om hjerneskader) og blok CHAP (ekstra om menneske-dyr-psykologi) for en mindre del af deres pensum. De pensumdele, der omhandler inklusion, almen rehabilitering og terapiformer, er fælles for alle, og undervisningen er fælles.

Som studerende på denne linje bliver man bidragsyder til udviklingen af et stadig ret nyt felt i Danmark (rehabiliteringspsykologi og/eller menneske-dyr-psykologi). Der forventes derfor commitment til dette samt ansvarlighed over for klienter og samarbejdspartnere (praktiksteder), hvor feltet udvikler sig og interventioner afprøves.

Programmet kombinerer tematisk organiserede workshops på 7. og 8. semester med et klinisk forløb i praksis eller forskningspraktik, som fortrinsvis ligger på 8. semester. Studerende fra KHARE 9. semester kan bidrage med erfaringer fra deres forløb og evt. guidning af 7. semester i bestemte temaer. Endvidere vil der som optakt til klinikforløbet på 8.semester blive planlagt et eller flere besøg i praksis (praktikstederne), nogle måske allerede i løbet af 7. semester.

Omfang og forventet arbejdsindsats

KHARE-linjen beskrevet i det følgende + KUR-fællesdelen beskrevet ovenfor = VAP-1 modulets 15 ECTS.

15 ECTS svarer til 412 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

KUR-KHARE

Aktivitet	Timer
20 forelæsninger (10 KUR-fælles + 10 KHARE) á 2 timer	40
Evalueringer	4
9 seminargange (8 á 2 timer og 1 á 4 timer; ingen fra KUR-fælles)	20
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	347
Eksamen	1
I alt	412

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger på KHARE-linjen: 20 timer (10 x 2 lektioner)

Antal forelæsningshold på KHARE-linjen: 1

Antal seminartimer på KHARE-linjen: 18 (9 x 2 lektioner)

Antal seminarhold på KHARE-linjen: 1 hold

Deltagere:

1. semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi, som er optaget på og vælger KHARE.

Deltagerforudsætninger:

Bestået bachelor i psykologi samt optagelse på KHARE.

Modulaktiviteter på linjen:

	Antal KT	Tema	Underviser
KHARE #1	4	Intro til Psykologisk rehabilitering	CG & TH
KHARE #2	4	Intro til menneske-dyr-psykologi	TH & CG
KHARE #3	4	Anvendt mindfulness	MK
KHARE #4	4	KAT med voksne	CT
KHARE #5	4	Aktuel gæst #1	NN, CG & TH
KHARE#6	4	Sorg og kronisk sygdom	CG
KHARE #7	4	Dyreassisteret psykoterapi	TH
KHARE #8	4	Aktuel gæst #2	NN, CG & TH

KHARE #9	6	Afrunding og optakt til næste semester	CG & TH

Eksamen:

Se KUR fællesdel.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Under de enkelte workshops er pensum fra **blok ABI markeret med blå** og pensum fra **blok CHAP er markeret med grønt**. Umarkeret pensum er fælles

1. Workshop: Intro til psykologisk rehabilitering

Workshop v/ Chalotte Glintborg & Tia Hansen

En stor del af befolkningen befinder sig i den situation, at en afgrænset problemstilling hindrer dem i at udnytte deres potentialer og måske ekskluderer dem fra arbejdsmarkedet eller andre dele af det sociale liv. Hvad har vi som psykologer at byde på, hvis vi vil identificere eller udvikle redskaber til at imødegå dette? Denne introducerende workshop rammesætter KHARE programmet og introducerer videre til feltet psykologiske rehabilitering og inkluderende psykologi – og dette særlige perspektiv på eksisterende psykologiske tilgange og metoder, primært fra kognitiv adfærdsterapi, tredjebølge kognitiv terapi og narrative teorier. Vi spørger pragmatisk og målrettet: Hvordan kan denne psykologiske teori, interventionsform, test eller bestræbelse anvendes inkluderende i forhold til målgruppen? Hvordan implementeres det i en rehabiliteringspraksis? Hvilke nye indsatser kan vi som psykologer levere eller udvikle til nytte for målgruppen? Workshoppen kommer også ind på evidensbaseret som redskab i udviklingsarbejde. Workshoppen består af 4 timer som start på de linjespecifikke workshops og følges op med 6 timer som afslutning.

Dag 1 (september): Introduktion til inkluderende psykologi, rehabiliteringspsykologi og KHARE-programmet. Eksempler på relevante cases, tilgange og forskning.

Dag 2 (december): Rekapitulering i lyset af de mellemliggende undervisningsmoduler. Optakt til forårets program.

Litteratur (243 + 40 sider):

- Andrews, E. E. & Dunn, R.A. (2019). Families and Disabilities. In L. A. Brenner, S. A. Reid-Arendt, T.R. Elliott, R.G. Frank. & B. Caplan, kap 12, p. 189-202. *Handbook of Rehabilitation Psychology* [13 s.]
- Hydén, L.C. (1997). Illness narratives. *Sociology of Health and Illness*, 19, 48-69. [21 s.]
- Jørgensen, C. R. (2012). Perspektiver på socialt udsatte. *Psykolog Nyt*, 66(7), 12-17. [5 sider]. <http://infolink2003.elbo.dk/PsyNyt/Dokumenter/doc/17470.pdf>
- Boss, P., & Yeats, J. R. (2014). Ambiguous loss: a complicated type of grief when loved ones disappear. *Bereavement Care*, 33(2), 63–69. <https://doi.org/10.1080/02682621.2014.933573> [7 s.]
- Klonoff, P. (2010) *Psychotherapy after Brain Injury principles and techniques*, New York: Guilford Press. kap 7 p. 150-171 [21 s.]
- Kreutzer, J.S., Marwitz, J.H., Hsu, N., Williams, K., & Riddick, A. (2007). Marital stability after brain injury: An investigation and analysis. *NeuroRehabilitation*, 22(1), 53–59. [7 s.]

- Salas, C.E. & Prigatano, G. P. (2018). From meaning to symptom reduction: Contemporary approaches to psychotherapy after traumatic brain injury. *Rec. Child. Neuropsychol* 13(2): 22-29. DOI: 10.5839/rcnp.2018.13.02.04. [8 s.]
- Domensino, A. F., Verberne, D., Prince, L., Fish, J., Winegardner, J., Bateman, A., Wilson, B., Ponds, R., & van Heugten, C. (2021). Client experiences with holistic neuropsychological rehabilitation: "It is an ongoing process". *Neuropsychological rehabilitation*, 1–23. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/09602011.2021.1976222>. [23 s.]
- Jacobsson, L. & Lexell, J. (2013). Life satisfaction 6-15 years after a traumatic brain injury. *J Rehabil Med*; 45: 1010–1015 [5 s.]
- Momsen, AM.H., Fox, J.C., Nielsen, C.V, Thuesen, J., & Maribo, T. (2022). Rehabilitation Research in Denmark Between 2001 and 2020: A Scoping Review. *Front. Rehabil. Sci.* 3:849216. DOI: 10.3389/fresc.2022.849216 [12 s.]
- Glintborg, C., Thøgersen, C. M. S., & Hansen, T. G. B. (2023). *BackUp! For pårørende til personer med erhvervet hjerneskade*. Aalborg Universitetsforlag. [123 s.]
- Thøgersen, C. M. S., Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2023). *BackUp! For voksne med erhvervet hjerneskade*. Aalborg Universitetsforlag. [143 s.]

2. Workshop: Introduktion til menneske-dyr-psykologi

Workshop v/ Tia Hansen & Chalotte Glintborg

Idéen om, at dyr kan befordre menneskers trivsel, er gammel, men ikke specielt godt undersøgt. Den indledende workshop handler om feltets status i dag, og hvordan vi kommer videre.

Vores Center for Human Animal Psychology (CHAP) arbejder for at bringe områdets internationale viden i anvendelse i Danmark og selv producere ny viden med udgangspunkt i danske forhold, begge dele med henblik på at fremme og kvalificere dansk praksis på området. Her er psykologers bidrag vigtige. Studerende kan blive en del af dette arbejde, hvor jeres viden fra flere dele af studiet kommer i spil på nye måder. I introduceres til nogle interventioner, der kan udvikles på, og vi diskuterer, hvor jeres interesser ligger, og hvad vil være muligt for jer i praktikken.

Workshoppen består af 4 timer som start og følges op med 6 timer som afslutning af modulet.

Dag 1 (september): Introduktion til menneske-dyr-psykologi og hvordan dette kan følges i programmet, inkl. jeres muligheder for praktik. Eksempler på relevante cases, tilgange og forskning.

Dag 2 (december): Rekapitulering i lyset af de mellemliggende undervisningsmoduler. Optakt til forårets program.

Litteratur (116 + 17 sider):

- Compitus, K. (2021). *The human-animal bond in clinical social work practice*. Springer. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-87783-5> [91 s.]
- Hansen, T. G. B. (2018). Dyreassisteret rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis*. (pp. 153-173). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [21 s.]

- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 1: Overview and some false assumptions. *Veterinary Nursing Journal*, 29(9), 302-305. <https://doi.org/10.1111/vnj.12175> [4 s.]
- Hansen, T. G. B. & Nielsen, L. M. (2018). Sorg efter tab af selskabsdyr. *Psyke & Logos*, 39(1), 127-143. [17 s.]

3. Workshop: Anvendt mindfulness

Workshop v/ Mette Kold

Workshoppen uddyber om mindfulness og relaterer til andre psykologiske metoder. Anvendelsesområder i psykologisk praksis fortsættes gennemgået, nu med fokus på bedring af fysiske tilstande. Overlap, synergi og modsætninger i forhold til andre psykologiske metoder reflekteres. Fortsat praktiske øvelser.

Denne mindfulness-workshop er videregående ift. KUR-Fælles, og den muliggør indledning af en egen-praksis, som evt. kan fortsættes på 8. og 9. semester.

Litteratur: (49 + 10 sider)

- Garmon, B., Philbrick, J., Padrick, M., & Goodman, M. (2014). Mindfulness-Based Stress Reduction for chronic pain: A systematic review. *Journal of Pain Management*, 7(1), 23-36. [14 s.]
- Gotink, R. A., Meijboom, R., Vernooij, M. W., Smits, M., & Hunink, M. G. M. (2016). 8-week Mindfulness Based Stress Reduction induces brain changes similar to traditional long-term meditation practice – A systematic review. *Brain and Cognition*, 108, 32–41. <https://doi.org/10.1016/j.bandc.2016.07.001> [9 s.]
- Crowe, M., Jordan, J., Burrell, B., Jones, V., Gillon, D., & Harris, S. (2016). Mindfulness-based stress reduction for long-term physical conditions: A systematic review. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 50(1), 21–32. <https://doi.org/10.1177/0004867415607984> [12 s.]
- Terjestam, Y., Bengtsson, H., & Jansson, A. (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International*, 37(5), 456–469. <https://doi.org/10.1177/0143034316658321> [14 s.]
- Bédard, M., Felteau, M., Marshall, S., Cullen, N., Gibbons, C., Dubois, S., Moustgaard, A. (2014). Mindfulness-Based Cognitive Therapy reduces symptoms of depression in people with a Traumatic Brain Injury: Results from a Randomized Controlled Trial. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 29(4), E13–E22. <https://doi.org/10.1097/HTR.0b013e3182a615a0> [10 s.]

Foreslået supplerende læsning:

- Resten af Segal et al. (2013); en del er pensum på 8. semester.

4. Workshop: Kognitiv adfærdsterapi til voksne

Workshop v/ Cecilie Thøgersen

Workshoppen giver en fortsat indføring i teori, grundbegreber og behandlingsteknikker, der indgår i kognitiv adfærdsterapi.

Formen på workshoppen vil veksle mellem teori, øvelser og rollespil, hvor de studerende selv skal træne de præsenterede behandlingsteknikker og -modeller. De forskellige behandlingsteknikker vil også blive eksemplificeret ved problemstillinger og klientgrupper, man kan møde som klinisk psykolog.

Der veksles mellem oplæg og praktiske øvelser, suppleret med dialog og små oplæg fra de studerende. Øvelserne har til formål at demonstrere, hvorledes kognitiv adfærdsterapi kan struktureres og varetages i forhold til de omtalte patientpopulationer.

Litteratur (170 + 45 sider):

- Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. [uddrag: kap. 3-4, 5-7 og 9-11; pp. 50-79, 80-141, 156-203]. [139 s.]
- Ruff, R. M. & Serena, C.K. (2014). *Effective psychotherapy for individuals with brain injury*. New York: The Guilford Press, kap 5, s. 54-80, kap 6, s 81-98, kap10 s. 149-170, Kap 11, s. 171-180. [76 s.]

Foreslået supplerende læsning:

- Grønlund, C. (2018). Acceptance and Commitment Therapy. In C. Glinborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi – en introduktion i teori og praksis*. Aarhus Universitetsforlag. [23 s.]

5. Workshop: Aktuel gæst

Workshop v/ Gæst, Charlotte Glinborg & Tia Hansen

Vi inviterer en aktuel gæst indenfor rehabiliteringspsykologi til at afholde et webinar og følger op med et diskussionsseminar ledet af en eller begge programledere.

Pensum: Intet

6. Workshop: Sorg og kronisk sygdom

Workshop v/ Charlotte Glinborg

Beskrivelse: Sorg forbindes typisk med, at man har mistet nogen ved et dødsfald. Sorg er ikke på samme måde anerkendt når det handler om sorg som følge af at blive ramt af alvorlig sygdom, eller leve med en kronisk lidelse. Når man rammes af sygdom, medfører dette tab på rigtig mange områder for både personen, der rammes, men i høj grad også for de pårørende. Vi kan her tale om en miskendt sorg, der risikerer at blive tabubelagt. Inden for forståelsen af sorgreaktioner er en af de nyere modeller tosporsmodellen (The Dual Process Model of Coping with Bereavement), der er udviklet af det hollandske forskerpar Stroebe & Shut (1999), som har forsket i sorgreaktioner i over 20 år. Modellen beskriver sorg som en dynamisk og kompleks proces, der er i konstant udvikling.

Forelæsningsens pensum (156 + 21 sider):

- Boss, P. (1999). *Ambiguous loss: Learning to Live with Unresolved Grief*. Harvard University Press. Kap 3+4. [32 s.]

- Doka, K. (2008). Disenfranchised grief in historical and cultural perspective. In Stroebe, Hansson, Schut and Strobe, Handbook of bereavement research and practice- advances in theory and intervention. (1. ed., pp. 223-236). American Psychological Association. University Press. [13 s.]
- Guldin, M. (2016) *Tab og sorg*. Kbh: Hans Reitzels Forlag. Kap 1-3, s. 23-106. [80 s.]
- Stroebe, M., & Shut, H. (1999). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description. *Death Studies*, 23(3), 197-224. doi: 10.1080/074811899201046. [28 s.]
- Miller, T. A. K., Prout, M. F., Rourke, M., Lefkowitz, C., & Boyer, B. (2014). A therapist's guide to treating grief after the loss of a pet: A three-tier model. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 2(1), 38-58. <https://www.apa-hai.org/haib/download-info/treating-grief-after-loss-of-a-pet/>. [21 s.]

Foreslået supplerende læsning:

- Guldin, M. (2016) *Tab og sorg*. Kbh: Hans Reitzels Forlag. kap 18, s. 265-280 [16 s.]

7. Workshop: Dyreassisteret psykoterapi

Workshop v/ Tia Hansen

Beskrivelse: Workshopen introducerer konkrete måder at anskue psykoterapi med hund og hest, og de studerende inddrages i at aplikere på målgrupper efter valg.

Forelæsningsens pensum (9 + 71 sider):

- Wharton, T., Whitworth, J., Macauley, E., & Malone, M. (2019). Pilot testing a manualized equine-facilitated cognitive processing therapy (EF-CPT) intervention for PTSD in veterans. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 42(3), 268-276. <https://doi.org/10.1037/prj0000359>. [9 s.]
- Burgon, H., Gammage, D., & Hebden, J. (2018). Hoofbeats and heartbeats: equine-assisted therapy and learning with young people with psychosocial issues – theory and practice. *Journal of Social Work Practice*, 32(1), 3-16. <https://doi.org/10.1080/02650533.2017.1300878>. [14 s.]
- Chandler, C. K. (2012). *Animal assisted therapy in counseling (2nd ed.)*. New York: Routledge/Taylor & Francis. (Uddrag: Kapitel 7 = 34 sider, samt fra kapitel 8 siderne 182-204). [I alt 57 s.] [bogen fås i en nyere udgave, men denne er gratis tilgængelig via AUB, og det valgte uddrag er stadig aktuelt].

8. Workshop: Aktuel gæst

Workshop v/ Gæst, Tia Hansen & Chalotte Glintborg

Vi inviterer en aktuel gæst indenfor menneske-dyr-psykologi til at afholde et webinar og følger op med et diskussionsseminar ledet af en eller begge programledere.

Pensum: Intet

9. Workshop: Afrunding og optakt til næste semester

Beskrivelse og pensum: Se under de to intro-workshops.

Linjespecifik pensumliste for KHARE med blok ABI

Følgende udgør 968 sider. Dertil kommer 486 sider KUR-fælles, som er anført tidligere i semesterplanen.

Andrews, E. E. & Dunn, R.A. (2019). Families and Disabilities. In L. A. Brenner, S. A. Reid-Arendt, T.R. Elliott, R.G. Frank. & B. Caplan, kap 12, p. 189-202. *Handbook of Rehabilitation Psychology*. [13 s.]

Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK: Akademisk Forlag. (Uddrag: kap. 3-4, 5-7 og 9-11; pp. 50-79, 80-141, 156-203). [I alt 139 s.]

Bédard, M., Felteau, M., Marshall, S., Cullen, N., Gibbons, C., Dubois, S., Moustgaard, A. (2014). Mindfulness-Based Cognitive Therapy reduces symptoms of depression in people with a Traumatic Brain Injury: Results from a Randomized Controlled Trial. *Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 29(4), E13-22. <https://doi.org/10.1097/HTR.0b013e3182a615a0> [10 s.]

Boss, P. (1999). *Ambiguous loss: Learning to Live with Unresolved Grief*. Harvard University Press. Kap 3+4 [32 s.]

Boss, P., & Yeats, J. R. (2014). Ambiguous loss: a complicated type of grief when loved ones disappear. *Bereavement Care*, 33(2), 63–69. <https://doi.org/10.1080/02682621.2014.933573>. [7 s.]

Compitus, K. (2021). *The human-animal bond in clinical social work practice*. Springer. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-87783-5>. [91 s.]

Crowe, M., Jordan, J., Burrell, B., Jones, V., Gillon, D., & Harris, S. (2016). Mindfulness-based stress reduction for long-term physical conditions: A systematic review. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 50(1), 21–32. <https://doi.org/10.1177/0004867415607984>. [12 s.]

Doka, K. (2008). Disenfranchised grief in historical and cultural perspective. In Stroebe, Hansson, Schut and Strobe, *Handbook of bereavement research and practice- advances in theory and intervention*. (1. ed., pp. 223-236). American Psychological Association. University Press. [13 s.]

Domensino, A. F., Verberne, D., Prince, L., Fish, J., Winegardner, J., Bateman, A., Wilson, B., Ponds, R., & van Heugten, C. (2021). Client experiences with holistic neuropsychological rehabilitation: "It is an ongoing process". *Neuropsychological rehabilitation*, 1–23. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/09602011.2021.1976222>. [23 s.]

Garmon, B., Philbrick, J., Padrick, M., & Goodman, M. (2014). Mindfulness-Based Stress Reduction for chronic pain: A systematic review. *Journal of Pain Management*, 7(1), 23-36. [14 s.]

- Glintborg, C., Thøgersen, C. M. S., & Hansen, T. G. B. (2023). *BackUp! For pårørende til personer med erhvervet hjerneskade*. Aalborg Universitetsforlag. [123 s.]
- Gotink, R. A., Meijboom, R., Vernooij, M. W., Smits, M., & Hunink, M. G. M. (2016). 8-week Mindfulness Based Stress Reduction induces brain changes similar to traditional long-term meditation practice – A systematic review. *Brain and Cognition*, 108, 32–41. <https://doi.org/10.1016/j.bandc.2016.07.001> [10 s.]
- Guldin, M. (2016) *Tab og sorg*. Kbh: Hans Reitzels Forlag. Kap 1-3, s. 23-106 [80 s.]
- Hansen, T. G. B. (2018). Dyreassisteret rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis*. (pp. 153-173). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [21 s.]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 1: Overview and some false assumptions. *Veterinary Nursing Journal*, 29(9), 302-305. <https://doi.org/10.1111/vnj.12175> [4 s.]
- Hydén, L.C. (1997). Illness narratives. *Sociology of Health and Illness*, 19, 48-69. [21 s.]
- Jacobsson, L. & Lexell, J. (2013). Life satisfaction 6-15 years after a traumatic brain injury. *J Rehabil Med*; 45: 1010–1015. [5 s.]
- Jørgensen, C. R. (2012). Perspektiver på socialt udsatte. *Psykolog Nyt*, 66(7), 12-17. <http://infolink2003.elbo.dk/PsyNyt/Dokumenter/doc/17470.pdf> [5 s.]
- Klonoff, P. (2010) *Psychotherapy after Brain Injury principles and techniques*, New York: Guilford Press. kap 7 p. 150-171. [21 s.]
- Kreutzer, J.S., Marwitz, J.H., Hsu, N., Williams, K., & Riddick, A. (2007). Marital stability after brain injury: An investigation and analysis. *NeuroRehabilitation*, 22(1), 53–59. [7 s.]
- Momsen, AM.H., Fox, J.C., Nielsen, C.V, Thuesen, J., & Maribo, T. (2022). Rehabilitation Research in Denmark Between 2001 and 2020: A Scoping Review. *Front. Rehabil. Sci.* 3:849216. DOI: 10.3389/fresc.2022.849216. [12 s.]
- Ruff, R. M. & Serena, C.K. (2014). Effective psychotherapy for individuals with brain injury. New York: The Guilford Press, kap 5, s. 54-80, kap 6, s 81-98, kap10 s. 149-170, Kap 11, s. 171-180. [76 s.]
- Salas, C.E. & Prigatano, G. P. (2018). From meaning to symptom reduction: Contemporary approaches to psychotherapy after traumatic brain injury. *Rec. Child. Neuropsychol* 13(2): 22-29. DOI: 10.5839/rcnp.2018.13.02.04. [8 s.]
- Stroebe, M., & Shut, H. (1999). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description. *Death Studies*, 23(3), 197-224. doi: 10.1080/074811899201046. [28 s.]
- Terjestam, Y., Bengtsson, H., & Jansson, A. (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International*, 37(5), 456–469. <https://doi.org/10.1177/0143034316658321> [14 s.]
- Thøgersen, C. M. S., Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2023). *BackUp! For voksne med erhvervet hjerneskade*. Aalborg Universitetsforlag. [143 s.]

Wharton, T., Whitworth, J., Macauley, E., & Malone, M. (2019). Pilot testing a manualized equine-facilitated cognitive processing therapy (EF-CPT) intervention for PTSD in veterans. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 42(3), 268-276. <https://doi.org/10.1037/prj0000359>. [9 s.]

Linjespecifik pensumliste for KHARE med blok CHAP

Følgende udgør 968 sider. Dertil kommer 486 sider KUR-fælles, som er anført tidligere i semesterplanen.

Andrews, E. E. & Dunn, R.A. (2019). Families and Disabilities. In L. A. Brenner, S. A. Reid-Arendt, T.R. Elliott, R.G. Frank. & B. Caplan, kap 12, p. 189-202.

Handbook of Rehabilitation Psychology. [13 s.]

Beck, J. S. (2013). *Kognitiv adfærdsterapi – Grundlag og perspektiver*. DK:

Akademisk Forlag. (uddrag: kap. 3-4, 5-7 og 9-11; pp. 50-79, 80-141, 156-203) [I alt 139 s.]

Boss, P. (1999). *Ambiguous loss: Learning to Live with Unresolved Grief*. Harvard University Press. Kap 3+4. [32 s.]

Boss, P., & Yeats, J. R. (2014). Ambiguous loss: a complicated type of grief when loved ones disappear. *Bereavement Care*, 33(2), 63–69.

<https://doi.org/10.1080/02682621.2014.933573> [7 s.]

Burgon, H., Gammage, D., & Hebden, J. (2018). Hoofbeats and heartbeats: equine-assisted therapy and learning with young people with psychosocial issues – theory and practice. *Journal of Social Work Practice*, 32(1), 3-16.

<https://doi.org/10.1080/02650533.2017.1300878> [14 s.]

Chandler, C. K. (2012). *Animal assisted therapy in counseling (2nd ed.)*. New York: Routledge/Taylor & Francis. (Uddrag: Kapitel 7 = 34 sider, samt fra kapitel 8 siderne 182-204). [I alt 57 s.] [bogen fås i en nyere udgave, men denne er gratis tilgængelig via AUB, og det valgte uddrag er stadig aktuelt].

Compitus, K. (2021). *The human-animal bond in clinical social work practice*.

Springer. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-87783-5> [91 s.]

Crowe, M., Jordan, J., Burrell, B., Jones, V., Gillon, D., & Harris, S. (2016).

Mindfulness-based stress reduction for long-term physical conditions: A systematic review. *Australian & New Zealand Journal of Psychiatry*, 50(1), 21–32. <https://doi.org/10.1177/0004867415607984> [12 s]

Doka, K. (2008). Disenfranchised grief in historical and cultural perspective. In

Stroebe, Hansson, Schut and Strobe, *Handbook of bereavement research and practice- advances in theory and intervention*. (1. ed., pp. 223-236). American Psychological Association. University Press. [13 s.]

Garmon, B., Philbrick, J., Padrick, M., & Goodman, M. (2014). Mindfulness-Based Stress Reduction for chronic pain: A systematic review. *Journal of Pain Management*, 7(1), 23-36. [14 s]

Glintborg, C., Thøgersen, C. M. S., & Hansen, T. G. B. (2023). *BackUp! For pårørende til personer med erhvervet hjerneskade*. Aalborg Universitetsforlag. [123 s.]

- Gotink, R. A., Meijboom, R., Vernooij, M. W., Smits, M., & Hunink, M. G. M. (2016). 8-week Mindfulness Based Stress Reduction induces brain changes similar to traditional long-term meditation practice – A systematic review. *Brain and Cognition*, 108, 32–41. <https://doi.org/10.1016/j.bandc.2016.07.001> [10 s]
- Guldin, M. (2016) *Tab og sorg*. Kbh: Hans Reitzels Forlag. Kap 1-3, s. 23-106. [80 s.]
- Hansen, T. G. B. (2018). Dyreassisteret rehabilitering. In C. Glintborg (Ed.), *Rehabiliteringspsykologi. En introduktion i teori og praksis*. (pp. 153-173). Danmark: Aarhus Universitetsforlag. [21 s.]
- Hansen, T. G. B. & Nielsen, L. M. (2018). Sorg efter tab af selskabsdyr. *Psyke & Logos*, 39(1), 127-143. [17 s.]
- Hewson, C. (2014). Grief for pets – Part 1: Overview and some false assumptions. *Veterinary Nursing Journal*, 29(9), 302-305. <https://doi.org/10.1111/vnj.12175> [4 s.]
- Hydén, L.C. (1997). Illness narratives. *Sociology of Health and Illness*, 19, 48-69. [21 s.]
- Jørgensen, C. R. (2012). Perspektiver på socialt udsatte. *Psykolog Nyt*, 66(7), 12-17. <http://infolink2003.elbo.dk/PsyNyt/Dokumenter/doc/17470.pdf> [5 s.]
- Klonoff, P. (2010) *Psychotherapy after Brain Injury principles and techniques*, New York: Guilford Press. kap 7 p. 150-171. [21 s.]
- Kreutzer, J.S., Marwitz, J.H., Hsu, N., Williams, K., & Riddick, A. (2007). Marital stability after brain injury: An investigation and analysis. *NeuroRehabilitation*, 22(1), 53–59. [7 s.]
- Miller, T. A. K., Prout, M. F., Rourke, M., Lefkowitz, C., & Boyer, B. (2014). A therapist's guide to treating grief after the loss of a pet: A three-tier model. *Human-Animal Interaction Bulletin*, 2(1), 38-58. <https://www.apa-hai.org/haib/download-info/treating-grief-after-loss-of-a-pet/> [21 s.]
- Ruff, R. M. & Serena, C.K. (2014). Effective psychotherapy for individuals with brain injury. New York: The Guilford Press, kap10 s. 149-170, Kap 11, s. 171-180 [32 s.]
- Salas, C.E. & Prigatano, G. P. (2018). From meaning to symptom reduction: Contemporary approaches to psychotherapy after traumatic brain injury. *Rec. Child. Neuropsychol* 13(2): 22-29. DOI: 10.5839/rcnp.2018.13.02.04. [8 s.]
- Stroebe, M., & Shut, H. (1999). The dual process model of coping with bereavement: rationale and description. *Death Studies*, 23(3), 197-224. doi: 10.1080/074811899201046 [28 s.]
- Thøgersen, C. M. S., Glintborg, C., & Hansen, T. G. B. (2023). BackUp! For voksne med erhvervet hjerneskade. Aalborg Universitetsforlag. [143 s.]
- Terjestam, Y., Bengtsson, H., & Jansson, A. (2016). Cultivating awareness at school. Effects on effortful control, peer relations and well-being at school in grades 5, 7, and 8. *School Psychology International*, 37(5), 456–469. <https://doi.org/10.1177/0143034316658321> [14 s.]
- Wharton, T., Whitworth, J., Macauley, E., & Malone, M. (2019). Pilot testing a manualized equine-facilitated cognitive processing therapy (EF-CPT)

intervention for PTSD in veterans. *Psychiatric Rehabilitation Journal*, 42(3), 268-276. <https://doi.org/10.1037/prj0000359> [9 s.]

Cultural Psychology and Educational Practice (CPEP) programmer

Modultitel dansk: Videregående Anvendt Psykologi I version Cultural Psychology and Educational Practice

Modultitel engelsk: Advanced Applied Psychology 1 Version Cultural Psychology and Educational Practice

ECTS: 15 ECTS

Placering

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlige

CP track:

Brady Wagoner, BW (wagoner@ikp.aau.dk)

Carolin Demuth, CD (cdemuth@ikp.aau.dk)

EP track:

Paula Cavada-Hrepich, PC (pcavadah@ikp.aau.dk)

Sarah Kirkegaard Jensen, SKJ (sakije@ikp.aau.dk)

Undervisere

Bo Allesøe Christensen, BAC (boallesoe@ikp.aau.dk)

Carolin Demuth, CD (cdemuth@ikp.aau.dk)

Casper Feilberg, CF (feilberg@ikp.aau.dk)

Charlotte Ringsmose, CR (cvr@ikp.aau.dk)

Dominik Mihalits, DM (dominik.mihalits@sfu.ac.at)

Jaan Valsiner, JV (jvalsiner@ikp.aau.dk)

Kyoko Murakami, KM (K.Murakami@westminster.ac.uk)

Noomi Matthiesen, NM (noomi@ikp.aau.dk)

Paula Cavada-Hrepich, PC (pcavadah@ikp.aau.dk)

Thomas Szulevicz, TS (thoszu@ikp.aau.dk)

Wilma Walther-Hansen (WWH, wgwh@ikp.aau.dk)

Sarah Kirkegaard Jensen, SKJ (sakije@ikp.aau.dk)

Sarah Awad (awads@ikp.aau.dk)

Seminarholdere

Hold CP

Brady Wagoner, BW (wagoner@ikp.aau.dk)

Carolin Demuth, CD (cdemuth@ikp.aau.dk)

Hold EP

Thomas Szulevicz, TS (thoszu@ikp.aau.dk)

Paula Cavada-Hrepich, PC (pcavadah@ikp.aau.dk)

Noomi Matthiesen, NM (noomi@ikp.aau.dk)

Sarah Kirkegaard Jensen, SKJ (sakije@ikp.aau.dk)

Type og sprog

Studiefagsmodul

Dansk og Engelsk

Mål

Viden om:

- og forståelse af disciplinens centrale og aktuelle teorier om anvendt psykologi baseret på højeste internationale forskning indenfor området
- og forståelse af de centrale og aktuelle udrednings- og undersøgelsesmetoder indenfor disciplinen
- og forståelse af sammenhængen med disciplinens psykologiske problemstillinger og de relevante almene teorier
- og forståelse af egne faglige kvalifikationer ift. problemfelter i området

Færdigheder:

- at kunne vurdere og vælge mellem de centrale og aktuelle teorier om praksis
- at kunne anvende relevante metoder og redskaber til undersøgelse
- at kunne formidle den forskningsbaserede viden om disciplinen på en reflekteret og diskuterende vis

Kompetencer:

- selvstændigt at kunne identificere problemstillinger som er relevante for området
- at forbinde disciplinens anvendte psykologiske problemstillinger med almenpsykologiske teorier
- at skabe et overblik over egne faglige kvalifikationer i forhold til problemfelter inden for disciplinen med henblik på videre faglig kvalificering

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

CPEP er et hovedprogram, som består af de to underprogrammer Cultural Psychology og Educational Practice. Programmet forener kulturpsykologiske og pædagogisk-psykologiske perspektiver på psykologi og psykologisk praksis. Overordnet tager de to underprogrammer udgangspunkt i en fælles teoretisk referenceramme, som betoner kulturelle, normative, relationelle, sproglige, semiotiske, strukturelle og diskursive dimensioners betydning for forståelsen af psykologiske fænomener og psykologisk praksis.

På programmet arbejdes generelt med centrale aktuelle teorier af relevans for forståelsen af psykologiske fænomener. Der arbejdes ligeledes med centrale aktuelle teories relevans i forhold til psykologfaglig anvendelse. Generelt fokuseres der på programmet på forholdet mellem teori, psykologisk praksis og profession, og på hvordan disse kan informere og supplere hinanden.

7. semester på professionsprogrammerne VAP I består af

- 12 fælles forelæsninger som indeholder 25% af pensum
- 6 seminarer og 5 workshops for CP-studerende
- 4 seminarer og 6 workshops for EP studerende.

The cultural psychology approach:

The module offers an introduction to some of the basic themes, theories, and concepts used by cultural psychologists. It aims at providing students with a thorough theoretical understanding of how culture (understood as the uniquely human capacity of meaning making) has an impact on any area of psychological phenomena, as well as their application to different social arenas. The course aims to offer the requisite theoretical and methodological tools for students to bring into their research projects and internships in later semesters.

The module comprises courses and exercises within the following areas:

- Intensive ways of observing everyday life situations
- Methodological training in the use of modern research methods in social science
- Ways of entering the field of research and social practices as a cultural psychologist
- Skills for analyzing various social settings and people's meaning making within them

Moreover, the students are invited to participate in the activities (e.g. international guest lectures) of the Centre for Cultural Psychology: <https://www.ccp.aau.dk/>

Tilgangen på EP:

Undervisningen på VAP I vil teoretisk introducere til den overordnede analytiske rammeforståelse på EP og i forhold til pædagogisk-psykologisk praksis.

Herudover vil undervisningen bredt introducere til PPR som arbejdsfelt med fokus på historiske, teoretiske og metodiske problemstillinger.

Endeligt vil undervisningen i seminarer belyse forskellige tematikker af relevans for arbejdet i PPR.

I en del af de planlagte workshops inviteres PPR-psykologer og specialister ind i undervisningen, og på den måde kobles specifikt til PPR og forsknings-praksis.

Workshopperne efterfølges af en seminardiskussion, hvor praksis analyseres i lyset af de teorier, begreber og resultater, der skal læses til sessionen.

Omfang og forventet arbejdsindsats

Forventninger om den konkrete udmøntning af modulets ECTS-belastning, hvilket omfatter antallet af konfrontationstimer, øvelsesarbejde, tid til forberedelse, med videre.

15 ECTS svarer til 412 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

CP

Aktivitet	Timer
12 forelæsninger à 2 timer (fælles CP & EP)	24
Evalueringer	2
6 seminargange à 4 timer	24
Workshops 1 x 6 timer 4 x 2 timer	14

Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	347
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

EP

Aktivitet	Timer
12 forelæsninger à 2 timer (fælles CP & EP)	24
4 workshops à hhv. 6 timer 1 workshop à hhv. 5 timer 1 workshop à hhv. 4 timer	33
4 seminarer à 4 timer 1 seminar á 2 timer	18
Evalueringer (midtvejs-slut)	2
Læsning og forberedelse inklusive udarbejdelse af synopsis	334
Eksamen	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 12

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 24 CP
16 EP

Antal workshoptimer: 14 CP
33 EP

Antal seminarhold: 1

Deltagere

Studerende på kandidatuddannelsen der er optaget på professionsprogrammet Cultural Psychology and Educational Practice (CPEP).

CPEP * Fælles forelæsninger for alle CP og EP

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

FÆLLES FORELÆSNINGER

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder	Litteratur
1. Forelæsning Sept. 9	2 x 45 min.	The diversity of knowledge, social representations and science communication	Brady Wagoner	Bucchi (2008) Farr (1993) Minor (1956) Wagoner (2017)

2. Forelæsning (placeres i 1st uge før EP 1. seminar)	2 x 45 min.	Introduktion til PPR: Hvad er PPR overhovedet for noget?	<i>Thomas Szulevicz</i>	Ashton, R., & Roberts, E. (2006) Alexander (2018) Hamre, B. et al (2018) Farrel, P. (2009) Farrell, P. (2010) Nolan, A., & Moreland, N. (2014) Szulevicz, T. (2019)
3. Forelæsning Sept. 9	2 x 45 min.	Narrative Cultural Psychology	<i>Carolin Demuth</i>	Brockmeier (2012) Bruner (1991) Ochs, E., & Capps, L. (2001) Miller, Fung & Mintz (1996)
4. Forelæsning Sept. 10	2 x 45 min.	Experiencing change - Ruptures, transitions, and loss	<i>Sarah Awad</i>	Zittoun et al. (2013) Awad, S. H. (2021) Boss, P. (2007)
5. Forelæsning October 01	2 x 45 min.	Culture and aesthetics of living	<i>Jaan Valsiner</i>	Valsiner (2018a)
6. Forelæsning October 02	2 x 45 min.	Constructive semiosis is the core of the human Psyche	<i>Jaan Valsiner</i>	Valsiner (2018b)
7. Forelæsning (før EP 3. seminar)	2 x 45 min.	Children's perspectives in everyday life	<i>Paula Cavada-Hrepich</i>	Hviid, P., & Villadsen, J. W. (2018). Woodhead, M., & Faulkner, D. (2008). Sommer, D., Samuelsson, I., & Hundeide, K. (2010)
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Dynamics of mutual trust in society: The case of parental collaboration in early childhood education	<i>Paula Cavada-Hrepich & Noomi Matthiesen</i>	Marková, I., Linell, P., & Gillespie, A. (2008). Matthiesen, N., Tanggaard, L. & Cavada-Hrepich, P (2022) Zittoun, T. (2014).

9. Forelæsning	2 x 45 min.	Det fortolkende blik – professionel undersøgelse af børn og skolebørn med fokus på metodologiske overvejelser, kvalitative tilgange og kombinationen med medicinske forståelser og kvantitative mål	<i>Casper Feilberg</i>	Maul & Feilberg (2019) Feilberg, C. (2019).
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Positioning Theory	<i>Bo Allesøe Christensen</i>	Harré & Van Langenhove, L. (1998) Harré, & Moghaddam (2003)
11. Forelæsning (placeres i uge 37)	2 x 45 min.	Kulturpsykologisk forståelse af pædagogisk psykologi	<i>Paula Cavada-Hrepich</i>	Hedegaard, M., & Edwards, A. (2023) Holland D. & Lave J. (2019) Hundeide, K. (2005)
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Dialogical approaches in Discursive Cultural Psychology	<i>Carolin Demuth</i>	Demuth (2013) Shotter (2008) Wertsch (1991)

Eksamen

Synopsiseksamen. Se vigtige datoer i Moodle og formalia vedr. prøver.

En intern mundtlig prøve i Videregående anvendt psykologi I (VAP I) på baggrund af synopsis. Prøven er individuel. Den studerende afprøves i det valgte kursus. Prøven er en synopsis prøve. En synopsis er en kort, fokuseret akademisk tekst, der opridser en problemstilling og en analyse af den som forberedelse til en efterfølgende faglig drøftelse. Ved den mundtlige eksamen holder den/de studerende et oplæg i maksimalt 5 minutter. Den efterfølgende diskussion tager udgangspunkt i det skriftlige arbejde. Eksaminator inddrager også pensummateriale, som ikke har været berørt i synopsis. Synopsis udarbejdes i relation til pensum. Pensumramme: 1500 sider obligatorisk litteratur inden for den valgte disciplin. Synopsis med sidetal: 1-3 sider og normeret prøvetid på 30 minutter. Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen. Der gives karakter på baggrund af den samlede præstation. Der må ikke anvendes generativ AI (fx ChatGPT) i forbindelse med eksamen.

1. Forelæsning: The diversity of knowledge, social representations and science communication

2 timer v/ Brady Wagoner

This lecture outlines the theory of social representations and in so doing analyses

the broader issue of exploring different knowledge systems and interaction between them, in particular that of common sense versus scientific thinking. Furthermore, it highlights concrete strategies of and perspectives on communicating scientific ideas to the public, as a case of transmission and transmission of ideas between knowledge systems.

Forelæsningens pensum CP:

- Bucchi, M. (2008). Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science. In M. Bucchi & B. Trench (eds.), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (pp. 57-76). Routledge. [19 s.]
- Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. [15 s]
- Minor, H. (1956). The body ritual among the Nacirema. *American Anthropologist*, 58(3), 503-507. [5 s]
- Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press. Chapters 3 (access online at AUB). [30 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. [15 s.]

Supplerende EP:

- Bucchi, M. (2008). Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science. In M. Bucchi & B. Trench (eds.), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (pp. 57-76). Routledge. [19 s.]
- Minor, H. (1956). The body ritual among the Nacirema. *American Anthropologist*, 58(3), 503-507. [5 s.]
- Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press. Chapters 3 (access online at AUB). [30 s.]

2. Forelæsning: Introduktion til PPR: Hvad er PPR overhovedet for noget? 2 timer v/ Thomas Szulevicz

I denne forelæsning introduceres bredt og historisk til PPR. Der trækkes tråde til aktuelle arbejdsformer, problemstillinger, muligheder og udfordringer.

Forelæsningens pensum CP:

- Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147–162. <https://doi.org/10.1037/edu0000200> [16 s.]
- Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123. <https://doi.org/10.1080/02667360600668204> [12 s.]

Supplerende CP:

- Farrell, P. (2010). School psychology: Learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581–598. <https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [17 s.]
- Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77. <https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [14 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147–162. <https://doi.org/10.1037/edu0000200> [16 s.]
- Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123. <https://doi.org/10.1080/02667360600668204> [12 s.]
- Farrell, P. (2010). School psychology: Learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581–598. <https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [17 s.]
- Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77. <https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [14 s.]

3. Narrative Cultural Psychology

2 timer v/ Carolin Demuth

This lecture addresses how narrative psychology contributes to the field of Cultural Psychology. We will particularly look at the discursive construction and storied nature of the mind to understand the dialogical interplay of the person and society.

Forelæsningens pensum CP:

- Brockmeier, J. (2012). Narrative Scenarios: Toward a Culturally Thick Notion of Narrative. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford: Oxford University Press. [18 s.]
- Bruner, J: (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. [22 s.]
- Ochs, E., & Capps, L. (2001). *Living narrative: Creating lives in everyday storytelling*. Cambridge, MA: Harvard University Press. (chapters 1 and 2) [112 sider]
- Miller, Fung & Mintz (1996). Self-Construction Through Narrative Practices: A Chinese and American. Comparison of Early Socialization. *Ethos*, Vol. 24, No. 2. pp. 237-280. [44 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Bruner, J: (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. [22 s.]

Supplerende EP:

- Ochs, E., & Capps, L. (2001). *Living narrative: Creating lives in everyday storytelling*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Miller, Fung & Mintz (1996). Self-Construction Through Narrative Practices: A Chinese and American. Comparison of Early Socialization. *Ethos*, Vol. 24, No. 2. pp. 237-280. [44 s.]

4. Forelæsning: Experiencing change - Ruptures, transitions, and loss

2 timer v/ Sarah Awad

In this lecture we discuss from a sociocultural and life course psychology approach how individuals experience life changing experiences. The focus will be on the interrelations between individual and social changes, exploring how do we make meaning of personal and social ruptures and transition in a constantly changing environment.

Forelæsningens pensum CP:

- Zittoun, T., Valsiner, J., Vedeler, D., Salgado, J., Gonçalves, M. M., & Ferring, D. (2013). We are migrants! In *Human Development in the Life Course: Melodies of Living* (pp. 261–284). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [23 s.]
- Awad, S. H. (2021). Experiencing change: Rhythms of everyday life between continuities and change. *Qualitative Studies*. 6(2). <https://doi.org/10.7146/qs.v6i2.127314> [33 s.]
- Boss, P. (2007). Ambiguous loss theory: Challenges for scholars and practitioners. *Family relations*, 56(2), 105-110. [7 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Zittoun, T., Valsiner, J., Vedeler, D., Salgado, J., Gonçalves, M. M., & Ferring, D. (2013). We are migrants! In *Human Development in the Life Course: Melodies of Living* (pp. 261–284). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [23 s.]

Supplerende EP:

- Awad, S. H. (2021). Experiencing change: Rhythms of everyday life between continuities and change. *Qualitative Studies*. 6(2). [33 s.]
- Boss, P. (2007). Ambiguous loss theory: Challenges for scholars and practitioners. *Family relations*, 56(2), 105-110. [7 s.]

5. Forelæsning: Culture and aesthetics of living

2 timer v/ Jaan Valsiner

Forelæsningens pensum CP:

- Valsiner, J. (2018). Human psyche between the mundane and the aesthetic: the sublime as the arena for semiosis. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 43-55). Cham, CH: Springer. [12 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Valsiner, J. (2018). Human psyche between the mundane and the aesthetic: the sublime as the arena for semiosis. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 43-55). Cham, CH: Springer. [12 s.]

6. Forelæsning: Constructive semiosis is the core of the human Psyche 2 timer v/ Jaan Valsiner

Forelæsningens pensum CP:

- Valsiner, J. (2018). Constructive semiosis is the core of the human psyche. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 11-17). Cham, CH: Springer. [6 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Valsiner, J. (2018). Constructive semiosis is the core of the human psyche. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 11-17). Cham, CH: Springer. [6 s.]

7. Forelæsning: Children's perspectives in everyday life 2 timer v/ Paula Cavada-Hrepich

This lecture is focused on the understanding of children's perspective when studying their developmental and learning processes. From a sociocultural perspective this requires to explore also other theoretical concepts such as agency, motives, and institutional practices.

Forelæsningens pensum CP:

- Sommer, D., Samuelsson, I. P., & Hundeide, K. (2010). Introduction: Child perspectives and children's perspectives—The Scandinavian context. In *Child Perspectives and Children's Perspectives in Theory and Practice* (pp. 1-23). Springer, Dordrecht. [22 s.]
- Woodhead, M., & Faulkner, D. (2008). Subjects, objects or participants? Dilemmas of psychological research with children. In P. Christensen & A. James (Eds.), *Research with children: Perspectives and practices* (pp. 10–39). Routledge/Taylor & Francis Group. [20 s.]

Supplerende CP:

- Hviid, P., & Villadsen, J. W. (2018). The development of a person: Children's experience of being and becoming within the cultural life course. In A. Rosa & J. Valsiner (Eds.), *The Cambridge handbook of sociocultural psychology* (2nd ed., pp. 556–574). Cambridge University Press. [18 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Hviid, P., & Villadsen, J. W. (2018). The development of a person: Children's experience of being and becoming within the cultural life course. In A. Rosa & J. Valsiner (Eds.), *The Cambridge handbook of sociocultural psychology* (2nd ed., pp. 556–574). Cambridge University Press. [18 s.]
- Sommer, D., Samuelsson, I. P., & Hundeide, K. (2010). Introduction: Child perspectives and children's perspectives—The Scandinavian context. In *Child*

Perspectives and Children's Perspectives in Theory and Practice (pp. 1-23). Springer, Dordrecht. [22 s.]

- Woodhead, M., & Faulkner, D. (2008). Subjects, objects or participants? Dilemmas of psychological research with children. In P. Christensen & A. James (Eds.), *Research with children: Perspectives and practices* (pp. 10–39). Routledge/Taylor & Francis Group. [20 s.]

8. Forelæsning: Dynamics of mutual trust in society: The case of parental collaboration in early childhood education

2 timer v/ Paula Cavada-Hrepich & Noomi Matthiessen

The ever-expanding information flow in modern society increases people's risk awareness. As a result, the notion of trust becomes a fundamental mean in our everyday lives. This lecture aims to unravel the complex nature of trust by inquiring how do we create the meaning of trust in everyday life. For this purpose, there will be first discussed the relevance, forms and developments of the concept of trust. In the second part, a conceptual framework of the dynamics of trust between parents and professionals in early childhood education and care will be presented.

Forelæsningens pensum CP:

- Zittoun, T. (2014). Trusting for learning. In P. Linell & I. Marková (Eds.), *Dialogical approaches to trust in communication* (pp. 125– 151). Charlotte, NC: Information Age. [26 s.]
- Marková, I., Linell, P., & Gillespie, A. (2008). Trust and distrust in society. In I. Marková & A. Gillespie (Eds.), *Trust and distrust: Sociocultural perspectives* (pp. 3-27). Greenwich, CT, USA: Information Age Publishing. [24 s.]

Supplerende CP:

- Matthiessen, N. C. L., Cavada-Hrepich, P., & Tanggaard, L. (2022). The Trust Imperative: Conceptualizing the Dynamics of Trust and Distrust in Parent-Professional Collaboration. *Educational Theory*, 72(5), 663-683. <https://doi.org/10.1111/edth.12549> [20 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Matthiessen, N. C. L., Cavada-Hrepich, P., & Tanggaard, L. (2022). The Trust Imperative: Conceptualizing the Dynamics of Trust and Distrust in Parent-Professional Collaboration. *Educational Theory*, 72(5), 663-683. <https://doi.org/10.1111/edth.12549> [20 s.]
- Zittoun, T. (2014). Trusting for learning. In P. Linell & I. Marková (Eds.), *Dialogical approaches to trust in communication* (pp. 125– 151). Charlotte, NC: Information Age. [26 s.]

Supplerende EP:

- Marková, I., Linell, P., & Gillespie, A. (2008). Trust and distrust in society. In I. Marková & A. Gillespie (Eds.), *Trust and distrust: Sociocultural perspectives* (pp. 3-27). Greenwich, CT, USA: Information Age Publishing. [24 s.]

9. Forelæsning: Det fortolkende blik – professionel undersøgelse af børn og skolebørn med fokus på metodologiske overvejelser, kvalitative tilgange og kombinationen med medicinske forståelser og kvantitative mål

2 timer v/ Casper Feilberg

Ved at trække på eksempler på udredning af børn og unge, diskuteres den pædagogiske psykologs særlige bidrag til processen i form af bl.a. observationer og beskrivelse af anamnese, helhedsfortolkning samt kritisk-forstående perspektiver på diagnoser. I forlængelse af eksistentiel fænomenologi kan denne tilgang på et metodologisk plan forstås som en forstående undersøgelsestilgang, som kan inddrage andres resultater fra både kvalitative tilgange samt tekniske undersøgelsestilgange såsom standardiserede tests. Den forstående undersøgelsestilgang udmærker sig imidlertid ved at være bærende fra start og til slut, og denne erkendelsesproces kulminerer med en helhedsfortolkning af sagens samlede omstændigheder. Sans for barnets oplevelsesverden, teoretisk og metodisk refleksion, samt selvrefleksion, fremhæves som centrale træk ved den pædagogiske psykologs habitus.

Forelæsningens pensum CP:

- Maul J. & Feilberg, C. (2019). *Det fortolkende blik – psykomotoriske vanskeligheder, diagnoser og pædagogisk-psykologisk rådgivning*. Aalborg Universitetsforlag. [23 s.]

Supplerende CP:

- Feilberg, C. (2019). Metodologisk refleksion: ved kvalitative iagttagelser og undersøgelser. I C. Feilberg, & J. Maul (red.), *Kvalitative iagttagelser: at forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag* (s. 65-105). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi. [35 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Maul J. & Feilberg, C. (2019). *Det fortolkende blik – psykomotoriske vanskeligheder, diagnoser og pædagogisk-psykologisk rådgivning*. Aalborg Universitetsforlag. [23 s.]

Supplerende EP:

- Feilberg, C. (2019). Metodologisk refleksion: ved kvalitative iagttagelser og undersøgelser. I C. Feilberg, & J. Maul (red.), *Kvalitative iagttagelser: at forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag* (s. 65-105). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi. [35 s.]

10. Forelæsning: Positioning Theory

2 timer v/ Bo Allesøe Christensen

In this introduction we will focus on positioning theory as presented by Rom Harré and colleagues. The students will be introduced to central concepts like position, narrative and act, as well as the general discursive psychological frame behind it. The lecture will end with a small assignment to be made and discussed.

Forelæsningens pensum CP:

- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). *Positioning theory. Moral contexts of intentional action*. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126. [41 s.]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003) *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99. [27 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Harré, R. Moghaddam, F. (2003). *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99. [27 s.]

Supplerende EP:

- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). *Positioning theory. Moral contexts of intentional action*. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126. [41 s.]

11. Kulturpsykologisk forståelse af pædagogisk psykologi

2 timer v/ Paula Cavada-Hrepich

En kulturpsykologisk tilgang til pædagogisk arbejde indebærer et fokus på nogle bestemte diskussioner som: 1. Vigtigheden af et første personperspektiv og det kulturelle element i dette, 2. Det enkelte menneske som socialt orienteret og nødvendigheden af et samarbejde i pædagogisk arbejde, 3. Det problematiske i at skelne skarpt mellem person og kontekst, når man skal indkredse udfordringerne i det pædagogiske arbejde, 4. Anerkendelse af forskellige analytiske niveauer og deres sammenhæng, og 5. Betydningen af tid som ramme, gennem hvilken mennesker, grupper og institutioner orienterer sig. I undervisningen vil dette blive eksemplificeret med cases fra praksis.

Forelæsningens pensum CP:

- Hundeide, K (2005). Socio-cultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261. [20 s.]
- Holland D. &, Lave J. (2019) Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In Edwards A., Flear M., Bøttcher L. (Eds) *Cultural-Historical Approaches to Studying Learning and Development*. Perspectives in Cultural-Historical Research, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 s.]

Supplerende CP:

- Hedegaard, M., & Edwards, A. (2023). In *Taking Children and Young People Seriously: A Caring Relational Approach to Education* (pp. 1–18). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [19 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Hedegaard, M., & Edwards, A. (2023). In *Taking Children and Young People Seriously: A Caring Relational Approach to Education* (pp. 1–18). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [19 s.]
- Hundeide, K. (2005). Socio-cultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261 [20 s.]

- Holland D. &, Lave J. (2019) Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In Edwards A., Flear M., Bøttcher L. (Eds) *Cultural-Historical Approaches to Studying Learning and Development*. Perspectives in Cultural-Historical Research, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 s.]

12. Forelæsning: Dialogical approaches in Discursive Cultural Psychology 2 timer v/ Carolin Demuth

This lecture will present approaches from discursive and cultural psychology that address the dialogical nature of mind, languaging and society.

Forelæsningens pensum CP:

- Demuth, C. (2013). Socializing infants towards a cultural understanding of expressing negative affect: A Bakhtinian informed discursive psychology approach. *Mind, Culture, and Activity*. 20(1), 39-61. [21 s.]
- Shotter, J. (2008). *Conversational Realities Revisited: Life, Language, Body and World*. Ohio: Taos Institute Publications, Chapter 1-3 (pp. 14-70). [56 s.]
- Wertsch, J. (1991). *Voices of the Mind. A Sociocultural Approach to Mediated Action*. Chapters 3-4, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press [46 s.]

Forelæsningens pensum EP:

- Demuth, C. (2013). Socializing infants towards a cultural understanding of expressing negative affect: A Bakhtinian informed discursive psychology approach. *Mind, Culture, and Activity*. 20(1), 39-61. [21 s.]

Supplerende EP:

- Shotter, J. (2008). *Conversational Realities Revisited: Life, Language, Body and World*. Ohio: Taos Institute Publications, Chapter 1-3 (pp. 14-70). [56 s.]
- Wertsch, J. (1991). *Voices of the Mind. A Sociocultural Approach to Mediated Action*. Chapters 3-4, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press [46 s.]

CPEP * Cultural psychology – seminarer og workshops

Seminarer og workshops, som i udgangspunktet er rettet imod studerende på CP

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder	Litteratur
1. Seminar Week 36	4 x 45 min.	1) Introduction and historical background 2) Cultural Psychology of Semiotic Mediation	Brady Wagoner Carolin Demuth	Cole (1996) Valsiner (2007)

2. Seminar	4 x 45 min.	1) Anthropological roots of cultural psychology 2) Symbolic Action Theory	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth</i>	Shweder (1991) Boesch (1997) Boesch (2012)
3. Seminar	4 x 45 min.	1) Social Representations 2) Positioning Theory: Moral Dimensions of Socio-Cultural Psychology	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth Bo Christensen</i>	Markova (2012) Duveen (1997) Harré (2012)
4. Seminar	4 x 45 min.	Narrative Cultural Psychology	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth</i>	Bruner (1990) Brockmeier (2012)
5. Seminar	4 x 45 min.	Bakhtinian informed Approaches/Dialogicality	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth</i>	Wertsch (1991)
6. Seminar	4 x 45 min.	Enactivism	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth</i>	Baerveldt & Verheggen (2012)
Workshop 1	6 x 45	Meeting Prof. Tatsuya Sato and students from Ritsumeikan University, Japan	<i>Brady Wagoner Carolin Demuth</i>	Sato, Hidaka & Fukuda (2009)
Workshop 2 <i>October 01 (after lecture 5 by JV)</i>	2 x 45 min	Cultural nature of human affect	<i>Jaan Valsiner</i>	Valsiner (2007) Valsiner (2018c)
Workshop 3 <i>October 02 (after lecture 6 by JV)</i>	2 x 45 min	Varieties of theoretical perspectives in cultural psychology	<i>Jaan Valsiner</i>	
Workshop 4	2 x 45 min	Interview with Kenneth Gergen (Psyché- Forum)	<i>Carolin Demuth</i>	-
Workshop 5	2 x 45 min	Ethno-psychoanalysis	<i>Dominik Mihalits</i>	Devereux (1961) Parin-Matthèy (1980) Cerea A. (2018) Delille E. (2016)

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Seminar:

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Cole, M. (1996). *Cultural Psychology: A Once and Future Discipline*. Cambridge, MA: Harvard (chapters 1 and 5). (66s)
- Valsiner, J. (2007). *Culture in Minds and Societies: Foundations of Cultural Psychology*. Springer. Chapter 1. (56s)

2. Seminar:

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Shweder, R. (1991). *Thinking through Culture: Expeditions in Cultural Psychology*. Cambridge, MA: Harvard. (Chapters 2 and 5) (91s)
- Boesch, E. (2012). Culture: Result and Condition of Action. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 347-356, New York: Oxford University Press. (10s)
- Boesch, E. (1997). The sound of a violin. In M. Cole (ed.), *Mind, Culture and Activity* (pp. 164-184). Cambridge University Press. (20s)

3. Seminar:

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Markova, I. (2012). Social Representation as an Anthropology of Culture. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture & Psychology* (pp. 487-509). Oxford: Oxford University Press. (22s)
- Duveen, G. (1997). Psychological development as a social process. In L. Smith, J. Dockrell and P. Tomlinson (eds.), *Piaget, Vygotsky and Beyond* (pp. 67-90). London: Routledge. (23s)
- Harré, R. (2012). Positioning Theory: Moral Dimensions of Social-Cultural Psychology. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 191-206, New York: Oxford University Press. (17s)
- <https://www.youtube.com/watch?v=CxmHTk7aYto>

4. Seminar: Narrative Cultural Psychology

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Bruner, J. (1991). *Acts of Meaning*. Cambridge, MA: Harvard (181s)
- Brockmeier, J. (2012). Narrative Scenarios: Toward a Culturally Thick Notion of Narrative. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford: Oxford University Press. (18s) <https://www.aup.edu/news-events/news/2021-11-29/professor-jens-brockmeier-honored-cultural-psychology-prize>

5. Seminar: Bakhtinian informed Approaches/Dialogicality

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Wertsch, J. (1991). *Voices of the Mind. A Sociocultural Approach to Mediated Action*. Chapters 1-4, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press (92s)

6. Seminar: Enactivism

4 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth

Readings:

- Baerveldt, C. & Verheggen, Th. (2012). Enactivism. In Jaan Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology*, pp. 165-190 (chap. 8). Oxford: Oxford University Press (24s)

Workshop 1: Meet Prof. Tatsuya Sato and students from Ritsumeikan University, Japan

6 timer v/ Brady Wagoner, Carolin Demuth, Sarah Awad

Prof. Sato and a group of cultural psychology students from Ritsumeikan University will visit the Centre for Cultural Psychology and meet with students of the Cultural Psychology program. A detailed program will be provided at the beginning of the semester.

Optional reading:

- Sato, T. & Hidaka, T. & Fukuda, M. (2009). Depicting the Dynamics of Living the Life: The Trajectory Equifinality Model. In: J. Valsiner et al. (eds.). *Dynamic Process Methodology in the Social and Developmental Sciences*. Springer Science+ Business Media

Workshop 2: Cultural nature of human affect

2 timer v/Jaan Valsiner

Readings:

- Chapter 7. in Valsiner, J. (2007) *Culture in Minds and Societies*, New Delhi: Sage. Pp, 301-350 (49 pp)
- Valsiner, J. (2018). Human psyche as inherently ambivalent: Semiosis of construction and destruction. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.),

Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner (pp. 75-85). Cham, CH: Springer. (10 p)

Workshop 3: Varieties of theoretical perspectives in cultural psychology

2 timer v/Jaan Valsiner

Here we cover: Moscovici's Social Representation Theory, Hermans' Dialogical Self Theory, Gamsakhurdia's Proculturation Theory, Komatsu's Presentational Self Theory, Guimaraes' Dialogical Multiplication Theory (based on Amerindian communities in S-America). Older roots—George Herbert Mead's self model and Lev Vygotsky's affective synthesis foci will be covered. Sinha and Tripathi's focus on the unity of individualism and collectivism in every person will be emphasized. Based on various original readings of the authors, student presentations (some pages).

Workshop 4: Social Constructionist Psychology

4 timer v/Carolin Demuth

Interview with Kenneth J. Gergen, emeritus Professor in Psychology at Swarthmore College (Psyché- Forum)

For details see here: <https://www.communication.aau.dk/psyche-talk-3-social-constructionist-psychology-e112780>

Workshop 5: Introduction to Ethnopschoanalysis

2 timer v/ Dominik Mihalits (Sigmund Freud University Vienna)

The workshop deals with classical thinkers of ethnopschoanalysis and attempts to provide students with insights into some of its groundbreaking contributions: Explaining the potential of the ethnopschoanalytic approach and providing perspective to the theoretical and methodological understanding of psychoanalysis, in order to ensure state-of-the-art clinical practice in a globalizing world. Ethnopschoanalysis can be understood as a synthesis of cultural anthropology and psychoanalysis. The roots of ethnopschoanalysis date back to the works of S. Freud and C.G. Jung; however, it was only in the 1950s to 1970s that it developed into an independent line of thought due to the groundbreaking works in psychoanalysis of Georges Devereux, Paul Parin, Goldy Parin-Matthèy, and Fritz Morgenthaler, as well as Ruth Benedict and Margaret Mead representing cultural anthropology. The goal of ethnopschoanalysis is to promote and apply the potential of psychoanalysis for a deeper understanding of non-Western cultures and allows in addition to critically examine and reflect on Western biases in psychoanalytic thinking. The ethnopschoanalytic approach developed differently within the local traditions of

psychoanalysis (e.g., America, France, and the German-speaking world), what will be addressed in this lecture, too.

Learning Objectives:

At the end of this introductory workshop participants have gained first insights in:

1. understanding of theoretical foundations, methodical approaches and core insights within ethnopsychanalysis
2. methodical approaches from a post-colonial perspective in the ethnopsychanalytic tradition
3. how ethnopsychanalytic theory is clinically applied to the analytic situation
4. relate the newly gained knowledge to contemporary debates of culture and psychoanalysis

Readings:

- Devereux, G. (1961). Occidental Disease Categories. In G. Devereux, *Mohave ethnopsychiatry and suicide: the psychiatric knowledge and the psychic disturbances of an Indian tribe* (pp. 213-242). Smithsonian Institution, Bureau of American Ethnology, Bulletin 175. (30s)
- Parin-Matthèy, G. (1980): *Witches, Female Shamans, and Healers*. In Parin, P.; Morgenthaler, F. & Parin-Matthèy, G., *Fear Thy Neighbor As Thyself: Psychoanalysis and Society Among the Anyi of West Africa* (pp 212-247). University of Chicago Press. <https://paul-parin.info/wp-content/uploads/texte/english/1980a.pdf> (36s)
- Cerea A. (2018). Culture and psychism: the ethnopsychanalysis of Georges Devereux. *History of psychiatry*, 29(3), 297–314. (17s)
- Delille E. (2016). On the history of cultural psychiatry: Georges Devereux, Henri Ellenberger, and the psychological treatment of Native Americans in the 1950s. *Transcultural psychiatry*, 53(3), 392–411. (19s)

PENSUM CULTURAL PSYCHOLOGY

- Awad, S. H. (2021). Experiencing change: Rhythms of everyday life between continuities and change. *Qualitative Studies*. 6(2). pp. 85-107 [23 sider]
- Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147–162. <https://doi.org/10.1037/edu0000200> [16 sider]
- Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123. <https://doi.org/10.1080/02667360600668204> [12sider]
- Baerveldt, C. & Verheggen, Th. (2012). Enactivism. In Jaan Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology*, pp. 165-190 (chap. 8). Oxford: Oxford University Press [24 sider]
- Boesch, E. (1997). The sound of a violin. In M. Cole (ed.), *Mind, Culture and Activity* (pp. 164-184). Cambridge University Press. [20 sider]

- Boesch, E. (2012). Culture: Result and Condition of Action. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 347-356, New York: Oxford University Press. [10 sider]
- Boss, P. (2007). Ambiguous loss theory: Challenges for scholars and practitioners. *Family relations*, 56(2), 105-110. [7 sider]
- Brockmeier, J. (2012). Narrative Scenarios: Toward a Culturally Thick Notion of Narrative. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford: Oxford University Press. [19 sider]
- Bruner, J. (1990). *Acts of Meaning*. Cambridge, MA: Harvard [181 sider]
- Bruner, J. (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. [22 sider]
- Bucchi, M. (2008). Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science. In M. Bucchi & B. Trench (eds.), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (pp. 57-76). Routledge. [19 sider]
- Cerea A. (2018). Culture and psychism: the ethnopschoanalysis of Georges Devereux. *History of psychiatry*, 29(3), 297–314. [17 sider]
- Cole, M. (1996). *Cultural Psychology: A Once and Future Discipline*. Cambridge, MA: Harvard (chapters 1 and 5). [66 sider]
- Delille E. (2016). On the history of cultural psychiatry: Georges Devereux, Henri Ellenberger, and the psychological treatment of Native Americans in the 1950s. *Transcultural psychiatry*, 53(3), 392–411. [19 sider]
- Demuth, C. (2013). Socializing infants towards a cultural understanding of expressing negative affect: A Bakhtinian informed discursive psychology approach. *Mind, Culture, and Activity*. 20(1), 39-61 [23 sider]
- Devereux, G. (1961). Occidental Disease Categories. In G. Devereux, *Mohave ethnopsychiatry and suicide: the psychiatric knowledge and the psychic disturbances of an Indian tribe* (pp. 213-242). Smithsonian Institution, Bureau of American Ethnology, Bulletin 175. [30 sider]
- Duveen, G. (1997). Psychological development as a social process. In L. Smith, J. Dockrell and P. Tomlinson (eds.), *Piaget, Vygotsky and Beyond* (pp. 67-90). London: Routledge. [23 sider]
- Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. [15 sider]
- Harré, R. (2012). Positioning Theory: Moral Dimensions of Social-Cultural Psychology. In J. Valsiner (Ed.), *The Oxford handbook of culture and psychology*. pp. 191-206, New York: Oxford University Press. [17 sider]
- Harré, R. Van Langenhove, L. (1998). Positioning theory. Moral contexts of intentional action. Blackwell. Pp. 1-31; 116-126 [41 sider]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003) *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts*. Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99 [28 sider]
- Holland D., & Lave J. (2019) Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In: Edwards A., Fleer, M., Bøttcher L. (Eds) *Cultural-Historical*

Approaches to Studying Learning and Development. Perspectives in Cultural-Historical Research, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 sider]

- Hundeide, K. (2005). Socio-cultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261 [21 sider]
- Marková, I. (2012). Social Representation as an Anthropology of Culture. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture & Psychology* (pp. 487-509). Oxford: Oxford University Press. [22 sider]
- Marková, I., Linell, P., & Gillespie, A. (2008). Trust and distrust in society. In I. Marková & A. Gillespie (Eds.), *Trust and distrust: Sociocultural perspectives* (pp. 3-27). Greenwich, CT, USA: Information Age Publishing. [25 sider]
- Maul J. & Feilberg, C. (2019). *Det fortolkende blik – psykomotoriske vanskeligheder, diagnoser og pædagogisk-psykologisk rådgivning*. Aalborg Universitetsforlag. [23 sider]
- McDermott, R., & Varenne, H. (2018). Adam, Adam, Adam, and Adam: The cultural construction of a learning disability. In: *Successful Failure* (pp. 25-44). Routledge. [21 sider]
- Miller, Fung & Mintz (1996). Self-Construction Through Narrative Practices: A Chinese and American. Comparison of Early Socialization. *Ethos*, Vol. 24, No. 2. pp. 237-280. [44 sider]
- Minor, H. (1956). The body ritual among the Nacirema. *American Anthropologist*, 58(3), 503-507. [5 sider]
- Mørck, L. (2007). Young ethnic minorities in education: How to expand possibilities for learning and transcending marginalization. I: Van Deventer, V. (ed.) *Citizen City: Between constructing agent and constructed agency*. Toronto: Campus University Publications (s. 149-159) [10 sider]
- Ochs, E., & Capps, L. (2001). *Living narrative: Creating lives in everyday storytelling*. Cambridge, MA: Harvard University Press. (chapters 1 and 2) [112 sider]
- Parin-Matthèy, G. (1980): Witches, Female Shamans, and Healers. In Parin, P.; Morgenthaler, F. & Parin-Matthèy, G., *Fear Thy Neighbor As Thyself: Psychoanalysis and Society Among the Anyi of West Africa* (pp 212-247). University of Chicago Press. <https://paul-parin.info/wp-content/uploads/texte/english/1980a.pdf> [36 sider]
- Shweder, R. (1991). *Thinking through Culture: Expeditions in Cultural Psychology*. Cambridge, MA: Harvard. (Chapters 2 and 5) [91 sider]
- Shotter, J. (2008). *Conversational Realities Revisited: Life, Language, Body and World*. Ohio: Taos Institute Publications, Chapter 1-3 (pp. 14-70) [56 sider]
- Sommer, D., Samuelsson, I. P., & Hundeide, K. (2010). Introduction: Child perspectives and children's perspectives—The Scandinavian context. In *Child Perspectives and Children's Perspectives in Theory and Practice* (pp. 1-23). Springer, Dordrecht. [23 sider]
- Valsiner, J. (2007). *Culture in Minds and Societies: Foundations of Cultural Psychology*. Springer. Chapters 1 [56 sider] + 7 [49 sider]

- Valsiner, J. (2018a). Human psyche between the mundane and the aesthetic: the sublime as the arena for semiosis. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 43-55). Cham, CH: Springer. [12 sider]
- Valsiner, J. (2018b). Human psyche as inherently ambivalent: Semiosis of construction and destruction. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 75-85). Cham, CH: Springer. [10 sider]
- Valsiner, J. (2018c). Constructive semiosis is the core of the human psyche. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 11-17). Cham, CH: Springer. [7 sider]
- Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press. Chapters 3 (access online at AUB) [30 sider]
- Wertsch, J. (1991). *Voices of the Mind. A Sociocultural Approach to Mediated Action*. Chapters 1-4, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press [92s]
- Woodhead, M., & Faulkner, D. (2008). Subjects, objects or participants? Dilemmas of psychological research with children. In P. Christensen & A. James (Eds.), *Research with children: Perspectives and practices* (pp. 10–39). Routledge/Taylor & Francis Group. [20 sider]
- Winther-Lindqvist, D. A. (2017). The role of play in Danish child care. In *Nordic social pedagogical approach to early years* (pp. 95-114). [20 sider]
- Zittoun, T. (2014). Trusting for learning. In P. Linell & I. Marková (Eds.), *Dialogical approaches to trust in communication* (pp. 125– 151). Charlotte, NC: Information Age. [27 sider]
- Zittoun, T., Valsiner, J., Vedeler, D., Salgado, J., Gonçalves, M. M., & Ferring, D. (2013). We are migrants! In *Human Development in the Life Course: Melodies of Living* (pp. 261–284). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [23 sider].

Total: 1480 sider

CPEP * Educational Practice – seminarer og workshops

Seminarer og workshops, som i udgangspunktet er forbeholdt studerende på EP.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder	Litteratur
Seminar 1	4 x 45 min.	Introduktion til PPR – normative forståelser og forhandlinger af PPR's funktion og faglighed	<i>Thomas Szulevicz, Sarah Kirkegaard Jensen & Paula Cavada-Hrepich</i>	Conoley, J., C., Powers, K. & Gutkin, T. B. (2020). Farrell, P. (2009) Hamre et al. (2018). Nielsen, B. (2020). Sheridan, S. M. & Gutkin, T. B. (2000) Sugarman, J. (2015). Szulevicz, T. (2019). Szulevicz, T & Tanggaard, L. (2015)
Seminar 2	4 x 45 min.	With and beyond the child: fællesskabsforståelse og indsats i forhold til konkrete problemstillinger	<i>Paula Cavada-Hrepich & Sarah Kirkegaard Jensen</i>	Hansen, H. R. (2011). Højholt, C. (2020). McDermott, R., & Varenne, H. (2018). Søndergaard, D. M. (2009). Testmann, L. (2018)
Seminar 3	4 x 45 min.	Forældresamarbejde i skole & dagtilbud	Noomi Matthiesen & Paula Cavada-Hrepich	Crozier, G. (2001). Dannesboe, K., et al. (2018). Knudsen, H. (2010). Matthiesen, N. (2015). Matthiesen, N. (2019)
Seminar 4	4 x 45 min.	Children and childhood in everyday life	<i>Paula Cavada-Hrepich & Sarah Kirkegaard Jensen</i>	Burman, E. (2020) Cavada-Hrepich (2019) Corsaro, W. A., & Eder, D. (1990). Gulløv, E. (1999). Hedegaard, M. (2012). Marschall, A. (2017) Matthews, S. A. (2007.) Winther-Lindqvist, D. A. (2017) Woodhead, M. (2015)
Seminar 5	2 x 45 min.	Synopsis + evaluering	<i>Sarah Kirkegaard Jensen</i>	

Workshop 1	3 x 45 min. + 2 x 45 min. diskussion	KIDS. Vurdering og udvikling af kvalitet på dagtilbudsområdet	<i>Paula Cavada-Hrepich & Charlotte Ringsmose</i>	Dahlberg, G., Moss, P., & Pence, A. (1999). Ringsmose, C. (2015). Ringsmose (2020b)
Workshop 2	6 x 45 min.	Forældresamarbejde med familier i PPR	<i>Noomi Matthiesen & PPR</i>	Bregnbæk et al. (2017) Crozier, G. (2001). Matthiesen, N. (2015). Matthiesen, N. C. L. (2019). McCarthy, J.R., Gillies, V. & Hooper, C.A. (2019) Van Leare et al. (2016)
Workshop 3	4 x 45 min. + 2 x 45 min. diskussion	PPR og diagnoser	<i>Paula Cavada-Hrepich & PPR</i>	Honkasilta, J. & Vehkakoski (2019). Graham, L. (2006) McDermott, R. P. (1993)
Workshop 4	4 x 45 min. + 2 x 45 min. diskussion	PPR's problemer - Angst	<i>Sarah Kirkegaard Jensen & PPR</i>	Brown, C., & Carr, S. (2019). Greig, A., Mackay, T., & Ginter, L. (2019). Hviid, P. Esbjørn, B. & Villadsen, J. (2018). Simpson, J., & Atkinson, C. (2019). Thastum (2019). Horwitz, A. V. (2013)
Workshop 5	6 x 45 min.	Skolefravær	<i>Wilma Walther-Hansen & Thomas Szulevicz</i>	Brochmann, G. & O.J. Madsen. (2022). Havik, T., & Ingul, J. M. (2021). Kearney, C. A., & Graczyk, P. A. (2020). Lund, G.E. (2020)
Workshop 6	2 x 45 min. + 2 x 45 min. diskussion	Digitalitet og (ud)dannelse som pædagogisk psykologisk udfordring	<i>Bo Allesøe & Sarah Kirkegaard Jensen</i>	Bundsgaard, J. (2017) Chayko, M. (2022). Floridi, L. (2014). Hayles, N.K. (2006). Turkle, S. (2011)

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Seminar 1: Introduktion til PPR – normative forståelser og forhandlinger af PPR's funktion og faglighed

4 timer v/ *Thomas Szulevicz, Sarah Kirkegaard Jensen & Paula Cavada-Hrepich*

På dette seminar introduceres bredt til nogle af de almene diskussioner om PPR. Herudover adresseres forskellige normative og fagideologiske aspekter knyttet til

arbejdet i PPR. Diskussionerne vil både berøre ideologiske, metodiske, praktiske og teoretiske forståelser og aspekter knyttet til PPR-praksis.

Pensum:

- Conoley, J. C., Powers, K. & Gutkin, T. B. (2020). How is school psychology doing: Why hasn't school psychology realized its promise? *School psychology* (Washington, D.C.), 35(6), 367–374. <https://doi.org/10.1037/spq0000404> [7 s.]
- Farrell, P. (2009). The Developing Role of School and Educational Psychologists in Supporting Children, Schools and Families. *Papeles del Psicólogo*, Vol 30 (1), 74-85. <http://www.papelesdelpsicologo.es/english/1658.pdf>. [11 s.]
- Hamre, B. F., Hedegaard-Sørensen, L. & Langager, S. (2018). Between psychopathology and inclusion: the challenging collaboration between educational psychologists and child psychiatrists. *International Journal of Inclusive Education*, 22(6), 655-670. <https://doi.org/10.1080/13603116.2017.1395088> [16 s.]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62). [61 s.]
- Nielsen, B. (2020). Hvorfor er det så svært at udvikle "Skolen for Alle" Mangler vi viden? Spilder vi ressourcer? Hvad med PPR? *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*. [15 s.]
- Sheridan, S. M. & Gutkin, T. B. (2000). The ecology of school psychology: Examining and changing our paradigm for the 21st century. *School Psychology Review*, 29(4), 485–502. <https://doi.org/10.1080/02796015.2000.12086032> [17 s.]
- Sugarman, J. (2015). Neoliberalism and Psychological Ethics. *Journal of Theoretical and Philosophical Psychology*. Vol. 35 (2), 103-116. [13 s.]
- Szulevicz, T. (2019). PPR og de normative forudsætninger. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*. Vol. 56 (5/6) 114-125. [11 s.]
- Szulevicz, T & Tanggaard, L. (2015). *Pædagogisk-psykologisk praksis – mellem psykometri, konsultation og inklusion*. København: Hans Reitzels Forlag sd.19-145. [123 s.]

Supplerende:

- Hesselbjerg, F. (2018). Fagideologiske og etiske udfordringer i den pædagogisk-psykologiske tjenesten. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*. 55. årgang (4), 95-110. [15 s.]

Seminar 2: With and beyond the child: fællesskabsforståelse og indsats i forhold til konkrete problemstillinger

4 timer v/ Paula Cavada-Hrepich & Sarah Kirkegaard Jensen

In this seminar, two main coexisting views are critically discussed in the understanding and analysis of conflict: the individual-oriented efforts and understanding versus system/community/class-oriented understanding and efforts. For illustrative purposes, the topic of bullying (mobning) will be used to reflect on the consequences of the different views in practice.

Pensum:

- Hansen, H. R. (2011). (Be) longing–Forståelse af mobning som længsel efter at høre til. *Psyke & Logos*, 32(2), 16. [16 s.]
- Højholt, C. (2020). Conflictuality and situated inequality in children's school life, *Children's Geographies*, DOI: 10.1080/14733285.2020.1817335 (s. 1-14) [14 s.]
- McDermott, R., & Varenne, H. (2018). Adam, Adam, Adam, and Adam: The cultural construction of a learning disability. *Successful Failure* (pp. 25-44). Routledge. [21 s.]
- Søndergaard, D. M. (2009). Mobning og social eksklusionsangst. *Mobning* (pp. 21-58). Hans Reitzels Forlag. [37 s.]
- Testmann, L. (2018). Konflikt og fællesskab blandt børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag. [26 s.]

Seminar 3: Forældresamarbejde i skole og dagtilbud

4 timer v/ Noomi Matthiesen & Paula Cavada-Hrepich

Dette seminar handler omkring forældresamarbejde i dagtilbud og skole. Seminaret undersøger konkrete mulighedsbetingelser for lærere/pædagoger og for forældre, samt betydningen for børn. Forelæsningsen undersøger praksissens inklusions/eksklusions processer med særlig fokus på migrant familiers muligheder for at overskride marginalisering.

Pensum:

- Crozier, G. (2001). Excluded parents: the deracialisation of parental involvement. *Race, Ethnicity and Education*. Vol. 4 (4), pp. 329-341. [12 s.]
- Dannesboe, K., Bach, D., Kjær, B., & Palludan, C. (2018). Parents of the Welfare State: Pedagogues as Parenting Guides. *Social Policy and Society*, 1-14. doi:10.1017/S1474746417000562 [13 s.]
- Knudsen, H. (2010). *Har vi en aftale? Magt og ansvar i mødet mellem folkeskolen og familien*. (Kap. 4. S. 61-110). Frederiksberg: Nyt fra Samfundsvidenskaberne. [49 s.]
- Matthiesen, N. C. L. (2015). A struggle for equitable partnerships: Somali diaspora mothers' acts of positioning in the practice of home-school partnerships in Danish public schools. *Outlines. Critical Practice Studies*. Vol. 16 (1), pp. 6-25. [19 s.]
- Matthiesen, N. C. L. (2019). Producing pathways: The production of change for ethnic minority socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*, 16, 1311–1329. [18 s.]

Seminar 4: Children and Childhood in everyday life

4 timer v/ Paula Cavada-Hrepich & Sarah Kirkegaard Jensen

In this seminar, the discussion will be centered on the current perspectives on childhood and how those shape the conditions that children encounter across settings. At the same time, it will be discussed how children experience these conditions, while transforming and creating their worlds in everyday life.

Pensum:

- Burman, E. (2020). Decolonising childhood, categorization distress: a critical psychological approach to (deconstructing) child well-being. *Cultural Historical and Critical Psychology* (pp. 99-111). Springer, Singapore. [12 s.]
- Cavada-Hrepich, P. (2019). Transitioning from Play to Learning: playfulness as a category in children's transition. In: M. Hedegaard and M. Fleer (Eds.), *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp. 95-121). Bloomsbury Academic [26 s.]
- Corsaro, W. A. & Eder, D. (1990). Children's peer cultures, *Annual Review of Sociology*, 16 (1), 197-220 [24 s.]
- Gulløv, E. (1999). *Betydningsdannelse blandt børn*. Socialpædagogisk bibliotek (kap. 2, Barndommens tid og tiden i barndommen) (s. 52-95) [43 s.]
- Hedegaard, M. (2012). Analyzing children's learning and development in everyday settings from a cultural-historical wholeness approach. *Mind, Culture, and Activity*, 19(2), 127-138. [11 s.]
- Marschall, A. (2017). When everyday life is double looped. Exploring children's (and parents') perspectives on post-divorce family life with two households, *Children & Society*, Vol. 31, pp. 342-352. DOI:10.1111/chso.12202 [10 s.]
- Matthews, S. A. (2007). A Window on the 'New' Sociology of Childhood, *Sociology Compass*, 1/1, 322-334 [12 s.]
- Winther-Lindqvist, D. A. (2017). The role of play in Danish childcare. In: C. Ringsmose and G. Kragh-Müller (Eds.), *Nordic Social Pedagogical Approach to Early Years* (pp. 96-114). Springer: Cham. [19 s.]
- Woodhead, M. (2015). Psychology and the cultural construction of children's needs. In: A. James and A. Prout (Eds.), *Constructing and Reconstructing Childhood. Contemporary issues in the sociological study of childhood*. New York: Routledge (s. 54-73) [19 s.]

Seminar 5: Synopsis & evaluering

2 timer v/ Sarah Kirkegaard Jensen

Fælles refleksion og drøftelse omkring eksamen og synopsisideer samt mundtligt evaluering af semesteret.

Workshop 1: KIDS

5 timer v/ Charlotte Ringsmose & 2 timer v/Paula Cavada-Hrepich

Formålet med undervisningen er at sætte fokus på PPR's rolle i udviklingen af kvalitet på dagtilbudsområdet. Hensigten er, at den studerende reflekterer teoretisk, metodisk og empirisk over forskellige systematikker og redskaber til vurdering og udvikling af kvalitet. Blandt disse redskaber og metoder indgår individualpsykologiske test, ratingscales samt survey metoder anvendt i pædagogisk praksis. Det er målet, at de studerende får kendskab til redskaber og undersøgelsesmetoder, samt at de studerende forholder sig reflekteret til valg af standardiserede redskaber, således er fokus på såvel redskaberne, som hvordan brug af redskaber får betydning for praksis.

Pensum:

- Ringsmose, C. (2015). Vi tester hvor gærdet er lavest. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(3), 112-123. [12 s.]
- Ringsmose (2020). *Perspektiver på kvalitet i dagtilbud: Resultater fra et kvalitativt studie i seks kommuner*. Aalborg Universitetsforlag. [12 s.]

Pensum til workshopdelen:

- Dahlberg, G., Moss, P., & Pence, A. (1999). Beyond the discourse of quality to the discourse of meaning making. *Beyond quality in early childhood education and care*, 87-120. [24 s.]

Supplerende:

- Bøttcher, L., Dammeyer, J. (Red.) (2024). *Pædagogisk Psykologisk Testning og Udredning*. Samfundslitteratur (1. udgave)
- EVA/VIVE: undersøgelse af kvalitet i dagtilbud 0-2årige børn <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/undersogelse-kvalitet-dagtilbud-0-2-aarige-boern>

Workshop 2: Forældresamarbejde med forældre i PPR

6 timer v/ Noomi Matthiesen & PPR

Denne workshop bygger på seminaret om forældresamarbejde. Vi får besøg af PPR-psykologer, der har aktuelle cases om børn/elever, som er i vanskeligheder og dermed er der indledt et samarbejde med PPR. Casene har alle udfordringer med hensyn til forældresamarbejdet. Workshoppen er organiseret omkring konkret arbejde med casene.

Pensum:

- Bregnbæk, S., Arendt, A. & Martiny-Bruun, A. M.fl. (2017). Statens eller familiens børn? Tvang og omsorg i mødet mellem nytilkomne familier og danske daginstitutioner. *Forskning i pædagogers profession og uddannelse*, 1(2), p. 54-67 [13 s.]
- Matthiesen, N. (2015). A struggle for equitable partnerships: Somali diaspora mothers' acts of positioning in the practice of home-school partnerships in Danish public schools. *Outlines. Critical Practice Studies*. Vol. 16 (1), pp. 6-25. [19 s.]
- Matthiesen, N. C. L. (2019). Producing pathways: The production of change for ethnic minority socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*, 16, 1311–1329. [18 s.]
- McCarthy, J.R., Gillies, V. & Hooper, C.A. (2019). "Family Troubles" and "Troubling Families": Opening up Fertile Ground. *Journal of Family Issues*. 49(16), pp. 2207-2224 doi.org/10.1177/0192513X19870047 [17 s.]
- Van Laere, K., Van Houtte, M., & Vandenbroeck, M. (2018). Would it really matter? The democratic and caring deficit in 'parental involvement'. *European Early Childhood Education Research Journal*, 26 (2), pp. 187–200 <https://doi.org/10.1080/1350293X.2018.1441999> [13 s.]

Workshop 3: PPR og diagnoser

6 timer v/ Paula Cavada-Hrepich & PPR

Denne workshop vil blive afholdt af PPR-psykologer fra Aalborg kommune. Det er en workshop omkring hvad PPR-psykologer gør, når mistanke om diagnose (i dette tilfælde ADHD og Autisme) opstår. Processen fra mistanke til potentiel endt udredning vil blive diskuteret.

Pensum til workshoppen del:

- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 10 (1), 3-25 [22 s.]
- Honkasilta, J., & Vehkakoski, T. (2019). The premise, promise and disillusion of the ADHD categorization – family narrative about the child's broken school trajectory. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 24(3), 273-286. <https://doi.org/10.1080/13632752.2019.1609269> [14 s.]
- McDermott, R. P. (1993). The Acquisition of a Child by a Learning Disability. In: S. Chaiklin and J. Lave (Eds.), *Understanding Practice. Perspectives on Activity and Context*. Cambridge: Cambridge University Press. (s. 269-305) [36 s.]

Workshop 4: PPR's problemer – Angst

6 timer v/ Sarah Kirkegaard Jensen & PPR

I denne workshop tager vi udgangspunkt i de tilsyneladende stigende angstproblematikker blandt børn og unge.

Med udgangspunkt i konkret case-materiale belyser vi, hvordan angstproblemerne kan forstås og hvordan der kan interveneres i forhold til dem. Vi arbejder bl.a. med pædagogisk psykologiske og klinisk psykologiske forståelsesrammer.

Pensum til workshoppen del:

- Brown, C., & Carr, S. (2019). Education policy and mental weakness: a response to a mental health crisis. *Journal of Education Policy*, 34(2), 242–266. <https://doi.org/10.1080/02680939.2018.1445293> [24 s.]
- Greig, A., Mackay, T., & Ginter, L. (2019). Supporting the mental health of children and young people: a survey of Scottish educational psychology services. *Educational Psychology in Practice*, 35(3), 257–270. <https://doi.org/10.1080/02667363.2019.1573720> [13 s.]
- Horwitz, A. V. (2013). *Anxiety: A Short History*. Baltimore: Johns Hopkins University Press (kap. 6, 'Psychology's Ascendance', s. 98-117) (19 sider)
- Hviid, P., Esbjørn, B.H. & Villadsen, J. (2018) Når almenpædagogikken bliver den bedste forbyggelse af angst: Den tidlige indsats I daginstitutioner. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Bind 55, Nr. 1, 7, 01.02.2018, s. 78-89. [11 s.]
- Simpson, J., & Atkinson, C. (2019). The role of school psychologists in therapeutic interventions: A systematic literature review. *International Journal of School and Educational Psychology*, 1–15. <https://doi.org/10.1080/21683603.2019.1689876> [14 s.]

- Thastum, M. (2018). Angstlidelser hos børn. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Bind 55, Nr. 1, 2018, s. 6-19. **[13 s.]**

Workshop 5: Skolefravær

6 timer v/ Wilma Walther-Hansen & Thomas Szulevicz

Skolefravær er en af vor tids største pædagogiske og trivselsmæssige udfordringer. I denne workshop vil vi indledningsvist fokusere på skolefravær som fænomen. Herefter vil vi med udgangspunkt i forumteater tilgå forståelsen af og arbejdet med skolefravær på nye og improviserende måder.

Workshoppens indhold:

- Overblik over skolefravær som felt
- Årsager, interventioner og forebyggelse
- PPR's rolle i skolefravær
- Case om et barn med skolefravær
- School-attendance (skoletilvær)
- Indledende øvelser i improvisation
- Improvisationsøvelser
- En kropslig undersøgelse af skolefravær (skolefravær indefra)
- Forumteater omkring en case om skolefravær
 - Mødet med forældrene
 - Netværksmødet
 - Interventionen
- Refleksioner om casen

Pensum:

- Brochmann, G. & O.J. Madsen. (2022). Vi samler trådene + Epilog. Historien om hvorfor barn og unge sitter alene hjemme i stedet for å gå på skolen (s. 209-41). Cappelen Damm **[13 s.]**
- Havik, T., & Ingul, J. M. (2021). How to Understand School Refusal. *Frontiers in Education* (Lausanne), 610.3389/feduc.2021.715177 **[11 s.]**
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. A. (2020). A multidimensional, multi-tiered system of supports model to promote school attendance and address school absenteeism. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 23(3), 316-337. 10.1007/s10567-020-00317-1 **[12 s.]**
- Lund, G.E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen i *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift* Årg. 57. Nr 1 (s. 7-28) **[12 s.]**

Workshop 6: Digitalitet og (ud)dannelse som pædagogisk-psykologisk udfordring

4 timer v/ Bo Allesøe Christensen & Sarah Kirkegaard Jensen

Første del af workshoppen er en forelæsning, hvor digitale teknologier indenfor uddannelse introduceres. Fokus vil ikke være på tekniske detaljer, men på den rammesætning, der er behov for, for at forstå digitale teknologiers betydning i en pædagogisk psykologisk kontekst. Som vi vil se, kræver det dels en introduktion til

hvad teknologi er, og dels en introduktion til det særlige ved digital teknologi. Centralt vil være et fokus på et begreb om det teknologisk ikke-bevidste og digital dannelse. Begge dele vil lægge op til en diskussion af digitalitet og uddannelse i forhold til centrale temaer I introduceres til på de andre kursusgange.

I den efterfølgende workshop vil vi tage nogle af de udfordringer op som der blev peget på i forelæsningen, specielt med fokus på 2 ting. Dels hvordan vi skal forstå det begreb om socialitet, der gør sig gældende når vi snakker digital teknologi, og dels et konkret eksempel som vi vil kigge på. I første omgang handler det om at spørge til, hvordan digitale teknologier udfordrer de begreber om socialitet vi normalt opererer med i socialpsykologien og dermed i den pædagogiske psykologi (med alle forbehold taget for deres undersøgelse, så siger Google for eksempel at 4 ud af 10 millenials mener at deres favorit Youtube influencer forstår dem bedre end deres venner: <https://www.thinkwithgoogle.com/marketing-strategies/video/youtube-stars-influence/>). Vi vil forsøge at rammesætte en diskussion af dette begreb om socialitet, ved at sætte Chayko og Turkle overfor hinanden.

For det andet, forsøger vi at relatere diskussionen af socialitet til nogle konkrete eksempler. De studerende (og underviserne) skal inden workshoppen 1) have monitoreret deres eget mediebrug i løbet af en hverdag, og specifikt med fokus på, hvordan det muligvis påvirker dem og deres sociale relationer, og 2) have fundet 1-2 eksempler på udfordringer som teknologi kan have for den pædagogiske psykologi (teoretisk og i praksis). Man må gerne komme med eksempler fra ens egen hverdag.

Forelæsningens pensum:

- Floridi, L. (2014). *The 4th revolution. How the infosphere is reshaping Human Reality*. (Uddrag). (p.25-58) [34 s.]
- Bundsgaard, J. (2017). *Digital Dannelse*. (p. 7-56). Aarhus Universitetsforlag. [49 s.]
- Hayles, N.K. (2006) 'Unfinished Work: From Cyborg to the Cognisphere', *Theory, Culture & Society*, 23(7-8): 159-66. [7 s.]

Supplerende litteratur til forelæsningen:

- Gane, N., C. Venn and M. Hand (2007). Ubiquitous Surveillance: Interview with Katherine Hayles, *Theory, Culture & Society*, 24(7-8): 349-58. [10 s.]
- Thrift, N. (2004). Remembering the Technological Unconscious by Foregrounding Knowledges of Position. *Environment and Planning D: Society and Space*, 22(1), 175-190. <https://doi.org/10.1068/d321t> [16 s.]

Workshoppens pensum:

- Chayko, M. (2022). *Connecting – How we form social bonds and communities in the internet age* (p.7-37). Albany, NY: State University of New York Press. (Uddrag) [31 s.]
- Turkle, S. (2011). *Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other* (p.1-20). Basic Books (uddrag) [20 s.]

PENSUM EDUCATIONAL PRACTICE

Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147-162. [16 s.]

- Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123. <https://doi.org/10.1080/02667360600668204> [12 s.]
- Bregnbæk, S., Arendt, A. & Martiny-Bruun, A. m.fl. (2017). Statens eller familiens børn? Tvang og omsorg i mødet mellem nytilkomne familier og danske daginstitutioner. *Forskning i pædagogers profession og uddannelse*, 1(2), p. 54-67 [13 s.]
- Brochmann, G. & O.J. Madsen. (2022). Vi samler trådene + Epilog. Historien om hvorfor barn og unge sitter alene hjemme i stedet for å gå på skolen (s. 209-41). Cappelen Damm [13 s.]
- Brown, C., & Carr, S. (2019). Education policy and mental weakness: a response to a mental health crisis. *Journal of Education Policy*, 34(2), 242-266. <https://doi.org/10.1080/02680939.2018.1445293> [24 s.]
- Bruner, J: (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. [22 s.]
- Burman, E. (2020). Decolonising childhood, ategorizationng distress: a critical psychological approach to (deconstructing) child well-being. In *Cultural Historical and Critical Psychology* (pp. 99-111). Springer, Singapore [12 s.]
- Bundsgaard, J. (2017). *Digital Dannelsen*. (p. 7-56). Aarhus Universitetsforlag. [49 s.]
- Cavada-Hrepich, P. (2019). Transitioning from Play to Learning: playfulness as a resource in children's transition. In *Children's Transitions in Everyday Life and Institutions* (pp. 95-121). Bloomsbury Academic. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/vlebooksAH35814452 [26 s.]
- Conoley, J. C., Powers, K. & Gutkin, T. B. (2020). How is school psychology doing: Why hasn't school psychology realized its promise? *School psychology*, (Washington, D.C.), 35(6), 367–374. <https://doi.org/10.1037/spq0000404> [7 s.]
- Corsaro, W. A., & Eder, D. (1990). Children's peer cultures. *Annual review of sociology*, 16(1), 197-220. [24 s.]
- Chayko, M. (2022). *Connecting – How we form social bonds and communities in the internet age* (p.7-37). Albany, NY: State University of New York Press. (Uddrag) (xx sider) [31 s.]
- Crozier, G. (2001). Excluded parents: the deracialisation of parental involvement. *Race, Ethnicity and Education*. Vol. 4 (4), pp. 329-341. [12 s.]
- Dahlberg, G., Moss, P., & Pence, A. (1999). Beyond the discourse of quality to the discourse of meaning making. *Beyond quality in early childhood education and care*, 87-120. [34 s.]
- Dannesboe, K., Bach, D., Kjær, B., & Palludan, C. (2018). Parents of the Welfare State: Pedagogues as Parenting Guides. *Social Policy and Society*, 17(3), 467-480. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/cambridgeS1474746417000562 [13 s.]
- Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. [15 s.]
- Farrell, P. (2009). The Developing Role of School and Educational Psychologists in Supporting Children, Schools and Families. *Papeles del Psicólogo*. Vol 30 (1), 74-85. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/dialnetART000244066 [11 s.]

- Farrell, P. (2010). School psychology: Learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581–598. <https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [17 s.]
- Floridi, L. (2014). *The 4th revolution. How the infosphere is reshaping Human Reality.* (Uddrag). (p.25-58) [34 s.]
- Graham, L.J. (2006). Caught in the net: a Foucaultian interrogation of the incidental effects of limited notions in inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 10 (1), 3-25 [22 s.]
- Greig, A., Mackay, T., & Ginter, L. (2019). Supporting the mental health of children and young people: a survey of Scottish educational psychology services. *Educational Psychology in Practice*, 35(3), 257–270. <https://doi.org/10.1080/02667363.2019.1573720> [13 s.]
- Gulløv, E. (1999). *Betydningsdannelse blandt børn.* Socialpædagogisk bibliotek (kap. 2, Barndommens tid og tiden i barndommen) (s. 52-95) [43 s.]
- Hamre, B.F., Hedegaard-Sørensen, L. & Langager, S. (2018). Between psychopathology and inclusion: the challenging collaboration between educational psychologists and child psychiatrists. *International Journal of Inclusive Education*, 22(6), 655-670. [6]. <https://doi.org/10.1080/13603116.2017.1395088> [16 s.]
- Hansen, H. R. (2011). (Be) longing–Forståelse af mobning som længsel efter at høre til. *Psyke & Logos*, 32(2), 16. <https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/8733> [16 s.]
- Harré, R. Moghaddam, F. (2003). *The Self and Others. Positioning individuals and Groups in Personal, Political and Cultural Contexts.* Praeger. London. Pp. 1-13; 85-99 [27 s.]
- Havik, T., & Ingul, J. M. (2021). How to Understand School Refusal. *Frontiers in Education* (Lausanne), 610.3389/feduc.2021.715177 (11 sider)
- Hayles, N.K. (2006) 'Unfinished Work: From Cyborg to the Cognisphere', *Theory, Culture & Society*, 23(7–8): 159–66. [7 s.]
- Hedegaard, M. (2012). Analyzing children's learning and development in everyday settings from a cultural-historical wholeness approach. *Mind, Culture, and Activity*, 19(2), 127-138. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/proquest1018479041 [11 s.]
- Hedegaard, M., & Edwards, A. (2023). In *Taking Children and Young People Seriously: A Caring Relational Approach to Education* (pp. 1–18). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. [19 s.]
- Holland D. & Lave J. (2019). Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In Edwards A., Flear M., Böttcher L. (Eds). *Cultural-Historical Approaches to Studying Learning and Development.* Perspectives in Cultural-Historical Research, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 s.]
- Honkasilta, J., & Vehkakoski, T. (2019). The premise, promise and disillusion of the ADHD categorization – family narrative about the child's broken school trajectory. *Emotional and Behavioural Difficulties*, 24(3), 273-286. <https://doi.org/10.1080/13632752.2019.1609269> [14 s.]
- Horwitz, A. V. (2013). *Anxiety: A Short History.* Baltimore: Johns Hopkins University Press (kap. 6, 'Psychology's Ascendance', s. 98-117) [19 s.]
- Hundeide, K. (2005). Socio-cultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261. <https://kdbk->

aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/sage_s10_1177_1354067X05052353 [20 s.]

- Højholt, C. (2020). Conflictuality and situated inequality in children's school life, *Children's Geographies*, DOI: 10.1080/14733285.2020.1817335 (s. 1-14) [14 s.]
- Hviid, P., & Villadsen, J. W. (2018). The development of a person: Children's experience of being and becoming within the cultural life course. In A. Rosa & J. Valsiner (Eds.), *The Cambridge handbook of sociocultural psychology* (2nd ed., pp. 556–574). Cambridge University Press. [18 s.]
- Hviid, P., Esbjørn, B.H. & Villadsen, J. (2018) Når almenpædagogikken bliver den bedste forbyggelse af angst: Den tidlige indsats I daginstitutioner. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Bind 55, Nr. 1, 7, 01.02.2018, s. 78-89. [11 s.]
- Kearney, C. A., & Graczyk, P. A. (2020). A multidimensional, multi-tiered system of supports model to promote school attendance and address school absenteeism. *Clinical Child and Family Psychology Review*, 23(3), 316-337. 10.1007/s10567-020-00317-1 [12 s.]
- Knudsen, H. (2010). *Har vi en aftale? Magt og ansvar i mødet mellem folkeskolen og familien*. (Kap. 4. S. 61-110). Frederiksberg: Nyt fra Samfundsvidenskaberne. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n4l1aj/alma9920604158405762 [49 s.]
- Lund, G.E. (2020). Skolefravær kalder på relationsudvikling og kulturudvikling i skolen. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Årg. 57. Nr 1 (s. 7-28) [12 s.]
- Marschall, A. (2017). When everyday life is double looped. Exploring children's perspectives on post-divorce family life with two households. *Children and Society*, 31, 342-352. <https://doi.org/10.1111/chso.12202> [13 s.]
- Martin, J. & McLellan, A. (2013). *The Education of Selves: How Psychology transformed Students*. New York, NY: Oxford University Press. Chap. 1-3 (pp. 1-62) [61 s.]
- Matthews, S. A. (2007). A Window on the 'New' Sociology of Childhood, *Sociology Compass*, 1/1, 322–334 [12 s.]
- Matthiesen, N. (2015). A struggle for equitable partnerships: Somali diaspora mothers' acts of positioning in the practice of home-school partnerships in Danish public schools. *Outlines. Critical Practice Studies*. Vol. 16 (1), pp. 6-25. <https://tidsskrift.dk/outlines/article/view/21438> [19 s.]
- Matthiesen, N. C. L. (2019). Producing pathways: The production of change for ethnic minority socially marginalized families. *Annual Review of Critical Psychology*, 16, 1311–1329. <https://thedisourseunit.files.wordpress.com/2019/12/1311.pdf> [18 s.]
- Matthiesen, N. (2021). Lærerprofessionelt ansvar i mødet med etniske minoritetsforældre. I: K.K.B. Dahl (red.). *Professionspsykologi*. København: Akademisk forlag. [20 s.]
- Matthiesen, N. C. L., Cavada-Hrepich, P., & Tanggaard, L. (2022). The Trust Imperative: Conceptualizing the Dynamics of Trust and Distrust in Parent-Professional Collaboration. *Educational Theory*, 72(5), 663-683. <https://doi.org/10.1111/edth.12549>. [20 s.]
- Maul J. & Feilberg, C. (2019). *Det fortolkende blik – psykomotoriske vanskeligheder, diagnoser og pædagogisk-psykologisk rådgivning*. Aalborg Universitetsforlag. [23 s.]

- McCarthy, J.R., Gillies, V. & Hooper, C.A. (2019). "Family Troubles" and "Troubling Families": Opening up Fertile Ground. *Journal of Family Issues*. 49(16), pp. 2207-2224 doi.org/10.1177/0192513X19870047 [17 s.]
- McDermott, R. P. (1993). The Acquisition of a Child by a Learning Disability. In: S. Chaiklin and J. Lave (Eds.), *Understanding Practice. Perspectives on Activity and Context*. Cambridge: Cambridge University Press. (s. 269-305) [36 s.]
- McDermott, R., & Varenne, H. (2018). Adam, Adam, Adam, and Adam: The cultural construction of a learning disability. In *Successful Failure: The School America Builds* (pp. 25-44). Routledge. [21 s.]
- Nielsen, B. (2020). Hvorfor er det så svært at udvikle "Skolen for Alle" Mangler vi viden? Spilder vi ressourcer? Hvad med PPR? *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift* [15 s.]
- Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77. <https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [14 s.]
- Ringsmose, C. (2015). Vi tester hvor gærdet er lavest. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, 52(3), 112-123. [12 s.]
- Ringsmose (2020). *Perspektiver på kvalitet i dagtilbud: Resultater fra et kvalitativt studie i seks kommuner*. Aalborg Universitetsforlag. [12 s.]
- Sheridan, S. M. & Gutkin, T. B. (2000). The ecology of school psychology: Examining and changing our paradigm for the 21st century. *School Psychology Review*, 29(4), 485–502. <https://doi.org/10.1080/02796015.2000.12086032> [17 s.]
- Simpson, J., & Atkinson, C. (2019). The role of school psychologists in therapeutic interventions: A systematic literature review. *International Journal of School and Educational Psychology*, 1–15. <https://doi.org/10.1080/21683603.2019.1689876> [14 s.]
- Sommer, D., Samuelsson, I. P., & Hundeide, K. (2010). Introduction: Child perspectives and children's perspectives—The Scandinavian context. In *Child Perspectives and Children's Perspectives in Theory and Practice* (pp. 1-23). Springer, Dordrecht. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/springer_serie_s978-90-481-3316-1 [22 s.]
- Sugarman, J. (2015). Neoliberalism and Psychological Ethics. *Journal of Theoretical and Philosophical Psychology*. Vol 35 (2), 103-116. https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/apa_articles10.1037%252Fa0038960 [13 s.]
- Szulevicz, T. (2019). PPR og de normative forudsætninger. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Vol. 56 (5/6) 114-125 [11 s.]
- Szulevicz, T & Tanggaard, L. (2015). *Pædagogisk-psykologisk praksis – mellem psykometri, konsultation og inklusion*. København: Hans Reitzels Forlag sd.19-145 https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n411aj/alma9920677281505762 [123 s.]
- Søndergaard, D. M. (2009). Mobning og social eksklusionsangst. In *Mobning: sociale processer på afveje* (pp. 21-58). Hans Reitzels Forlag. [37 s.]
- Testmann, L. (2018). Konflikt og fællesskab blandt børn i skolen – perspektiver på inklusion. In C. Højholt & D. Kousholt (Eds.), *Konflikter om børns skoleliv* (pp.172-197). København: Dansk Psykologisk Forlag [26 s.]

- Thastum, M. (2018). Angstlidelser hos børn. *Pædagogisk Psykologisk Tidsskrift*, Bind 55, Nr. 1, 2018, s. 6-19. **[13 s.]**
- Turkle, S. (2011). *Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other* (p.1-20). Basic Books (uddrag) **[20 s.]**
- Valsiner, J. (2018). Constructive semiosis is the core of the human psyche. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 11-17). Cham, CH: Springer. **[6 s.]**
- Valsiner, J. (2018). Human psyche between the mundane and the aesthetic: the sublime as the arena for semiosis. In M. C. D. P. Lyra and M. Assis Pinheiro (Eds.), *Cultural Psychology as Basic Science: Dialogues with Jaan Valsiner* (pp. 43-55). Cham, CH: Springer. **[12 s.]**
- Van Laere, K., Van Houtte, M., & Vandenbroeck, M. (2018). Would it really matter? The democratic and caring deficit in 'parental involvement'. *European Early Childhood Education Research Journal*. 26 (2), pp. 187–200
<https://doi.org/10.1080/1350293X.2018.1441999> **[13 s.]**
- Winther-Lindqvist, D. A. (2017). The role of play in Danish childcare. In *Nordic social pedagogical approach to early years* (pp. 95-114). Springer, Cham.
https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/159qapk/springer_serie_s978-3-319-42557-3 **[19 s.]**
- Woodhead, M. (2015). Psychology and the cultural construction of children's needs. In: A. James and A. Prout (Eds.), *Constructing and Reconstructing Childhood. Contemporary issues in the sociological study of childhood*. New York: Routledge (s. 54-73) **[19 s.]**
- Woodhead, M., & Faulkner, D. (2008). Subjects, objects or participants? Dilemmas of psychological research with children. In P. Christensen & A. James (Eds.), *Research with children: Perspectives and practices* (pp. 10–39). Routledge/Taylor & Francis Group. **[20 s.]**
- Zittoun, T., Valsiner, J., Vedeler, D., Salgado, J., Gonçalves, M. M., & Ferring, D. (2013). We are migrants! In *Human Development in the Life Course: Melodies of Living* (pp. 261–284). chapter, Cambridge: Cambridge University Press. **[23 s.]**
- Zittoun, T. (2014). Trusting for learning. In P. Linell & I. Marková (Eds.), *Dialogical approaches to trust in communication* (pp. 125– 151). Charlotte, NC: Information Age. **[26 s.]**

Total: 1491 pages

Fællesmodulerne

Den Psykologiske Profession

Modultitel dansk: Den Psykologiske profession

Modultitel engelsk: The Psychological Profession

ECTS: 5

Placering

1. semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig

Hanne Bruun Søndergaard Knudsen (hannebsk@ikp.aau.dk)

Casper Feilberg (feilberg@ikp.aau.dk)

Undervisere:

Casper Feilberg (feilberg@ikp.aau.dk)

Hanne Knudsen (hannebsk@ikp.aau.dk)

Kent Kristensen (kk@law.aau.dk)

Type og sprog

Kursusmodul

Sprog: Dansk

Mål

I forbindelse med modulet udbydes der et kursus. Kurset omfatter:

- Teori om den historiske udvikling af psykologiprofessionen og de samfundsmæssige vilkår for professionen
- Teori om professionsforskning og om studier af praksis
- Opfattelser af psykologifaglig kompetence
- Juridiske forhold vedrørende udøvelsen af den psykologiske profession
- Ethiske forhold vedrørende udøvelsen af den psykologiske profession
- herunder at kunne kritisk reflektere over og håndtere etiske og lovmæssige problemstillinger i forbindelse med digitalt baseret kommunikation og digital opbevaring af information.

Læringsmål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

- Og forståelse af de aktuelle krav og forventninger, som samfundet stiller til den psykologiske profession, og de historiske forudsætninger for disse krav og forventninger

- Og forståelse af forskellige traditioners opfattelse af psykologfaglig kompetence samt deres opfattelse af videnskabelighed i psykologfagligt arbejde

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at reflektere over de professionsmæssige forhold ved den psykologiske praksis
- at reflektere over valg mellem psykologfaglige teorier og metoder på et videnskabeligt grundlag
- at reflektere problemorienteret i relation til den psykologiske professions samfundsmæssige rolle og funktion
- formidling af videnskabelige dilemmaer i valg af psykologfaglig tilgang til psykologer, andre fagfolk samt lægfolk

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at kunne identificere juridiske problemstillinger og det juridiske grundlag for udøvelse af den psykologiske profession
- at kunne kritisk reflektere over og håndtere etiske og lovmæssige problemstillinger i forbindelse med digitalt baseret kommunikation og digital opbevaring af information
- at kunne identificere etiske principper samt forskelligartede anskuelsesmåder på professionen
- at forestå og gennemføre egen faglige videreudvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Fagbeskrivelse:

Den psykologiske profession på 5 ECTS-points er placeret på uddannelsens 1. semester og omfatter:

- Viden om den historiske udvikling af psykologiprofessionen og de samfundsmæssige vilkår for professionen
- Viden om professionsforskning og teorier om psykologifaglig kompetence
- Juridisk viden og færdigheder i forhold til udøvelsen af den psykologiske profession
- Etisk viden og færdigheder i forhold til udøvelsen af den psykologiske profession

I faget 'Den psykologiske profession' ses nærmere på psykologfagets historiske udvikling og den samfundsmæssige baggrund for faget, idet disse forhold er vigtige for forståelse af de forventninger, der stilles til psykologer i dag og som baggrund for videreudvikling af faget i fremtiden. Der ses endvidere nærmere på professionsforskning og på, hvad der, på tværs af specialiseringer inden for psykologfaget, adskiller psykologers professionsfaglige kompetencer fra andre faggrupper. De etiske dilemmaer, som psykologer kan befinde sig i, præsenteres

sammen med de etiske og teoretiske principper, som støtter psykologen i vurderingen af disse dilemmaer. Endelig indføres der i de juridiske regler, som psykologen er underlagt og skal kende og kunne fortolke. Faget skal ses som indføring til, at de studerende på kandidaten opnår indsigt i, hvordan man som psykolog kan styre arbejds- og udviklingssituationer, der er komplekse og uforudsigelige, selvstændigt kan tage ansvar for egen faglig udvikling og specialisering, kan reflektere over forvaltningen af den psykologiske profession, kan udvise forståelse for relationen mellem teoretiske og praktisk-professionelle problemstillinger og kan erkende grænserne for egen psykologfaglige kunnen og viden i relation til praktiske problemstillinger, samt udøve selvrefleksion.

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
9 forelæsninger	26
Seminartimer	8
Læsning og forberedelse	76
Eksamen – 72 timers opgave	24
Eksamen kollektiv feedback	1

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 9 + 1 t feedback (26 KT)

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 4 KT

Antal seminarhold:

Fordelingsnøgle for de 4 seminarhold:

- Seminarhold 1: Universitetsklinikken, KHARE
- Seminarhold 2: EP og BSPK
- Seminarhold 3: NEURO og PP
- Seminarhold 4: AOP og CP

Deltagere

1. Semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi

Deltagerforudsætninger

Deltagerne skal være optaget på kandidatstudiet og have afsluttet BA i psykologi, herunder bl.a. klinisk psykologi, arbejds- og organisationspsykologi og pædagogisk psykologi.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Kursusgang	Varighed	Tema/Emne	Forelæser

1. forelæsning	2x45 min.	Introduktion til faget, til kursusforløbet og til eksamensformen	Casper Feilberg
2. forelæsning	2x45 min.	Forskning og profession	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen
3. forelæsning	4x45 min.	Psykologfaglig kompetence	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen
4. forelæsning	2x45 min.	Etiske dilemmaer	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen
Seminar 1 (4 hold)	2x45 min. 2x45 min. 2x45 min. 2x45 min.	Gruppearbejde omkring cases	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen
5. forelæsning	4x45 min.	Introduktion til Jura Professionens regulering, bl.a. -sagsbehandling- -tavshedspligt -persondata Intro til underretningspligter	Kent Kristensen
6. forelæsning	2x45 min.	Børn, forældre og samfund. Komplekse sociale- og familieretlige sager; bl.a. - skilsmisse, - anbringelse - skolefravær m.m. - underretningspligter, fortsat	Kent Kristensen
7. forelæsning	4x45 min.	Retssikkerhed bl.a. - lovgivning, - menneskerettigheder - principper - tvang og samtykke - ansvar - opsamling	Kent Kristensen
Seminar 2 (4 hold)	2x45 min. 2x45 min. 2x45 min. 2x45 min.	Gruppearbejde omkring cases	Kent Kristensen
8. forelæsning	4x45 min.	Integrering af professionsfaglige, etiske og juridiske aspekter i daglig praksis	Mette Thuesen og Hanne B. S. Knudsen
9. forelæsning	2x45 min	Aktuelle diskussioner i kurset, evaluering og spørgetime	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen
Kollektiv feedback	1x45 min	Tilbage melding på eksamen	Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen

Eksamen

En intern individuel skriftlig prøve i Den psykologiske profession (The Psychological Profession).

Prøven er en bunden 72-timers opgave, hvor den studerende på baggrund af pensum skal besvare en stillet opgaveformulering med et eller flere spørgsmål inden for fagområdet.

Pensumramme: 500 sider obligatorisk litteratur. Sidetal: max 7 sider.

Bedømmelsesform: Der gives karakter efter 7-trinsskalaen. Besvarelsen bedømmes af eksaminator. Prøvens omfang: 5 ECTS-point.

Der må ikke anvendes generativ AI (fx ChatGPT) i forbindelse med eksamen. Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Introduktion til faget, til kursusforløbet og til eksamensformen.

2 timer v/ Casper Feilberg

Ud over en introduktion til den psykologiske profession, omhandler forelæsningen psykologfagets historiske udvikling og samfundsmæssige forudsætninger som baggrund for forståelse af de forventninger, der stilles til psykologer i dag og som baggrund for videreudvikling af faget i fremtiden.

Litteratur:

- Jensen, R. (2000). Knudepunkter i dansk psykologis udvikling i årene 1940-2000. I: *Psyke & logos*, Tema: Psykologiens historie i Danmark, Årg. 21, nr. 1. S. 174-186. [12 s.]
- Madsen, K. B. (1980). Psykologiens historie i Danmark. I: *Psykologisk leksikon*, redigeret af K.B. Madsen, 2. reviderede udgave, 344-356 [12 s.]
- Feilberg, C. (2019a). Vilkaerne for den kvalitative iagttagelse – i et nutidigt perspektiv. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, Kapitel 9, pp. 259-287. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. [25 s.]

2. Forelæsning: Forskning og profession

2 timer v/ Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen

Psykologi er både en videnskab samt et professionsfag, hvilket giver anledning til en række spørgsmål om forholdet mellem den videnskabeligt producerede viden og den praktiske udøvelse af faget. Denne forelæsning introducerer og diskuterer en række af disse spørgsmål.

Litteratur:

- Blause, S., Tirelli, E., Wauquiez, G., Raffard, S., Didone, V., & Willems, S. (2024). What information do neuropsychologists use to guide their clinical

decisions? A survey on knowledge and application of evidence-based practice in a French-speaking population. *Archives of clinical neuropsychology: the official journal of the National Academy of Neuropsychologists*, 39(2), 140–156. <https://doi.org/10.1093/arclin/acad057> [16 s.]

- Kvale, S. (2007): Professionspraksis som erkendelse – om dilemmaer i terapeutisk forskning. In: Brinkmann, S. & L. Tanggaard: Psykologi – forskning og profession (s.69-95). København: Hans Reitzels Forlag. [25 s.]
- Pedersen, L. T., & Brinkmann, S. (2007). Introduktion til et spændingsfelt. I: L. Tanggaard, & S. Brinkmann (red.), *Psykologi: forskning og profession* (s. 11-18). København: Hans Reitzel. [7 s.]
- Polkinghorne, D. (2007). Forskning og praktikers beslutningsprocesser. I: S. Brinkmann & L. Tanggaard (red.) *Psykologi: forskning og profession* (s. 19-45). København: Hans Reitzels Forlag [26 s.]
- Principerklæringen om evidensbaseret psykologisk praksis, Dansk Psykologforening: <https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2023/10/Principerklaering-om-evidensbaseret-psykologisk-praksis.pdf> [10 s.]

3. Forelæsning: Psykologfaglig kompetence

4 timer v/ Casper Feilberg & Hanne B. S. Knudsen

Forelæsningen omhandler forskellige traditioners opfattelse af psykologfaglig kompetence samt deres opfattelse af videnskabelighed i psykologfagligt arbejde. Endvidere diskuteres etiske problemstillinger, der kan influere på kompetente psykologfaglige beslutninger. Bemærk at psykologfaglig kompetence også berøres i pensum oplistet ved andre forelæsninger, fx forelæsning 2.

Litteratur:

- Bourke, R., Pullen, R., & Mincher, N. (2021). Understanding ethical drift in professional decision making: dilemmas in practice. *International Journal of Inclusive Education*, 1–18. <https://doi.org/10.1080/13603116.2021.1992679> [18 s.]
- Feilberg, C. & Maul, J. (2019). Mennesket bag den kvalitative iagttagelse og undersøgelse. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, pp. 11-33. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. [19 s.]
- Feilberg, C. (2019b). Den kvalitative iagttagers habitus – personligt og kollektivt. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, Kapitel 3 pp. 107-136 Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. [27 s.]
- Fox, M. (2011). Practice-based evidence – overcoming insecure attachments. *Educational Psychology in Practice*, 27(4), 325-335 [10 s.]
- Høstmælingen, A (2010) Hvordan kan principerklæringen bidra til å kvalitetssikre psykologisk praksis? *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, Vol 47, nr. 10 p. 930-936 [6 s.]

- Lefkowitz, J., & Watts, L. L. (2022). Ethical incidents reported by industrial-organizational psychologists: A ten-year follow-up. *The Journal of Applied Psychology*, 107(10), 1781–1803. <https://doi.org/10.1037/apl0000946> [22 s.]
- Principerklæringen om evidensbaseret psykologisk praksis, Dansk Psykologforening: <https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2023/10/Principerklaering-om-evidensbaseret-psykologisk-praksis.pdf> [10 s.]
- Schön, D. A. (2006). *Den reflekterende praktiker*. Forlaget KLIM, kap. 4+5, pp. 97-115 & 116-146 [45 s.]

4. Forelæsning: Ethiske dilemmaer

2 timer v/ Casper Feilberg og Hanne B. S. Knudsen

I denne forelæsning præsenteres og diskuteres forskellige etiske dilemmaer psykologer kan befinde sig i. Se desuden DPs ressourcesite om etik www.dp.dk/fag-og-politik/fag/etik-i-psykologifaget/

Litteratur:

- Ethiske principper for nordiske psykologer. I: *Dansk Psykologforenings Regelsæt 2021* <https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2022/11/EthiskePrincipper.s.27-32fraDPRRegelsaet-2021-24.pdf> (findes i forskellige layoutversioner) [5 s.]
- Kemp, P. (2001). Ethiske positioner (kap. 8), In: M. Bjerrum & K. L. Christiansen (eds.), *Filosofi, etik, videnskabsteori*, pp. 160-173. Akademisk. [13 sider]
- Thuesen, M. (2015). Terapeutens behov for at hele. *Matrix* 32:1, 4-26 [23 s.]
- Øvreeide, H. (2013). *Fagetikk i Psykologisk Arbeid*. Kristianssand: Høyskoleforlaget kap. 7-10, side 124-204 [80 s.]

5. Forelæsning: Juridisk metode

Introduktion til jura - professionens retlige rammer og sagsbehandling

4 lektioner/ Kent Kristensen

Psykologer indgår i kommunerne i et samarbejde med andre om hjælp og støtteforanstaltninger til børn, unge og familier, der kræver særlig psykologisk viden. I lovgivningen er der fastsat regler som sikre børn og forældre der er part i sagerne bestemte rettigheder, herunder retten til at blive hørt og inddraget samt ret til fortrolighed. Du bliver introduceret til lovgivningen og brugen af regler i administrativ praksis, herunder fortolkning af reglerne samt reglerne for parteres rettigheder og reglerne om indsamling og behandling af oplysninger.

Litteratur

- Bønsing, S. (2023). *Forvaltningsret for statskundskab*. DJØF forlag [side 31-45 om retskilderne, side 150-192 og side 208-212 om sagsoplysninger og aktindsigt, side 310-318 om tavshedspligt og ytringsfrihed] [60 s.]
- Vijayarankan, K. H., Habekost, A. M. & Sølvsten, L. (2021). Udveksling af oplysninger i socialt arbejde. *Samfundslitteratur* [side 10-11,13-28, 31-48, 55-58 [36 s.]

6. Forelæsning: Børn, forældre og samfund: komplekse sager og psykologens rolle

2 timer v/ Kent Kristensen

Det overordnede tema er komplekse sager hvor børn, forældre og myndigheder er involveret. Forelæsningen bygger videre på sidste forelæsning og omhandler de retlige rammer for sagens gang i udvalgte sociale-/familieretlige sager, f.eks. skilsmisse, anbringelse eller skolefravær, hvor psykologer kan have afgørende roller og opgaver som følge af deres særlige fagkundskab eller eventuelle underretningspligt.

Litteratur:

- Mørk, A. (2020), Det familieretlige udgangspunkt, i: T. Schultz, m.fl. (Eds), Socialret. Børn og unge. 2. udg., pp. (Side 119 – 158) (uddrag pp. 134-154) **[25 s.]**
- Hartoft, H. (2020), Tilsyn og underretningspligter i T. Schultz m.fl. (red.), Socialret. Børn og unge. 2. udg. Djøf forlag 205-233 **[28 s.]**

7. Forelæsning: Behandling og autorisation

4 timer v/ Kent Kristensen

Det overordnede tema er retssikkerhed. Patienters ret til selvbestemmelse og regler om autorisation omhandler den lovregulerede del af den psykologfaglige virksomhed. Regler om retten til selvbestemmelse gennemgås, herunder forholdet mellem mindreårige og forældremyndighed, psykologlovens ansvarsbestemmelser samt kendskab til klagesystemet.

Litteratur:

- Kent Kristensen (undervisningsnotat) Patienters ret til selvbestemmelse **[10 s.]**
- Lohmann-Davidsen, E. (2011) Jura for psykologer. DJØF Forlag [side 55-79 om autorisation] **[24 s.]**

8. Forelæsning: oplæg og diskussion: integrering af professionsfaglige, etiske og juridiske aspekter i daglig praksis

3 timer v/ Mette Thuesen og Hanne Knudsen

Indledningsvist vil der være en times gruppearbejde, de studerende indbyrdes, en times oplæg af Mette Thuesen om psykoterapeutens udvikling, og afslutningsvist en diskussion mellem de studerende (bl.a. på baggrund af gruppearbejdet) og oplægsholderen.

Litteratur:

- Thuesen, M. (2015) Terapeutens behov for at hele. Matrix 32:1, 4-26 **[23 s.]**

9. Forelæsning: Gennemgående diskussioner i kurset + spørgetime og evaluering

2 timer v/ Casper Feilberg og Hanne B. S. Knudsen

Samlet pensumliste

Grundbøger og kapitler i bøger

(Tekster over 20% eller 50 sider fra samme bog må ikke kopieres eller deles ifølge Copydan.)

Bønsing, S. (2023), *Forvaltningsret for statskundskab*. Djøf Forlag. [side 31-45 om retskilderne, side 150-192 og side 208-212 om sagsoplysninger og aktindsigt, side 310-318 om tavshedspligt og ytringsfrihed] **[60 s.]**

Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (2007, red.), *Psykologi: forskning og profession*. København: Hans Reitzel. Følgende kapitler i antologien:

- Kvale, S. (2007): Professionspraksis som erkendelse – om dilemmaer i terapeutisk forskning. I: Brinkmann, S. & L. Tanggaard: *Psykologi – forskning og profession* (s.69-95). København: Hans Reitzels Forlag. **[25 s.]**
- Pedersen, L. T., & Brinkmann, S. (2007). Introduktion til et spændingsfelt. I L. Tanggaard, & S. Brinkmann (red.), *Psykologi: forskning og profession* (s. 11-18). København: Hans Reitzel. **[7 s.]**
- Polkinghorne, D. (2007). Forskning og praktikers beslutningsprocesser. I: S. Brinkmann & L. Tanggaard (red.) *Psykologi: forskning og profession* (s. 19-45). København: Hans Reitzels Forlag **[26 s.]**

Feilberg, C. & Maul, J. (2019). *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*. Aalborg Universitetsforlag.

- Feilberg, C. & Maul, J. (2019). Mennesket bag den kvalitative iagttagelse og undersøgelse. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, pp. 11-33. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. **[19 s.]**
- Feilberg, C. (2019a). Vilkaerne for den kvalitative iagttagelse – i et nutidigt perspektiv. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, Kapitel 9 pp. 259-287. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. **[25 s.]**
- Feilberg, C. (2019b). Den kvalitative iagttagers habitus – personligt og kollektivt. I: C. Feilberg (red.) & J. Maul (red.) *Kvalitative iagttagelser – At forstå, undersøge og udrede mennesker på et eksistentiel-fænomenologisk grundlag*, Kapitel 3 pp. 107-136. Skriftserie om eksistentiel fænomenologi, Aalborg Universitetsforlag. **[27 s.]**

Øvreeide, H. (2013). *Fagetikk i Psykologisk Arbeid*. Kristianssand: Høyskoleforlaget, kap. 7-10, side 124-204 **[80 s.]**

Artikler og kapitler (bliver tilgængelig via AUB link eller PDF fil på Moodle):

- Bourke, R., Pullen, R., & Mincher, N. (2021). Understanding ethical drift in professional decision making: dilemmas in practice. *International Journal of Inclusive Education*, 1–18. <https://doi.org/10.1080/13603116.2021.1992679> [18 s.]
- Blause, S., Tirelli, E., Wauquiez, G., Raffard, S., Didone, V., & Willems, S. (2024). What information do neuropsychologists use to guide their clinical decisions? A survey on knowledge and application of evidence-based practice in a French-speaking population. *Archives of clinical neuropsychology: the official journal of the National Academy of Neuropsychologists*, 39(2), 140–156. <https://doi.org/10.1093/arclin/acad057> [16 s.]
- Etiske principper for nordiske psykologer. I: *Dansk Psykologforenings Regelsæt 2021* <https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2022/11/EtiskePrincipper.s.27-32fraDPRRegelsaet-2021-24.pdf> (findes i forskellige layoutversioner) [5 s.]
- Fox, M. (2011). Practice-based evidence – overcoming insecure attachments. *Educational Psychology in Practice*, 27(4), 325-335 [10 s.]
- Hartoft, H. (2020), Tilsyn og underretningspligter i T. Schultz m.fl. (red.), Socialret. Børn og unge. 2. udg. Djøf forlag 205-233 [28 s.]
- Høstmælingen, A. (2010) Hvordan kan principperlæringen bidrage til å kvalitetssikre psykologisk praksis? *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, Vol 47, nr. 10 p. 930-936 [6 s.]
- Jensen, R. (2000). Knudepunkter i dansk psykologis udvikling i årene 1940-2000. I: *Psyke & logos*, Tema: Psykologiens historie i Danmark, Årg. 21, nr. 1. S. 174-186. [12 s.]
- Kemp, P. (2001). Etiske positioner (kap. 8), In: M. Bjerrum & K. L. Christiansen (eds.), *Filosofi, etik, videnskabsteori*, pp. 160-173. Akademisk. [13 s.]
- Kristensen, K. (undervisningsnotat) Patienters ret til selvbestemmelse [10 s.]
- Lefkowitz, J., & Watts, L. L. (2022). Ethical incidents reported by industrial-organizational psychologists: A ten-year follow-up. *The Journal of Applied Psychology*, 107(10), 1781–1803. <https://doi.org/10.1037/apl0000946> [22 s.]
- Lohmann-Davidsen, E. (2011) Jura for psykologer. DJØF Forlag [side 55-79 om autorisation]. [24 s.]
- Madsen, K. B. (1980). Psykologiens historie i Danmark. I: *Psykologisk leksikon*, redigeret af K.B. Madsen, 2. reviderede udgave, 344-356 [12 s.]
- Mørk, A. (2020), Det familieretlige udgangspunkt, i: T. Schultz, m.fl. (Eds), Socialret. Børn og unge. 2. udg., pp. (Side 119 – 158) (uddrag pp. 134-154) [25 s.]
- Principperklæringen om evidensbaseret psykologisk praksis, Dansk Psykologforening: <https://www.dp.dk/wp-content/uploads/2023/10/Principperklaering-om-evidensbaseret-psykologisk-praksis.pdf> [10 s.]
- Schön, D. A. (2006) *Den reflekterende praktiker*. Forlaget KLIM kap. 4+5, pp. 97-115 & 116-146 [45 s.]
- Thuesen, M. (2015) Terapeutens behov for at hele. *Matrix* 32:1, 4-26 [23 s.]
- Vijayarankan, K. H., Habekost, A. M. & Sølvsten, L. (2021). *Udveksling af oplysninger i socialt arbejde*. Samfundslitteratur [side 10-11,13-28, 31-48, 55-58. [36 s.]

Alle love og konventioner kan findes på www.retsinformation.dk

Følgende omtales: [ca. 15 s.]

Grundloven (§ 3)

Psykologloven

Serviceoven (kap. 11, dvs. §§ 46, -48, 49a, 49b, 50, 50a-c, §146, 152,153, 154,155b)

Forvaltningsloven (§§ 27-32)

Retsplejeloven (§ 168-171, 178-180)

Offentlighedsloven (§ 6)

Straffeloven (§§78,79, 141,152-152e)

Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet (§§ 19-37)

Sundhedsloven (§§40-50)

Databeskyttelsesloven (GDPR), (§§5-13)

Forældreansvarsloven (§§ 1- 12, 17-23, 34)

Socialretssikkerhedsloven, (§ 11 c)

Psykiatriloven (§§ 1 – 10)

Værgemålsloven (§§ 1 – 11)

FN's børnekonvention (art. 3 og art. 12)

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (art. 8)

I alt: 517 sider

Psykologisk Testning

Modultitel dansk: Psykologisk testning

Modultitel engelsk: Psychological assessment

ECTS: 5

Placering

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig

Casper Schmidt (casc@ikp.aau.dk)

Undervisere:

Casper Schmidt, CS (casc@ikp.aau.dk)

Henriette Hyldal Kaae, HHK.

Hanne Bruun Søndergaard Knudsen, HBK (hannebsk@ikp.aau.dk)

Kristine M. Jensen de López, KJL (kristine@ikp.aau.dk)

Mette Thuesen, MT (thuesen@ikp.aau.dk)

Thomas Koester, TK (tko@ikp.aau.dk)

Jesper Corneliusen, JC (jesper@peoplesuccess.dk)

Rasmus Risager Thomsen, RRT (fps-rrt@mil.dk)

Type og sprog

Modulets type: Kursusmodul

Angivelse af sprog: Dansk

Læringsmål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om og forståelse af:

- forskellige testtyper og de særlige vilkår ved testning af specielle målgrupper
- indsigt i konstruktionen af tests
- testning som et af flere redskaber i personundersøgelser og ved belysning af teoretiske begreber

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- og erfaring på begynderniveau med brug af nogle af de mest almindelige tests
- at kunne skabe alliance omkring testning og i at sætte testning i en relevant sammenhæng med anden psykologfaglig iagttagelse

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at danne sig overblik over og tilrettelægge brug af psykologiske tests
- at kunne vurdere og vælge egnede tests i forhold til en konkret psykologisk problemstilling
- at forestå og gennemføre egen faglige videreudvikling

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Psykologisk testning er placeret på kandidatuddannelsens 1. semester. I forbindelse med modulet udbydes et modul kombineret med forelæsninger og testøvelsesseminarer. Kurset omfatter:

Introduktion til forskellige psykologiske testtyper herunder kognitive, personligheds- og sociometriske test

Gennemgang af nogle af de mest almindelige tests

Teori om forhold ved testning af særlige målgrupper (fx børn)

Testøvelsesseminarer:

Øvelser i at kunne tilrettelægge anvendelsen af forskellige typer af test

Øvelser i at kunne gennemføre mindre testforløb

Omfang og forventet arbejdsindsats

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde: 7 forelæsninger à 2 timer (hvoraf forelæsning 3 afholdes på seminarhold); 1 seminargang á 4 timer per hold; 5 seminargange á 2 timer per hold; læsning og forberedelse 105 timer; eksamen (MC-opgave) 2 timer

Aktivitet	Timer
7 forelæsninger	14
Seminartimer	14
Læsning og forberedelse	105
Eksamen	2

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 7 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 14

Antal seminarhold: 4

Deltagere

1. semester studerende på kandidatuddannelsen i Psykologi

Deltagerforudsætninger:

Bestået bacheloruddannelse i Psykologi (BSc Psykologi)

Modulaktiviteter (kursusgange med videre): Formålet med kurset er, at deltagerne opnår et elementært kendskab til psykologisk testning. Der er ikke tale om en uddannelse i testning – denne opnås først efter endt uddannelse gennem at erhverve sig praktisk erfaring med tilhørende supervision. Kurset giver en introduktion til psykologisk testning, hvor der vil være praktiske øvelser. På kurset gennemgås forskellige testtyper – både deres teoretiske grundlag, deres konstruktion, deres brug og deres resultater. Dette har til hensigt at give et grundlag for vurdering af anvendelsesområder for tests, samt give kvalificeret stillingtagen til gyldigheden af de resultater, der opnås med psykologisk testning.

Aktivite	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1.	2 x 45 min. (fælles forelæsning)	Psykometri og testkonstruktion	Casper Schmidt
2.	6 x 45 min. (hvoraf 2 x 45 min fælles forelæsning samt 4 x 45 min seminar)	Neuropsykologisk testning	Henriette Hyldal Kaae
3.	4 x 45 min. (heraf 2x45 min forelæsning samt 4 seminarhold à 2 x 45 min, hvor både forelæsning og seminarer afholdes på de respektive seminarhold)	Konstruktion og anvendelse af tests med børn	Hanne Bruun Søndergaard Knudsen & Kristine Jensen de López
4.	4 x 45 min. (2 x 45 min fælles forelæsning samt 2 x 45 min seminar)	Konstruktion og anvendelse af tests indenfor militæret	Rasmus Risager Thomsen
5.	4 x 45 min. (2 x 45 min fælles forelæsning samt 2 x 45 min seminar)	Konstruktion og anvendelse af projektive tests	Mette Thuesen
6.	4 x 45 min. (2 x 45 min fælles forelæsning samt 2x 45 min seminar)	NEO PI-3 i teori og praksis	Jesper Corneliussen
7.	4 x 45 min. (2 x 45 min fælles forelæsning samt 2 x 45 min seminar)	Konstruktion og anvendelse af erhvervspsykologiske tests	Thomas Koester

Eksamen

En individuel intern skriftlig prøve i multiple-choice format. Prøvetid: 2 timer.
 Pensumramme: ca. 500 sider obligatorisk litteratur. Bedømmelsesform: Der gives karakter efter 7-trinsskalaen. Besvarelser bedømmes af eksaminator. Hjælpemidler: Eksaminanden kan ikke medbringe hjælpemidler til prøven. Prøvens omfang: 5 ECTS-point.

Syge-/reeksamen: En individuel intern skriftlig stedprøve i form af et essay.

Vurderingskriterierne er angivet i Universitetets eksamensordning.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Psykometri og testkonstruktion

2 timer v/ Casper Schmidt

Forelæsningen introducerer kurset og en række overordnede overvejelser i forhold til psykologisk testning. Desuden vil forelæsningen introducere testning i sin historiske kontekst og hvorledes vi i dag kan bruge den til at udtale os om forskellige træk og fænomener. Ligeledes vil forelæsningen berøre nogle af de begreber og metoder, hvorved en test kan måles og vejes for dens psykometriske egenskaber, hvilket er væsentligt i forhold til testkonstruktion, samt valg af psykologisk tests.

Litteratur:

- Ivanouw, J. (2006). Psykometri (Kapitel 4, side 97-159) i Elsass, P., Ivanouw, J., Mortensen, E. L., Poulsen, S., & Rosenbaum, B. (2006). *Assessmentmetoder: Håndbog for psykologer og psykiatere*. København: Dansk Psykologisk Forlag. [62 s.]

2. Forelæsning: Neuropsykologisk testning

2 timers forelæsning og demonstrationsundervisning, 4 timers seminarhold v/ Henriette Hyldal Kaae

Undervisningen har til formål at danne grundlag for at forstå anvendelsen af kognitive tests i klinisk praksis, specielt hvad angår evnevurdering og neuropsykologiske forstyrrelser efter hjernesygdomme/skader. Der fokuseres på almen udredning af evner, herunder intelligens. Eksempler fra diagnostiske undersøgelser med brug af kognitive prøver ved neurologiske sygdomme som f.eks. demens, stroke og hjernekræft bliver vist. Brug af kognitive tests som vejledning ved behov for erhvervsmæssig omplacering berøres under seminarundervisningen, som indeholder praktiske øvelser i at administrere og score testresultater.

Undervisningsforløbet vil indeholde:

1. Forelæsning om hvordan kognitive tests anvendes og rationale for vurdering af testresultater med fokus på:
 - Klinisk neuropsykologiske undersøgelser
 - forskellige måder at vurdere resultater i forhold til standard og forventning
 - særlige hensyn ved specielle grupper af personer
2. Seminarøvelser med eksempler på konkrete kognitive tests, øvelser i testning og scoring, samt udregning af samlede testcores, WAIS-IV.

Forelæsning, 2 timer:

Om overordnede aspekter – med øvelser i plenum.

- Det neuropsykologiske paradigme.
- Testning som en del af person-undersøgelsen. Hvordan kobles med andre observationer.
- Rapportering af resultater, z-scores.
- Eksempler, der vurderes ud fra referencegruppens fordeling af testresultater, og eksempler på tests, hvor resultater kan bedømmes ud fra kulturelle, artsspecifikke eller sygdomsspecifikke normer.

WAIS-IV

- WAIS-IV som et eksempel på intelligensundersøgelser.
- WAIS IV som redskab – hvad indeholder en formel test. Forberedelse af seminarøvelser.

Seminarholdsøvelser (i 4 hold), 4 timer:

- Øvelser i testadministration:

- Eksempler på tests: øvelse i administration og scoring. Herunder tester-adfærd.
- Øvelser i testning:
 - At håndtere den asymmetriske kontakt respektfuldt.
 - Sprogbrug, pauser, mimik, omgivelser
 - 2-3 sproglige delprøver fra WAIS: ordforråd, information, ligheder – selvadministration
 - 2-3 perceptuelle ræsonneringsprøver fra WAIS: terningmønstre, matrice-problemløsning – selvadministration.
- Udregning af IQ og andre scores ud fra eksempler:
 - Udregning af en testprofil
 - IK for hele skalaen og indeksprofiler
 - Verbal forståelse, Perceptuel ræsonnering, Arbejdshukommelse, Forarbejdningshastighed.
 - Normalfordelinger. Lidt om GAI.
- Rapportering og tolkning af testscores i lyset af andre oplysninger:
 - Etik omkring formidling.
 - Hvordan bruges en test i en samlet undersøgelse.

Litteratur:

- Ivanouw, J. (2006). Psykometri (Kapitel 4, side 97-159) i Elsass, P., Ivanouw, J., Mortensen, E. L., Poulsen, S., & Rosenbaum, B. (2006). *Assessmentmetoder: Håndbog for psykologer og psykiatere*. København: Dansk Psykologisk Forlag. [62 s.]
- Lezak, M. D., Howieson, D. B., & Lorin, D. W. (2012). *Neuropsychological Assessment*. (5th Ed). New York: Oxford University Press. Kapitel 4 og 5. (side 101-150) [50 s.]
- Lichtenberger, E. O., & Kaufman, A. S. (2013). *Essentials of WAIS-IV Assessment*, 2nd ed. New York: John Wiley & Sons, Inc. (side 353-389) [36 s.]

3. Forelæsning: Konstruktion og anvendelse af tests med børn

2 timers forelæsning, 2 timers seminar ved Hanne Bruun Søndergaard Knudsen (HBSK) og Kristine M. Jensen de López (KJL). Både forelæsning og seminar afholdes på de respektive seminarhold.

I undervisningen præsenteres dels en række tests, som anvendes til at undersøge kognitive og kommunikative færdigheder hos småbørn og skolebørn og dels selvevaluerings- og ratingskalaer. Der vil primært være en introduktion til tests og subtests som indfanger forskellige komponenter af børns kognitive færdigheder, og der fremstilles en kritisk anvendelse af WISC-IV. Desuden introduceres tests, der er udviklet til at indfange barnets kommunikative- og eksekutive færdigheder, herunder TROG-2, BRIEF og CCC, samt forskellige former for selvevaluerings- og ratingskaler: SDQ og Beck Youth Inventories (BYI). Endelig vil forelæsningserne præsentere erfaringer fra igangværende international forskning vedr. tværkulturel testning og udvikling af testmateriale.

Vi vil endvidere komme ind på baggrunden for de forskellige test, test udvikling, test validering og standardisering. Derudover vil vi ligeledes diskutere forcer og begrænsninger ved anvendelse af tests i den børnepsykologiske udredning og tolkning af testresultater. Der vil endvidere indgå konkrete øvelser i anvendelsen og tolkningen af testen.

Litteratur:

- Huizinga, M. & Smidts, D. (2011). Age-related changes in executive functions: a normative study with the Dutch version of the behavior rating inventory of executive function. *Child Neuropsychology*, 17, 51-66. [16 s.]
- Jensen de López, K. & Knüppel, A. (2010). Tilpasning, standardisering og validering af den danske version af Test for Reception of Grammar-2 (TROG2). I: *Børnesprog – fra 12. Nordiske Symposium om Børnesprogforskning*. (Vejleskov, H. (red.)). Forlaget UCC. (47-55). [9 s.]
- Väisänen, R., Loukusa, S. Moilanen, I. & Yliherva, A. (2014) Language and pragmatic profile in children with ADHD measured by Children's Communication Checklist 2nd edition, *Logopedics Phoniatrics Vocology*, 39:4, 179-187, DOI: 10.3109/14015439.2013.784802 [9 s.]
- Niclasen J, Teasdale TW, Andersen A-MN, Skovgaard AM, Elberling H, et al. (2012) Psychometric Properties of the Danish Strength and Difficulties Questionnaire: The SDQ Assessed for More than 70,000 Raters in Four Different Cohorts. *PLoS ONE* 7(2): e32025. doi:10.1371/journal.pone.0032025 (1-8). [8 s.]
- Smedler, A. & Tideman, E. (2011). At teste børn og unge. Om testmetoder i den psykologiske undersøgelse. Hans Reitzels Forlag. (side 45-64, 99-113, 117-128, og 165-180). [63 s.]
- Toplak, M. E., West, R.F. & Stanovich, K. E. (2013). Practitioner Review: Do performance-based measures and ratings of executive function assess the same construct? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 54(2), 131–143. [13 s.]

4. Forelæsning: Konstruktion og anvendelse af tests indenfor militæret *2 timers forelæsning og demonstrationsundervisning, 2 timers seminarhold v/ Rasmus Risager Thomsen*

Med udgangspunkt i Danmarks mest benyttede test, Sessionsprøven/BPP, vil forskellige test og problematikker i forbindelse med testanvendelse blive diskuteret. Formålet er at give deltagerne en fornemmelse af, hvorledes bagvedliggende (psykometriske) testbegreber og psykologiske teoridannelser og problematikker håndteres i praktiske sammenhænge. Det forudsættes, at de almindelige testbegreber (fx validitet, reliabilitet, normer, korrelationer) er kendte på et begynderplan. Det samme gælder almindelige psykologiske teoridannelser/begreber (fx intelligens, fem-faktor teori).

Litteratur:

- Elsass, P. et al. (red.) (2006). *Assessmentmetoder. Håndbog for psykologer og psykiatere*. Dansk Psykolog Forlag. kapitel 4, 9, 13, 26 og 33.

- Furnham, A. (2008). HR Professionals' Beliefs About, and Knowledge of Assessment Technique and Psychometric Tests. *International Journal of Selection and Assessment*, 16(3), 300-305. [5 s.]
- Kousgaard, E. (2003). *50 år med intelligensprøven BPP*. Kbh.: Forsvarsakademiet, side 4-26. [22 s.]

5. Forelæsning: Konstruktion og anvendelse af projektive tests

2 timers forelæsning og demonstrationsundervisning, 2 timers seminarhold v/ Mette Thuesen

Der gives et indblik i teorierne bag projektive tests samt deres anvendelighed i personlighedsvurdering, diagnostisk og differentialdiagnostik. I forhold til diagnostik kan testene f.eks. bruges, når der er tvivl om hvorvidt patienten er psykotisk, eller hvis der er tvivl om det psykotiske har en skizofren kvalitet. Eller er det demens eller depression? Eller hvordan forvalter patienten sin aggression og er han farlig? Der vil blive mulighed for at se, hvordan Rorschach og TAT ser ud og kort eksperimenter med disse.

Litteratur:

- Elsass, P. et al. (red.) (2006). *Assessmentmetoder*. Håndbog for psykologer og psykiatere. Dansk Psykolog Forlag. (side 597-604 og 651-669). [25 s.]
- Mortensen, et al. (1987). *Rorschach-testning*. En grundbog. Dansk psykologisk forlag. (side 13-29 og side 41-52). [27 s.]

Supplerende litteratur:

- *Rorschachtestning og psykologisk teori* i Mortensen, et al. (1987). *Rorschach-testning*. En grundbog. Dansk psykologisk forlag. (side 30-40 samt 111- 130)

6. Forelæsning: NEO PI-3 i teori og praksis

2 timers forelæsning, 2 timers seminarhold v/ Jesper Corneliussen

De første 45 minutter vil omhandle den teoretiske baggrund bag profilen. Historikken bag Costa og McCrae's (skaberne af NEO PI) forståelse af personlighed og hvordan personligheden i NEO PI-3 kvantificeres til 5 domæner og 30 facetter. Testens reliabilitet og validitet vil her berøres.

Anden del af forelæsningen vil omhandle praktisk anvendelse. Hvor og hvordan NEO PI-3 profilerne kan anvendes og hvilken værdi de kan skabe i forbindelse med fx et klinisk forløb, teamudvikling eller rekruttering. Herunder hvordan NEO PI-3 testresultaterne, når den fortolkes med eksterne kriterier som anamnesen og andre testresultater kan yderligere værdi ud fra trianguleringsprincippet.

Litteratur

- Spaten, O. M., Miller, T., & Rasmussen, P. (2015). *Personlighedstest og aptitudetest*. [20 s.]
- Bienvenu, O. J., et al. (2004). Anxiety and depressive disorders and the Five-Factor Model of personality: A higher- and lower-order personality trait

investigation in a community sample. *Depression and Anxiety*, 20, 92-97. **[6 s.]**

- Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality and Individual Differences*, 13, 653-665. **[14 s.]**
- MacLaren, V. V., & Best, L. A. (2009). Female students' disordered eating and the Big Five personality facets. *Eating Behaviors*, 10, 192-195. **[5 s.]**
- McAdams, D. P., & Pals, J. L. (2006). A new Big Five: Fundamental principles for an integrative science of personality. *American Psychologist*, 61(3), 204–217. **[14 s.]**

7. Forelæsning: Konstruktion og anvendelse af erhvervspsykologiske tests *2 timers forelæsning v/ Thomas Koester og demonstrationsundervisning 2 timers seminarhold.*

Vi gennemgår - under overskriften "Erhvervspsykologisk testning (voksne)" og med udgangspunkt i en konkret case - hvordan personlighedstests og kognitive tests kan anvendes i praksis til at vurdere medarbejdergrupper i en stor international virksomhed. Fokus er på medarbejdernes sikkerheds- og risikoadfærd, og medarbejderne kommer fra lande såsom Egypten, Jordan, Irak, Pakistan, Indien, Polen, Ukraine og Rusland.

Litteratur:

- Spaten, O. M., Miller, T., & Rasmussen, P. (2015). Personlighedstest og aptitudetest i erhvervslivet. In K. Andreassen, M. Buchardt, A. Rasmussen & C. Ydesen (Eds.), *Test og prøvelser - Oprindelse, udvikling, aktualitet*. Aalborg: Aalborg University Press (side 283-303). **[21 s.]**
- Hogan, R., & Hogan, J. (2007). *Hogan Personality Inventory manual* (3rd ed.). Tulsa, OK: Hogan Assessment Systems. (ISBN 978-0-9794448-1-4) (Herfra kapitlerne 1, 2, 3.4, 4 og 5). **[64 s.]**
Hogan, R., & Hogan, J. (2009). *Hogan Development Survey manual* (2nd ed.). Tulsa, OK: Hogan Press. (ISBN 978-0-9816457-7-3). Herfra kapitel 4 til og med 4.4.3. **[29 s.]**

Samlet litteraturliste

- Bienvenu, O. J., et al. (2004). Anxiety and depressive disorders and the Five-Factor Model of personality: A higher- and lower-order personality trait investigation in a community sample. *Depression and Anxiety*, 20, 92-97. **[6 s.]**
- Costa, P. T., Jr., & McCrae, R. R. (1992). Four ways five factors are basic. *Personality and Individual Differences*, 13, 653-665. **[14 s.]**
- Elsass, P. et al. (red.) (2006). *Assessmentmetoder*. Håndbog for psykologer og psykiatere. Dansk Psykolog Forlag. Kapitel 4, (97-159) [62 sider] + kapitel 9 (245-254) [9 sider] + kapitel 13 (305-327) [23 sider], kapitel 26 (519-534) [16 sider] + siderne 597-604 og 651-669) [25 sider] + kapitel 33 (703-709) [6 sider]. **[I alt 141 s.]**

- Furnham, A. (2008). HR Professionals' Beliefs About, and Knowledge of Assessment Technique and Psychometric Tests. *International Journal of Selection and Assessment*, 16(3), 300-305. **[5 s.]**
- Hogan, R., & Hogan, J. (2007). *Hogan Personality Inventory manual* (3rd ed.). Tulsa, OK: Hogan Assessment Systems. (ISBN 978-0-9794448-1-4) (Herfra kapitlerne 1, 2, 3.4, 4 og 5). **[64 s.]**
- Hogan, R., & Hogan, J. (2009). *Hogan Development Survey manual* (2nd ed.). Tulsa, OK: Hogan Press. (ISBN 978-0-9816457-7-3). Herfra kapitel 4 til og med 4.4.3 **[29 s.]**
- Huizinga, M. & Smidts, D. (2011). Age-related changes in executive functions: a normative study with the Dutch version of the behavior rating inventory of executive function. *Child Neuropsychology*. 17, 51-64. **[14 s.]**
- Jensen de López, K., & Knüppel, A. (2010). Tilpasning, standardisering og validering af den danske version af Test for Reception of Grammar-2 (TROG2). I: *Børnesprog – fra 12. Nordiske Symposium om Børnesprogforskning*. (Vejleskov, H. (red.)). Forlaget UCC. (47-55). **[8 s.]**
- Kousgaard, E. (2003). 50 år med intelligensprøven BPP. Kbh.: Forsvarsakademiet, side 4-26. **[22 s.]**
- Lezak, M. D., Howieson, D. B., & Lorin, D. W. (2012). *Neuropsychological Assessment*. (5th Ed). New York: Oxford University Press. Kapitel 4 og 5. (side 101-155). **[50 s.]**
- Lichtenberger, E. O., & Kaufman, A. S. (2013). *Essentials of WAIS-IV Assessment*, 2nd ed. New York: John Wiley & Sons, Inc. (353-389). **[36 s.]**
- MacLaren, V. V., & Best, L. A. (2009). Female students' disordered eating and the Big Five personality facets. *Eating Behaviors*, 10, 192-195. **[5 s.]**
- McAdams, D. P., & Pals, J. L. (2006). A new Big Five: Fundamental principles for an integrative science of personality. *American Psychologist*, 61(3), 204–217. **[14 s.]**
- Mortensen, et al. (1987). *Rorschach-testning. En grundbog*. Dansk psykologisk forlag. (side 13-29 og side 41-52). **[27 s.]**
- Niclasen J, Teasdale TW, Andersen A-MN, Skovgaard AM, Elberling H, et al. (2012): Psychometric Properties of the Danish Strength and Difficulties Questionnaire: The SDQ Assessed for More than 70,000 Raters in Four Different Cohorts. *PLoS ONE* 7(2): e32025. doi:10.1371/journal.pone.0032025 **[7 s.]**
- Smedler, A., & Tideman, E. (2011). At teste børn og unge. Om testmetoder i den psykologiske undersøgelse. Hans Reitzels Forlag. (45-64, 99-113, 117-128, 165-180). **[59 s.]**
- Spaten, O. M., Miller, T., & Rasmussen, P. (2015). Personlighedstest og aptitudetest i erhvervslivet. In K. Andreassen, M. Buchardt, A. Rasmussen, & C. Ydesen (Eds.), *Test og prøvelser - Oprindelse, udvikling, aktualitet*. Aalborg: Aalborg University Press. (283-303). **[20 s.]**
- Toplak, M. E., West, R. F., & Stanovich, K. E. (2013). Practitioner Review: Do performance-based measures and ratings of executive function assess the same construct? *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 54(2), 131–143 **[12 s.]**
- Väisänen, R., Loukusa, S. Moilanen, I. & Yliherva, A. (2014) Language and pragmatic profile in children with ADHD measured by Children's Communication Checklist 2nd edition, *Logopedics Phoniatrics Vocology*, 39:4, 179-187, DOI: 10.3109/14015439.2013.784802 **[9 s.]**

I alt: 542 sider

Supplerende Anvendt Psykologi (SAP) - kun for studerende på ældre studieordninger (!)

Modultitel dansk: Supplerende Anvendt Psykologi
ECTS: 5

Placering:

1. Semester (Kandidatuddannelsen i Psykologi)

Modulansvarlig:

Rasmus Birk (ankerlærer) og alle professionsprogrammerne

Undervisere:

Professionsprogrammerne

Type og sprog:

Undervisningen er på dansk, litteraturen fortrinsvis på engelsk

Mål:

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om:

Viden om:

og forståelse af disciplinens centrale og aktuelle teorier om anvendt psykologi baseret på højeste internationale forskning inden for området
og forståelse af de centrale og aktuelle udrednings- og undersøgelsesmetoder inden for disciplinen
og forståelse af sammenhængen med disciplinens psykologiske problemstillinger og de relevante almene teorier

Færdigheder:

at kunne vurdere og vælge mellem de centrale og aktuelle teorier om praksis
at kunne formidle den forskningsbaserede viden om disciplinen på en reflekteret og diskuterende vis

Kompetencer:

selvstændigt at kunne identificere problemstillinger som er relevante for området

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre:

Modulet vælges af psykologistuderende på 1. semester, der er optaget på ældre studieordninger. Modulet bygger oven på bacheloruddannelsen i psykologi.

Omfang og forventet arbejdsindsats:

Modulet giver en kort indføring i supplerende anvendt psykologi med perspektiver fra de forskellige professionsprogrammer.

Der er tilknyttet 500 sider pensum, og det forventes, at studerende har læst dette på forhånd og deltager relevant i undervisningens diskussioner og øvrige aktiviteter.

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på nedenstående måde:

Aktivitet	Timer
4 forelæsninger á 2 timer, 2 forelæsninger á 3 timer, 3 forelæsninger á 4 timer	26
Evalueringer	0
Læsning og forberedelse	109
Eksamen	0

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 4 forelæsninger á 2 timer, 2 forelæsninger á 3 timer, 3 forelæsninger á 4 timer

Antal forelæsningshold: 0

Antal seminartimer: 0

Antal seminarhold: 0

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

	Emne	Underviser
1.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi I: traditionens meritter og udfordringer	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard 3 timer
2.	Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi II; Lovgivning, aktører, aktørperspektiver og allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde	Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard 3 timer
3.	The diversity of knowledge, social representations and science communication	Brady Wagoner 2 timer
4	Narrative Cultural Psychology	Carolin Demuth 2 timer
5	Introduktion til PPR	Thomas Szulevicz 2 timer
6	Afhængighed	Casper Schmidt 4 timer
7	Kulturpsykologisk forståelse af pædagogisk psykologi	Paula Cavada-Hrepich 2 timer

8.	Angstlidelser hos børn og unge	Ane Søndergaard Thomsen 4 timer
9.	Neuropsychology	Thomas Alrik Sørensen 4 timer

Eksamen

Modulet består ved aktiv deltagelse, med løbende evaluering og aktiv deltagelse i eventuelle samtlige øvelser under kurset.

Prøvens omfang: 5 ECTS-point.

Bedømmelsesform: Modulet består ved aktiv deltagelse, med løbende evaluering og aktiv deltagelse i samtlige eventuelle øvelser under kurset.

Syge- og Reeksamen:

Skriftlig.

Prøven er individuel.

Prøven er en bunden 72 timers hjemmeopgave, hvor den studerende på baggrund af en stille opgaveformulering skal besvare et eller flere spørgsmål inden for fagområdet.

Sidetæl 5-7 sider. Pensumramme 500 sider obligatorisk litteratur.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi I: tradition, arbejdsområde og udfordringer

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegaard

På forelæsningen introduceres til arbejdsmiljøpsykologi med særlig vægt på traditionens meritter og udfordringer

Forelæsningens pensum:

Houdmont, J. & Leka, J. (2010). An Introduction to Occupational Health Psychology. I: Occupational Health Psychology. Leka & Houdmont (Eds.) . Wiley-Blackwell **[30 s.]**

Hvid, H. (2009) To be in control – Vejen til et godt psykisk arbejdsmiljø, læring og innovation? Tidsskrift for arbejdsliv 11. årgang 2009. pp 11 – 30 **[20 s.]**

2. Forelæsning: Introduktion til arbejdsmiljøpsykologi II; Lovgivning, aktører, aktørperspektiver og allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde

3 timer v/ Thomas Borchmann & Bendt Torpegård Pedersen

På forelæsningen ses nærmere på arbejdsmiljølovgivningens fremkomst, arbejdsmiljøaktører og aktørperspektiver, samt allerede etableret viden vedr. helbredsmæssige konsekvenser af arbejde.

Forelæsningens pensum:

- Jakobsen, K. (2011) Arbejdsskader og sygdomme – før, nu og i fremtiden. Kap. 25 i *Velfærdens pris*. København: Gads Forlag [24 s.]

3. Forelæsning: The diversity of knowledge, social representations and science communication

2 timer v/ Brady Wagoner

This lecture outlines the theory of social representations and in so doing analyses the broader issue of exploring different knowledge systems and interaction between them, in particular that of common sense versus scientific thinking. Furthermore, it highlights concrete strategies of and perspectives on communicating scientific ideas to the public, as a case of transmission and transmission of ideas between knowledge systems.

Forelæsningens pensum:

Bucchi, M. (2008). Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science. In M. Bucchi & B. Trench (eds.), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (pp. 57-76). Routledge. [19 s.]

- Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. [15 s.]
- Minor, H. (1956). The body ritual among the Nacirema. *American Anthropologist*, 58(3), 503-507. [5 s.]
- Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press. Chapters 3 (access online at AUB) [30 s.]

4. Narrative Cultural Psychology

2 timer v/ Carolin Demuth

This lecture addresses how narrative psychology contributes to the field of Cultural Psychology. We will particularly look at the discursive construction and storied nature of the mind to understand the dialogical interplay of the person and society.

Forelæsningens pensum CP:

- Brockmeier, J. (2012). Narrative Scenarios: Toward a Culturally Thick Notion of Narrative. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford: Oxford University Press. [18 s.]
- Bruner, J. (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. [22 s.]
- Miller, Fung & Mintz (1996). Self-Construction Through Narrative Practices: A Chinese and American. Comparison of Early Socialization. *Ethos*, Vol. 24, No. 2. pp. 237-280. [43 s.]

5. Forelæsning: Introduktion til PPR: Hvad er PPR overhovedet for noget? 2 timer v/ Thomas Szulevicz

I denne forelæsning introduceres bredt og historisk til PPR. Der trækkes tråde til aktuelle arbejdsformer, problemstillinger, muligheder og udfordringer.

Pensum:

- Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147–162. <https://doi.org/10.1037/edu0000200>
- Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123. <https://doi.org/10.1080/02667360600668204> [12 s.]
- Farrell, P. (2010). School psychology: Learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581–598. <https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [17 s.]
- Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77. <https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [14 s.]

6. Forelæsning (C-PPP SAP 2022): Workshop om afhængighed og behandling af afhængighed v/ Casper Schmidt

Workshoppen vil fokusere på afhængighed og behandling heraf. Workshoppen vil fokusere på forståelsen af forskellige former for afhængighed samt deres behandling.

Pensum:

- Schmidt, C., Skandali, N., Gleesborg, C., Kvamme, T. L., Schmidt, H., Frisch, K., & Voon, V. (2020). The role of dopaminergic and serotonergic transmission in the processing of primary and monetary reward. *Neuropsychopharmacology*, 45(9), 1490-1497. [7 s.]
- Schmidt, C., Morris, L. S., Kvamme, T. L., Hall, P., Birchard, T., & Voon, V. (2017). Compulsive sexual behavior: prefrontal and limbic volume and interactions. *Human Brain Mapping*, 38(3), 1182-1190. [10 s.]
- Dalley, J. W., Everitt, B. J., & Robbins, T. W. (2011). Impulsivity, compulsivity, and top-down cognitive control. *Neuron*, 69(4), 680-694. [15 s.]
- Fineberg, N. A., et al. (2014). New developments in human neurocognition: clinical, genetic, and brain imaging correlates of impulsivity and compulsivity. *CNS Spectrums* 19.1 (2014): 69-89. [21 s.]
- Robbins, T. W., Banca, P., & Belin, D. (2024). From compulsivity to compulsion: the neural basis of compulsive disorders. *Nature Reviews Neuroscience*, 1-21. [21 s.]

7. Forelæsning (EP SAP 2022): Kulturpsykologisk forståelse af pædagogisk psykologi

v/ Paula Cavada-Hrepich

En kulturpsykologisk tilgang til pædagogisk arbejde indebærer et fokus på nogle bestemte diskussioner som: 1. Vigtigheden af et første personperspektiv og det kulturelle element i dette, 2. Det enkelte menneske som socialt orienteret og nødvendigheden af et samarbejde i pædagogisk arbejde, 3. Det problematiske i at skelne skarpt mellem person og kontekst, når man skal indkredse udfordringerne i det pædagogiske arbejde, 4. Anerkendelse af forskellige analytiske niveauer og deres sammenhæng, og 5. Betydningen af tid som ramme, gennem hvilken mennesker, grupper og institutioner orienterer sig. I undervisningen vil dette blive eksemplificeret med cases fra praksis.

Forelæsningens pensum:

- Hundeide, K. (2005). Sociocultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261 [20 s.]
- Holland D. & Lave J. (2019) Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In Edwards A., Fleer M., Bøttcher L. (Eds) *Cultural-Historical Approaches to Studying Learning and Development. Perspectives in Cultural-Historical Research*, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 s.]

8. Forelæsning (C-PPP SAP 2022): Angstlidelser hos børn og unge

v/ Ane Søndergaard Thomsen

I relation til angst hos børn anvendes ofte lidt anderledes diagnoser end hos voksne. Denne undervisningsgang har til formål at introducere de studerende for angstlidelser og OCD hos børn og unge. Forelæsningen vil omhandle diagnostisk, differentiell diagnostiske overvejelser og hvordan der kan arbejdes med helhedsorienteret behandling, herunder ift. medicin, terapi og pædagogik.

Forelæsningens pensum:

Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 13, Repetition problems [36 s.]

Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 12, Fear and anxiety problems [74 s.]

Tilgængelig online som e-bog via AUB

9. Forelæsning (NEURO SAP 2022): Neuropsychology

4 timer v/ Thomas Alrik Sørensen

This lecture will provide a broad introduction to neuropsychology, patients, patient assessment and the potential pitfalls in patient assessment. Although the lecture has an inherent neuropsychological focus initially exploring the vascular anatomy of the brain, then several issues raised on patient assessment, like how patients relate to norm data, if patients are complying with the test, etc., are broadly relevant for any clinician or psychologist. sensory and cognitive processing. In addition, this lecture ties VAP I together with VAP II for the students on the neuropsychology program.

Required reading:

Gurd, J., Kischka, U., & Marshall, J. (2012). The Handbook of Clinical Neuropsychology, (2nd ed.), Oxford University Press. Chapter 1, 2 & 4. **[40 s.]**

Recommended reading:

Gurd, J., Kischka, U., & Marshall, J. (2012). The Handbook of Clinical Neuropsychology, (2nd ed.), Oxford University Press. Chapter 5

Samlet pensum

(Fremgår også under de enkelte workshops.)

Alexander, P. A. (2018). Past as prologue: Educational psychology's legacy and progeny. *Journal of Educational Psychology*, 110(2), 147–162.
<https://doi.org/10.1037/edu0000200>

Ashton, R., & Roberts, E. (2006). What is Valuable and Unique about the Educational Psychologist? *Educational Psychology in Practice*, 22(2), 111–123.
<https://doi.org/10.1080/02667360600668204> **[12 s.]**

Brockmeier, J. (2012). Narrative Scenarios: Toward a Culturally Thick Notion of Narrative. In J. Valsiner (Ed.), *Oxford Handbook of Culture and Psychology* (pp. 439-467). Oxford: Oxford University Press. **[18 s.]**

Bruner, J. (1991). The narrative construction of reality. *Critical Inquiry*, Vol. 18, No. 1. (Autumn, 1991), pp. 1-21. **[22 s.]**

Bucchi, M. (2008). Of deficits, deviations and dialogues: Theories of public communication of science. In M. Bucchi & B. Trench (eds.), *Handbook of Public Communication of Science and Technology* (pp. 57-76). Routledge. **[19 s.]**

Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 13, Repetition problems **[36 s.]**

Carr, A (2016). *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, 3rd edition. New York: Routledge. Kapitel 12, Fear and anxiety problems **[74 s.]**
Tilgængelig online som e-bog via AUB

Dalley, J. W., Everitt, B. J., & Robbins, T. W. (2011). Impulsivity, compulsivity, and top-down cognitive control. *Neuron*, 69(4), 680-694. **[15 s.]**

Farr, R.M. (1993). Common sense, science and social representations. *Public Understanding of Science*, 189-204. **[15 s.]**

Farrell, P. (2010). School psychology: Learning lessons from history and moving forward. *School Psychology International*, 31(6), 581–598.
<https://doi.org/10.1177/0143034310386533> [17 s.]

Fineberg, N. A., et al. (2014). New developments in human neurocognition: clinical, genetic, and brain imaging correlates of impulsivity and compulsivity. *CNS Spectrums* 19.1 (2014): 69-89. [21 s.]

Gurd, J., Kischka, U., & Marshall, J. (2012). *The Handbook of Clinical Neuropsychology*, (2nd ed.), Oxford University Press. Chapter 1, 2 & 4. [40 s.]

Holland D. & Lave J. (2019) Social Practice Theory and the Historical Production of Persons. In Edwards A., Fleer M., Bøttcher L. (Eds) *Cultural-Historical Approaches to Studying Learning and Development. Perspectives in Cultural-Historical Research*, pp.235-248. Springer, Singapore. DOI https://doi.org/10.1007/978-981-13-6826-4_15 [13 s.]

Houdmont, J. & Leka, J. (2010). *An Introduction to Occupational Health Psychology. I: Occupational Health Psychology*. Leka & Houdmont (Eds.) . Wiley-Blackwell [30 s.]

Hundeide, K. (2005). Sociocultural Tracks of Development, Opportunity Situations and Access Skills. *Culture & Psychology*, 11, 241-261 [20 s.]

Hvid, H. (2009) To be in control – Vejen til et godt psykisk arbejdsmiljø, læring og innovation? *Tidsskrift for arbejdsliv* 11. årgang 2009. pp 11 – 30 [20 s.]

Jakobsen, K. (2011) *Arbejdsskader og sygdomme – før, nu og i fremtiden*. Kap. 25 i *Velfærdens pris*. København: Gads Forlag [24 s.]

Miller, Fung & Mintz (1996). Self-Construction Through Narrative Practices: A Chinese and American. Comparison of Early Socialization. *Ethos*, Vol. 24, No. 2. pp. 237-280. [43 s.]

Minor, H. (1956). The body ritual among the Nacirema. *American Anthropologist*, 58(3), 503-507. [5 s.]

Nolan, A., & Moreland, N. (2014). The process of psychological consultation. *Educational Psychology in Practice*, 30(1), 63–77.
<https://doi.org/10.1080/02667363.2013.873019> [14 s.]

Robbins, T. W., Banca, P., & Belin, D. (2024). From compulsivity to compulsion: the neural basis of compulsive disorders. *Nature Reviews Neuroscience*, 1-21. [21 s.]

Schmidt, C., Morris, L. S., Kvamme, T. L., Hall, P., Birchard, T., & Voon, V. (2017). Compulsive sexual behavior: prefrontal and limbic volume and interactions. *Human Brain Mapping*, 38(3), 1182-1190. [10 s.]

Schmidt, C., Skandali, N., Gleesborg, C., Kvamme, T. L., Schmidt, H., Frisch, K., & Voon, V. (2020). The role of dopaminergic and serotonergic transmission in the processing of primary and monetary reward. *Neuropsychopharmacology*, 45(9), 1490-1497. **[7 s.]**

Wagoner, B. (2017). *The Constructive Mind: Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction*. Cambridge: Cambridge University Press. Chapters 3 (access online at AUB) **[30 s.]**

I alt: ca. 541 sider

